

Názory veřejnosti na osvojení dětí homosexuálními páry

Eva Sedlářová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva Sedlářová**
Osobní číslo: **H10233**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Názory veřejnosti na osvojení dětí homosexuálními páry**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti homosexuality, registrovaného partnerství a rodičovství.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativně orientovaného výzkumu za pomoci dotazníkového šetření.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BRZEK, Antonín a Jaroslava PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ. Třetí pohlaví. Vyd. 1. Praha: Scientia Medica, 1992, 124 s. ISBN 80-85526-03-4.

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

NEDBÁLKOVÁ, Kateřina. Matky kuráže: Lesbické rodiny v pozdně moderní společnosti. Vyd. 1. Praha: Slon, 2012, 119 s. ISBN 978-80-7419-041-4.

UZEL, Radim a Miroslav MITLÖHNER. Vybrané otázky lidské sexuality. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007, 93 s. ISBN 978-80-7041-609-9.

WEISS, Petr a Jaroslav ZVĚŘINA. Sexuální chování v ČR - situace a trendy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001, 159 s. ISBN 80-7178-558-x.

ZEZULOVÁ, Dagmar. Pěstounská péče a adopce. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012, 197 s. ISBN 8-80-262-0065-9.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jana Jurčíková
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

27. ledna 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

2. května 2014

Ve Zlíně dne 27. ledna 2014

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně26.1.2014

.....Gudkov Foaal

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlášení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odprávně-li autor takového díla udělit svolení bez vázného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užití či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k větší výdělku dosaženému školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Bakalářská práce s využitím dostupných informačních zdrojů a na základě výsledků výzkumu mapuje problematiku homosexuality, a to osvojení dětí homosexuálními páry z pohledu dospělé populace Zlínského kraje. Práce zjišťuje a sumarizuje výsledky zkoumání, které by měly odpovědět na položenou základní otázku. Cílem této práce na základě výzkumu je zjištění názorů, zda a do jaké míry je dnešní dospělá populace, a to konkrétně ve Zlínském kraji, ochotna přistoupit na osvojení dětí homosexuálními páry.

Klíčová slova: homosexualita, coming out, registrované partnerství, rodina, dítě a homosexuální rodiče.

ABSTRACT

Bachelor thesis using available information sources and the results of the research survey on homosexuality, and the adoption of children by homosexual couples from the perspective of the adult population of the Zlín Region. This work identifies and summarizes the results of the examination, which should answer to the basic question. The aim of this work on the basis of the research is to determine the views of whether and to what extent today's adult population, specifically in the Zlín Region, willing to accept the adoption of children by homosexual couples.

Keywords: Homosexuality, coming out, registered partnerships, family, child and gay parents

Poděkování

Za ochotu, trpělivost, vstřícnost, rady a připomínky při vedení mé bakalářské práce bych chtěla poděkovat Mgr. Janě Jurčíkové – vedoucí mé bakalářské práce.

Děkuji všem respondentům, kteří byli ochotni se zapojit do výzkumu a velké dík patří i celé mé rodině a manželovi, kteří mě po celou dobu plně podporovali.

Motto

„Láska bez dětí je lepší než děti bez lásky...“

Artur Nils Lundkvist

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 TERMINOLOGICKÉ ZAKOTVENÍ PROBLEMATIKY	10
1.1 HOMOSEXUALITA	11
1.2 GAY	14
1.3 LESBA, LESBIČKA	15
1.4 COMING OUT	16
2 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ	18
2.1 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ VE SVĚTĚ	19
2.2 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	21
3 RODINA	23
3.1 DRUHY RODIČOVSTVÍ.....	24
3.1.1 Pěstounská péče	25
3.1.2 Osvojení - adopce.....	25
3.1.3 Poručnictví	25
3.1.4 Svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče	25
3.1.5 Hostitelská péče	26
3.2 RODIČOVSTVÍ GAY A LESBICKÝCH PÁRŮ	26
3.3 DÍTĚ A HOMOSEXUÁLNÍ RODIČE	28
3.4 TOLERANCE VEŘEJNOSTI A RODINY.....	30
4 HOMOSEXUÁLOVÉ A JEJICH MOŽNOSTI RODIČOVSTVÍ	33
4.1 HOMOSEXUÁLOVÉ A JEJICH MOŽNOSTI RODIČOVSTVÍ VE SVĚTĚ.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
5 DESIGN VÝZKUMU	39
5.1 CÍL VÝZKUMU	39
5.2 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	40
5.3 VÝZKUMNÝ SOUBOR	41
5.4 VOLBA VÝZKUMNÝCH METOD A TECHNIK.....	41
5.5 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT.....	42
6 ZPRACOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ DAT	43
6.1 SHRnutí VÝZKUMU	90
ZÁVĚR	93
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	95
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	99
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	100
SEZNAM PŘÍLOH	102

ÚVOD

V současné době je téma homosexualita a rodičovství velmi diskutováno. Otázka, zda mají mít homosexuálové možnost adoptovat děti, je v naší společnosti velmi ožehavá. Naše moderní společnost nijak nediskriminuje homosexuály v jejich právech. Postavení homosexuálních mužů a žen ve společnosti a legislativa registrovaného partnerství v mnoha zemích Evropy nabrala v posledních dvou desetiletích nádech určité neodvratitelnosti. Otázka gay a lesbického rodičovství stále graduje, dostala se do popředí společenského zájmu.

V literatuře, na webových portálech a v odborných časopisech či příručkách, se stále častěji setkáváme s otázkou „Proč zrovna já?“. Domníváme se, že snad každý homosexuál se setkal s touto záležitostí. Nenachází odpověď na to, zda se tak lidé již rodí nebo si svou homosexualitu nese v genech již od narození nebo je to nemoc či je jeho orientace získaná výchovou a výsledkem prožitých událostí. Usuzujeme, že zatím ani vědci nedokázali prozatím nalézt jednoznačně uspokojivou odpověď.

Bakalářská práce vymezuje charakteristiku názorů veřejnosti na osvojení a výchovu homosexuálními páry. Práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V první části objasňujeme základní terminologii stejnopohlavních párů, vysvětluje pojmy homosexualita a s ní související pojmy gay, lesba a coming out. Ve druhém úseku se zabýváme registrovaným partnerstvím v České republice a v celém světě. Další část je věnována rodině, rodičovství gay a lesbických párů, dítěti a homosexuálním rodičům a nastiňujeme přístup veřejnosti k této problematice. Čtvrtý úsek nám poukazuje na možnosti rodičovství stejnopohlavních párů.

V praktické části bakalářské práce se snažíme pomocí kvantitativně orientovaného výzkumu zjistit, jaké jsou názory a postoje na výchovu a osvojení dětí homosexuálními páry. Zkoumáme, jaké jsou názory a postoje široké veřejnosti ve Zlínském kraji. Zjišťujeme jaké jsou názory veřejnosti na osvojení a výchovu dětí homosexuálními páry v souvislosti s rozdílnou věkovou kategorií. Snažíme se zmapovat názory osob z hlediska socializace dítěte. Rozpoznáváme, jaká negativa vidí respondenti ve výchově dětí homosexuálními páry a jak přistupují respondenti k asistované reprodukci pro lesbické páry? Získané informace budeme sumarizovat a použijeme je pro statistické vyhodnocení názorů populace v našem kraji.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TERMINOLOGICKÉ ZAKOTVENÍ PROBLEMATIKY

Sexuální orientaci, sexualitu a identitu člověka ovlivňuje velmi komplexní souhra faktorů biologických, sociálních, kulturních nebo historických. Především bychom neměli o sexuální orientaci uvažovat jako o něčem dichotomním a jednoduše změřitelném ve smyslu, že každý člověk je prostě buď heterosexuál, nebo homosexuál (eventuálně bisexuál). Lidská sexualita je komplexní natolik, že vnímat sexuální orientaci jako něco jasně kvantifikovatelného, co prostě existuje od narození a do smrti bude neměnné, neodpovídá skutečnosti. (OPIM, 2008).

„Pudovost člověka je od počátku lidských dějin regulována, ať už tabuizací, totemistickými mýty, náboženskými systémy či zákony. Tyto normy, typické pro daný kulturní okruh, jsou pak předávány především rodinnou výchovou, vlivem školy, vrstevnických skupin a celým společenským prostředím.“ (Weiss, Zvěřina, 2001, s. 13 - 14)

„Není zcela jisté, zda se homosexualita vyskytuje u mužů častěji než u žen, jak je na první pohled patrné z průzkumů. Roli zde mohou hrát delší společenské i sexuální faktory včetně rozdílného sexuálního zrání a mimo jiné též fakt, že ženské homosexualita je společensky méně nápadná než mužská. Všeobecně však platí, že mužská sexualita je zranitelnější a že muži jsou z větší míry postiženi sexuálními poruchami dysfunkčního charakteru.“ (Janošová, 2000, s. 14)

Ve společnosti převládá názor, že homosexualita je vrozená. Vezměte v úvahu fakt, že mnoho „homosexuálů“ si na tuto odchylku vzpomene až po mnohaletém manželství, na jednu si uvědomí, že jsou homosexuální. Všechny dosavadní poznatky svědčí opravdu o tom, že sexuální orientace je záležitostí vrozenou a homosexuálnímu zaměření se nelze naučit. Z toho pak jednoznačně vyplývá, že toto chování nelze ani vyléčit. Je prostě jednou z variací lidské sexuality. Stále musíme opakovat, že homosexualita není otázkou volby, je to od počátku citový model, který se rozvíjí spolu s vývojem dítěte. Jako u ostatních dětí, spolu s dospíváním fyzickým přichází i sexuální povědomí. V tomto období je velmi důležité rozlišovat sexuální experimenty a homosexualitu. To první je jen sexuální hra, čistě fyzický experiment bez citového zájmu, to druhé je plnohodnotný vztah s hlubokou citovou zkušeností. Sexuální výchova by měla připravovat lidi na tento důležitý mezník, aby svým postojem pokud možno homosexuálním tuto chvíli ulehčili, aby se k této menšině chovali vstřícně, chápavě a ohleduplně. Zabýváme-li se tématem homosexuálních párů a jejich možnostmi rodičovství, je třeba se nejdříve seznámit s některými užívanými pojmy

v této problematice. Stěžejním termínem pro nás v tuto chvíli bude celkové pojetí homosexuality.

1.1 Homosexualita

Pojem homosexualita použil jako první roku 1869 Karl Maria Benkert, rakousko-uherský psychiatr, žurnalista a aktivista maďarské národnosti. Předpokládáme, že měl nahrazovat pojmy jako pederastie (pohlavní zneužívání chlapců) nebo sodomie (pohlavní styk se zvířaty), pod které byla homosexualita zahrnována a které jsou dnes vnímány jako hanlivé a nepřesné, protože označují jiné jevy než homosexualitu.

„Homosexualitou rozumíme trvalou citovou a erotickou preferenci osob stejného pohlaví. Je to celoživotní neměnný a nezvolený stav, charakterizovaný tím, že jeho nositel je pohlavně přitahován a vzrušován převážně či výlučně osobami stejného pohlaví.“ (Brzek, Pondělíčková, 1992, s. 19)

„Jedná se o sexuální náklonost k příslušníkům stejného pohlaví. Dříve byla zařazována mezi sexuální úchytky. V rámci liberálního pojetí sexuální orientace byla homosexualita s definitivní platností vyloučena ze seznamu nemocí. Teprve v druhé polovině minulého století umožnil vědecký pokrok odborné zkoumání homosexuality jako jedné z variant sexuálního zaměření a sexuálního chování, tedy zkoumání homosexuality bez předsudků a ideologických omezení.“ (Uzel, Mítlöhner, 2007, s. 25)

Brzek a Pondělíčková (1992, s. 19) uvádí, že výraz homosexualita byl užit pro lásku muže či ženy k osobě stejného pohlaví, čímž mínil nejen citový vztah, ale i schopnost sexuálně reagovat na objekt stejného pohlaví, být jím vzrušen, s tendencí uskutečnit s ním pohlavní styk. Původ slova můžeme najít v řeckém slově humus (tentýž) a latinského slova sexus (pohlaví).

Homosexuální založení se obvykle projevuje celoživotně v citové a vztahové rovině. Za příznivých okolností bývá spojeno se schopností vytvářet plnohodnotný citový vztah s osobou téhož pohlaví stejně jako u osob heterosexuálních. Za nepříznivých okolností může vést k neurotizaci, asociačnímu způsobu života nebo sebevraždě a různým formám společenského odmítání, stigmatizace nebo i k vážnému ohrožení jejího života ze strany společenského okolí. Podle některých teorií a zkušeností (Sigmund Freud, Alfréd Kinsey, ale i některých dnešních zastánců tzv. reparativní terapie) je homosexuální reaktivita v různé či stejné míře vlastní většině lidí, třebaže u většiny jako nedominantní vlastnost:

může se projevovat například citovou hloubkou v běžných a akceptovaných sociálních vztazích (Česká televize, 2009).

Homosexuální vztahy se však podstatně neliší od vztahů mezi mužem a ženou. Jsou stejně plné citů, žárlení a partnerských radostí i konfliktů. Homosexualita ovlivňuje i životní styl, gayové a lesbické ženy se lépe uplatní v některém povolání a koníčcích, naopak v jiných profesích a sportech se s nimi setkáváme méně často. Většinou nemají v péči děti, mají méně rodinných závazků, a tedy se mohou více projevovat v jiných oblastech společenského života (Procházka, 2002, s. 5).

„Věda nemá zatím zcela jasné a jednoznačné vysvětlení pro vznik homosexuality. Prostá dědičnost bývá zpochybňována celkem logickým faktem snížené reprodukce homosexuálních lidí. Podle některých autorů však být tato genetická nevýhoda kompenzována tím, že homosexuálně orientovaní lidé mohou přispět k reprodukčnímu zdaru blízkých pokrevních příbuzných, sourozenců, synovců, neteří (péčí o děti získáváním zdrojů), a tím zajistit alespoň částečnou reprodukci i vlastních genů. Zproštění závazků péče o vlastní děti, mohli v primitivních společnostech dosahovat hierarchicky významných pozic a tak mohli svým příbuzným významně pomáhat. V poslední době jsou výzkumy dědičnosti homosexuální orientace na chromozomální úrovni.“ (Uzel, Mitlöchner, 2007, s. 27)

Příčiny homosexuality se častěji hledají v rovině psychologické než fyziologické a soudí se, že homosexuality není vrozená, ale získaná. Naproti tomu američtí vědci zjistili, že mozek homosexuálních mužů se velmi podobá mozku žen, avšak tento objev je třeba dobře ověřit. Většina psychoterapeutů zastává názor, že homosexuálem se člověk stane v průběhu života a rozhodující je z toho rané dětství. Příčin může být velmi mnoho a těžko se přesně stanovují. Pohled na homosexuály se v průběhu uplynulých desetiletí pronikavě změnil. V dnešní společnosti panuje morální relativismus tvrdící, že žádná normalita neexistuje, homosexuálové můžou uzavírat registrované partnerství a psychoanalyticky prohlásí, že každý člověk je aspoň trochu homosexuál. Přesto však – ať chceme, nebo ne – si jen těžko umíme představit rodiče, kteří by si přáli, aby jejich dítě bylo homosexuální (Víra, 2009).

„Lidé, kteří v homosexuálních kontaktech najdou vyšší uspokojení, než znali ze svého dosavadního života, se nestali znenadání homosexuálními, nýbrž v sobě odhalili skrytou homosexualitu.“ (Janošová, 2000, s. 15)

Četnost výskytu homosexuality v populaci jak uvádí Janošová Výsledky jednotlivých sociálních sexuologických průzkumů se velmi různí. nejčastěji se uvádí četnost u mužů 4% (až 10 %) a u žen 1% a více. Dotazníky však zjišťují sebeidentifikaci a sexuální chování dotazovaných, jež ovšem neodpovídají vždy skutečnému zaměření (Janošová, 2000, s. 13 – 14).

„Postoje k homosexualitě se v různých historických obdobích různých kulturách často výrazně liší. Ve starém zákoně byl pohlavní styk muže s mužem trestán ukamenováním a tento negativní postoj k homosexualitě u křesťanů často přetrvává dodnes. Antická kultura byla naproti tomu k projevům homosexuality značně tolerantní. I v pozdějších dobách nacházíme v kulturně antropologických srovnáních mnoho zajímavých rozdílů. V toleranci homosexuality je nejvýznamnější vliv pohlaví. Téměř všichni autoři se shodují na tom, že postoje mužů jsou vzhledem k sexuálním otázkám liberálnější než postoje žen. Není tomu tak všude na světě. Tak například u nás jsou liberálnější ženy.“ (Uzel, Mitlöhner, 2007, s. 25 - 26)

Fafejta (2004, s. 98) uvádí, jak se homosexuál dozví, kterak s druhým koketovat či flirtovat, jak někoho cizího vyzvat k tanci a přitom neriskovat jeho negativní reakci? Heterosexuálovi taková obava může připadat směšná. Zapomíná, že potřebné se dozví skoro z každé druhé reklamy na alkohol či mobilního operátora. Díky tomu má heterosexuál také neméně vzorů, jak dvoření odmítnout, či kterak se jako odmítnutý zachovat. To neplatí v případě homosexuálního dvoření. Proto homosexuál, pokud vůbec veřejně projeví zájem o druhého, musí vymýšlet spletité a důmyslné strategie, aby mohl bez velkých následků „vycouvat“. Všimněte si, že zde nemluví ani o dvoření – vše musí být v náznaku, aby to šlo případně obrátit v legraci nebo se dvořící mohl tvářit, jako by mu o žádné dvoření nešlo, a pokud to tak druhý chápal, jde o nedorozumění.

Podstatnou složkou charakteristiky homosexuality je zavedení do problematiky pojmenování pro homosexuálně orientovaného muže, kterému se věnujeme v následující kapitole.

1.2 Gay

Hovorové označení homosexuálů bylo hojně užíváno v hnutí za zrovnoprávnění v šedesátých letech minulého století. Tehdy se vykládalo jako zkratka "Good As You", které znamená "Dobrý jako ty". Ve skutečnosti je jeho význam mnohem starší a objevuje se již před rokem 1920. Pochází pravděpodobně ze slova "geycat" nebo "gaycat", což byli mladí trampové, kteří se vyskytovali ve společnosti starších trampů a zálesáků, mezi nimiž byli častější homosexuální vztahy (Bolehav, 2004 - 2006).

„Gay, pojmenování pro homosexuála (původně z angličtiny, kde znamená „veselý“), někdy se užívá obecně pro muže i ženy, jindy jen pro muže. Kromě vlastní homosexuální orientace předpokládá alespoň určité sebeuvědomění a ztotožnění se sexuální orientací.“ (Procházka, 2002, s. 26)

Honza, 27 let

„První byla moje kamarádka, potom sestra, která to již tušila a vzala to. Když se to dozvěděli mí rodiče, zavrhlí mého partnera, s nímž jsem k nim předtím jezdil na návštěvu a kterého měli rádi. Tenkrát se ke mně postavili zády a to mě dodnes mrzí. Přitom to byli oni, kdo mě přivedl na svět takového, jaký jsem. Dnes už je celá záležitost někde jinde. Homosexuálem se člověk nestává, ale rodí. Takhle jsem možná „zkazil“ život jen rodičům. Nesplnil jsem, co ode mě čekali. Nepřivedl jsem jim ani nevěstu, ani vnoučata. Kdybych se ale oženil, zkazil bych život nejen jim, ale i sobě a především holce, která by za svou lásku ke mně musela nesmyslně pykat, protože příroda se nedá ošidit a po čase bych, stejně jako žízňivý trosečník po vodě, zatoužil po klukovi. Nejhuř by z takového svazku vyšly děti, které by doplatily na nedospělost nás dospělých. Gayové bývají nejlepšími otci i manžely, bohužel nikoliv milenci svých manželek.“ (Janošová, 2000, s. 200 - 201)

Odkud jsou ona 4 %? Na čtyři procenta přišel entomolog (neboli „hmyzolog“) Alfred Kinsey ve svém výzkumu, v němž na přelomu 40. a 50. let 20. Století v USA zkoumal sexuální chování (nezkoumal tedy identifikaci či orientaci). Vytvořil škálu, kde na jednom pólu byli lidé, kteří se celoživotně a výhradně chovali homosexuálně. U mužů mu vyšlo 4%, u žen to číslo není tak jednoznačné, hovoří ale o 2 – 6 % (Sloboda, 2010, s. 24).

Domníváme se, že příčiny a mechanismy vzniku homosexuality jsou velmi složité a zatím ne zcela jasné. Jisté je to, že za homosexualitu nikdo nemůže, ani rodiče, ani dítě, ani nikdo z okolí, kdo má na dítě vliv. Homosexualitou se nelze nakazit. Nejtypičtější otázkou

tohoto období je zcela jistě otázka „Proč?“ Nedílnou součástí charakteristiky homosexuality je i definování homosexuálních žen.

1.3 Lesba, lesbička

Lesba, pojmenování pro homosexuálně orientovanou ženu. Některé ženy je považují za urážlivé, jiné se k němu naopak hrdě hlásí (Procházka, 2002, s. 26).

V odborné mluvě bývá upřednostňováno a také část lesbických žen preferuje označení „lesba“ před „lesbičkou“, a to z toho důvodu, že zdobnělina má v češtině další konotace. Zdobnělina odkazuje k něčemu nedůležitému, roztomilému, rozmarnému, něčemu co je k smíchu. Proto to není důstojné označení pro skupinu, která už je tak marginalizována. Označení „lesba“ ovšem přijde mnoha lidem tvrdé až pejorativní. Cesta vede například přes používání souvislosti „lesbická žena“ (Sloboda, 2010, s. 13 - 14).

Výkladové slovníky češtiny, a to jak Slovník spisovného jazyka českého, tak starší a obsáhlejší Příruční slovník jazyka českého, uvádí shodně jen podobu lesbičanka, Nový akademický slovník cizích slov přidává navíc ještě podobu lesbička. Podobu lesba najdete v Ouředníkové Šmírbuchu jazyka českého (což je nejúplnější sbírka českých argotismů), ilustrovanou tímto dokladem: "Ale teď je všecko prolezlý lesbama a teploušema. Není divu, že jdou kšefty z kopce." Tedy evidentně s odstínem pejorativním. Je zřejmé, že termín lesba v úzu žije a některými skupinami mluvčích je přijímán, přesto bych se ho zatím zdráhala označit za neutrální. Naopak lesbička, domníváme se, na pozici neutrálního termínu výrazně aspiruje. Takže se zdá, že lesbická komunita si převážně určila jako správné pojmenování lesba, ale se zcela mylným odvoláváním se na gramatickou češtinu. V tomto případě by snad mohla vyřešit tuto situaci aktivita lesbických organizací na změnu pojmu ve spisovné češtině v rámci sebeurčení, jak to učinili v minulosti např. Romové. Je pravda, že situace se ovšem komplikuje ještě prosazováním slova queer na úkor slova gay a lesbický, a tak se začíná v lesbických a feministických kruzích prosazovat i poněkud podivný tvar kombinace anglického a českého slova queer žena (Nejedlá, 2008).

Jak uvádí Nedbálková (2011, s. 88) výsledky z výzkumu „Rodiny v kontextu gay a lesbické komunity“, lesbickou ženu popisovala spíše jako muže chyceného v ženském těle, které se snaží všemožně zapírat volným oblečením, přičemž ale vůči opravdovému muži zůstává vždy jen směšnou napodobeninou. Lesbickou ženu však charakterizuje jen vzezření, ale má i „vyloženě lesbická gesta“.

„Lesbická partnerství bývají i v populární kultuře nezdědka zobrazována jako reflexivní, tedy taková, ve kterých ženy neustále probírají a hodnotí vztahy své a vztahy svých blízkých či známých.“ (Nedbálková, 2011, s. 105)

S předcházejícími pojmy velice úzce souvisí období, kdy si homosexuální jedinec začíná uvědomovat svou odlišnou sexuální orientaci, učí se s ní žít a především se nebojí ji přiznat na veřejnosti. Pojem coming out, kterému se věnujeme v následující kapitole.

1.4 Coming out

Rodiče homosexuálů jsou v naprosté většině bez jakékoliv viny, vztahy homosexuálů k rodičům jsou však dosti často konfliktní. Ne každý člověk se totiž ochotně smíří se skutečností, že jeho dítě je menšinově sexuálně orientováno. Z toho vyplývá, že kritickým okamžikem pro každého dospívajícího homosexuálně orientovaného jedince je coming out – okamžik přiznání homosexuality před sebou, rodinou a okolím v důsledku rozpoznání a přijetí homosexuální orientace (Uzel, Mitlöchner, 2007, s. 27).

Odborná literatura používá termín coming out pro označení procesu rozpoznání a následného osvojení alternativní sexuální a citové orientace. Jedná se často o dlouhodobější proces s typickým začátkem v období rané adolescence, nicméně délka jeho trvání a míra konfliktnosti je značně individuální (Stehlíková et al., 1995 cit podle Polášková, 2009, s.72).

Vojta

„Nedovedl jsem si představit, že by se to o mně někdo dozvěděl. Byla to ostuda, kterou by ani rodiče nezvládli. Už týdný jsem se zabýval otázkou, jestli to nemám skončit. Než žít ve stálém strachu, nespokojenosti, to raději nic. Pak jsem snědl prášky, nenapsal jsem žádný dopis, nic. Aby po mně raději nic nezůstalo. Když jsem se v nemocnici probral, ptali se, proč jsem to udělal. Řekl jsem, že nevím.“

Coming out někdy může probíhat velmi těžce a neobejde se bez lékařské či psychologické péče. Mezi homosexuálními pacienty sexuologického ústavu jich polovina měla za sebou pokus o sebevraždu.“ (Procházka, 2002, s. 11)

Coming out, proces rozpoznání, sebeuvědomění, přiznání své sexuální orientace a schopnost sdělit ji důležitým osobám (rodičům, přátelům) (Procházka, 2002, s. 26).

Coming out představuje dvě hlavní fáze, jež lze rozdělit do pěti bodů, kterými většinou jedinec postupně prochází a které se mohou prolínat.

1. Zjištění skutečnosti o svém zaměření a její akceptace:
 - a) precoming out – jedinec si uvědomuje svou odlišnost, ale nedovede ji vyjádřit;
 - b) vlastní coming out – člověk pojmenuje svou odlišnost. Svou sexuální identitu může zprvu odmítat, ale po čase ji přizná sám sobě a poté i jinému člověku.
2. Uspořádání života v jejím souladu:
 - c) fáze explorace – navazování prvních sexuálních vztahů a experimentace;
 - d) fáze partnerství – tvorba trvalejších sexuálních a partnerských vztahů odpovídajících celkovým citovým potřebám jedince;
 - e) fáze integrace – dotvoření hodnot, upevnění role jedince ve vnějším světě, integrace osobnosti (Janošová, 2000, s. 20 – 21).

„Coming out znamená pro jedince úkol přijmout své odlišné cítění jako základní axiom, z něhož bude nadále vycházet při úvahách o své budoucnosti. Touto první fází přijímá též statut sexuální menšiny. Průběh sebe uvědomování souvisí s mírou pochopení jedince jeho sociálním okolím a může být provázen depresivními stavy s pocity těžké beznaděje. Z mnohdy komplikované situace se může nakonec zdát jako nejpříjemnější některá z nabízejících se variant úniku: citové popření a vstup do manželství a suicidium.“ (Janošová, 2000, s. 22)

Pokud se v souvislosti se stejnopohlavním partnerstvím zajímáme o to, jakých párů je více, zda ženských nebo mužských, pak je na místě uvést, že usuzujeme, že je lesbických párů relativně více, než mužských dvojic. Vysvětlení spočívá v tom, že páry lesbické jsou stabilnější a zároveň se projevují větší vřelostí. Tím se od mužských homosexuálních párů liší. V následující kapitole objasňujeme pojmy registrované partnerství a specifikujeme toto téma, které je výchozím informačním bodem při podrobnějším studiu.

2 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ

Registrované partnerství (dále jen „partnerství“) je trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným zákonem č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 239/2008 Sb., (dále jen „zákon o partnerství“). Partnerství vzniká projevem vůle dvou osob stejného pohlaví činěným formou souhlasného svobodného a úplného prohlášení těchto osob o tom, že spolu vstupují do partnerství. Prohlášení se činí před matrikářem na základě otázky, položené těmto osobám, zda chtějí spolu vstoupit do partnerství. Před učiněním prohlášení výslovně uvedou, že jim nejsou známy okolnosti vylučující vstup do partnerství. Protokol, který se o prohlášení sepisuje, podepisují osoby vstupující do partnerství, matrikář, tlumočník, je-li jeho přítomnost nutná. Partnerství se zapisuje do knihy registrovaného partnerství. Do partnerství může vstoupit každý, komu to zákon o partnerství nezakazuje. Partnerem se rozumí osoba, která uzavřela partnerství. Podmínkou vstupu do partnerství je, aby alespoň jedna z osob vstupujících do partnerství byla státním občanem České republiky. Do partnerství nemohou vstoupit osoby navzájem příbuzné v linii přímé a sourozenci. Do partnerství nemůže vstoupit osoba, která:

- a) nedosáhla věku 18 let,
- b) nemá způsobilost k právním úkonům,
- c) již dříve uzavřela manželství,
- d) již dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, a její manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek trvá (MVČR, 2011).

Změna partnerova příjmení je v případě registrovaného partnerství dobrovolná. Kdo si chce své příjmení změnit na partnerovo, musí podat žádost na matričním úřadě, kde je přihlášen k trvalému pobytu.

Rozdíly mezi registrovaným partnerstvím a manželstvím:

V předpokladech uzavření – v registrovaném partnerství musí jít o osoby stejného pohlaví, starší 18-ti let (nelze od 16-ti let) a alespoň jeden z partnerů musí být občanem ČR.

Nevzniká žádné společné jmění partnerů – cokoliv, co si po uzavření registrovaného partnerství osoba pořídí, bude pouze v jejím vlastnictví.

Nevzniká automaticky společný nájem bytu – společného nájmu lze dosáhnout pouze dohodou v nájemní smlouvě s vlastníkem bytu.

Ukončení registrovaného partnerství je jednodušší – není potřeba dokazovat existenci rozvratu, není nutné majetkové vypořádání ani rozhodnutí o výživě nezletilých dětí (Bonella, 2013).

Nedílnou součástí terminologie registrovaného partnerství je i poohlédnutí se za touto problematikou do okolních světadílů.

2.1 Registrované partnerství ve světě

Registrované partnerství většina z nás vnímá jen jako „náhradu“ manželství pro homosexuální páry. Ale to není tak úplně pravda. V severských, v některých západoevropských zemích, ale i v sousedním Slovensku se mohou registrovat i heterosexuální páry. Např. ve Francii je registrované partnerství takto uzákoněno už více jak deset let. Od té doby se počet manželství tak snížil a počet registrovaných partnerství tak zvýšil, že jsou si téměř rovny. Na tři svatby připadají dvě registrovaná partnerství, z nichž je 95 % heterosexuálních. Registrované partnerství se stává čím dál populárnějším a manželství postupně upadá. (Bonella, 2011)

Registrované partnerství je ve většině evropských států schváleno. Mezi průkopníky práv homosexuálů patří Dánsko. Dánští zákonodárci zlegalizovali homosexualitu již v roce 1930. Jako první země na světě v roce 1989 zákonem zavedlo registrované partnerství pro páry stejnopohlavní. Mezi průkopníky registrovaného partnerství v Evropě patří skandinávské země. V letech 1993 a 1995 přijalo Norsko a Švédsko zákon o partnerském soužití.

Stát	Registrované partnerství	
	Dánsko	Ano
Norsko	Ano	1993
Švédsko	Ano	1995
Grónsko	Ano	1996
Island	Ano	1996
Španělsko	Ano	1998
Nizozemí	Ano	1998
SRN	Ano	2001
Portugalsko	Ano	2001
Německo	Ano	2001
Finsko	Ano	2002
Lucembursko	Ano	2004
Nový Zéland	Ano	2005
Slovinsko	Ano	2005
Velké Británie	Ano	2005
Itálie	Ano	2006
Švýcarsko	Ano	2007
Rakousko	Ano	2010
Belgie	tvz. Smlouva o legálním soužití	2000
Francie	tvz. Občanský pakt solidarity	1999

Tabulka č. 1: přehled registrovaného partnerství v okolních státech (Gay iniciativa, 2001-2006).

V následující kapitole specifikujeme podstatnou složku registrovaného partnerství v České republice.

2.2 Registrované partnerství v České republice

Registrované partnerství uzavřelo za více než sedm let jeho existence 1692 dvojic gayů či lesbických žen. Z toho se mezitím již rozpadlo 191 párů. Loni vstoupilo do partnerství 201 dvojic, o pět méně než v roce 2012. Vyplývá to ze statistik, které z údajů matrik zaznamenává aktivista Šlehofer. Institut registrovaného partnerství dvojic stejného pohlaví platí v ČR zhruba od poloviny roku 2006. Norma zaručuje partnerům třeba nárok na informace o zdravotním stavu protějšku či možnost dědit po sobě. Ukládá jim vyživovací povinnost, adopce ale zakazuje. Právě v roce 2006 byl o uzavření partnerství největší zájem, kdy svazek za šest měsíců uzavřelo 235 homosexuálních dvojic. Poté se počet uzavíraných registrovaných partnerství ustálil na přibližně dvou stovkách ročně, nejméně dvojic vstoupilo do partnerství v roce 2011, a to 177. Z celkového počtu registrovaných partnerství uzavřeli 1142, tedy více než dvě třetiny, muži a 550 ženy. Zrušena byla od roku 2006 podle Šlehofera přibližně desetina partnerství. Naproti tomu úhrnná rozvodovost manželství činila podle Českého statistického úřadu v roce 2012 44,5 procenta, rekordní byl rok 2010, kdy byla rozvodovost padesátiprocentní. O možnost uzavírat oficiální svazek usilovaly organizace homosexuálů od 90. let minulého století. Povedlo se to až na několikátý pokus, a to přes veto tehdejšího prezidenta Václava Klause. Pokusy o umožnění adopce pro páry stejného pohlaví zatím úspěšné nebyly. Nový ministr pro lidská práva Jiří Dienstbier (ČSSD) se ale o prosazení určité možnosti adopcí pro gay a lesbické páry chce pokusit. Lidé by mohli adoptovat biologického potomka svého protějšku (ČTK, 2014).

V Česku vzniklo také 191 partnerství, kdy jeden z páru pocházel z ciziny. Nejčastěji byli partner nebo partnerka ze Slovenska, evropských zemí či USA. Matriky registrovaly ale i lidi z Venezuely, Filipín, Kolumbie, Gruzie, Thajska, Číny či Ázerbajdžánu (EuroZprávy, 2013).

Podle českého zákona si člověk, který žije v registrovaném partnerství, nesmí dítě osvojit. Pokud ale jeden z partnerů o dítě pečuje, podílí se na výchově i jeho protějšek. O pěstounské péči norma nemluví (IHNEP, 2011).

Podpora práv gay a lesbické minority je obecně častější mezi sympatizanty politické pravice, u lidí ve věku 20 až 29 let, u obyvatel Prahy a mezi těmi, kdo se nehlásí k žádné církvi nebo náboženské organizaci. Méně častá je naproti tomu podpora těchto práv u sympatizantů levice, u populace ve věku nad 60 let a mezi věřícími lidmi hlásícími se k

římskokatolické církvi. Zajímavý je tedy rozpor mezi přístupem orientace politických stran a jejich příznivců (REFLEX, 2014).

Zavedení do problematiky registrovaného partnerství a její následné uzákonění otevřelo i otázku rodiny a možnostmi rodičovství. I přes to, že rodičovství gay a lesbických párů zákon adopci párům neumožňuje, zjednodušeně řečeno české právo výchovu dětí stejno-pohlavními páry nezakazuje, ale ani nijak nepodporuje.

3 RODINA

Domníváme se, že rodinu je vhodné chápat jako určitou sociální jednotku, která se vyznačuje tím, že je jednotkou základní. V rodině vidíme institucionalizovaný sociální útvar, který je tvořen nejméně třemi osobami, které jsou vzájemně spojeny určitým poutem. Usuzujeme, že toto pouto chápeme jako určitý vztah buď pokrevní, nebo adoptivní a to mezi rodiči a dětmi, vztah mezi rodiči navzájem, anebo vzájemnými vztahy mezi sourozenci, které mohou být také pokrevní či adoptivní.

Existuje spousta definic rodiny. Z různých hledisek na ni pohlíží každý obor jinak. Sociologické hledisko vidí rodinu jako sociální instituci nebo malou sociální skupinu. Sociální psychologie ji vnímá jako primární skupinu. Pedagogika zdůrazňuje výchovně socializační funkci a ekonomové považují rodinu za výrobní nebo spotřební jednotku.

Definice rodiny dle Z. Matějčka: „Rodinu charakterizuje vzájemné sdílení životního času a životního prostoru vychovatelů a dítěte. Je předpokladem pro učení a vzdělávání, které bychom mohli označit jako „školu života“, tj. učení nápodobou, učení identifikací, učení přítažlivými vzory, společnou činností, soužitím (Matějček, 1992 cit. podle Dulka-jová, 2012, s. 28 – 29).

Řezáč (1998, s. 203) dále uvádí, že z psychologického hlediska považujeme za rodinu takovou skupinu, která poskytuje všem svým členům: bezvýhradnou akceptaci jeho lidské existence, ochraňující prostředí (hmotné i sociální), podporu autonomie příslušníka rodiny, zajištění životních potřeb, vzájemnou podporu, východisko a zprostředkující článek při pronikání do makrosociálního prostředí (společnosti).

Dnešní rodina se nepochybně nachází v jiné situaci. Již samo definování, vymezení rodiny jako malé primární sociální skupiny je velmi obtížné. Tradiční kritéria přestávají platit. Především institucionální spojení zákonným manželským svazkem není nutnou podmínkou rodinného života. Výrazně přibývá soužití, kdy toto kritérium naplněno není. V důsledku toho přibývá dětí, které se rodí mimo legitimní manželství – v současné době je takových dětí přibližně třetina. I taková soužití však mohou fungovat jako rodina a splňovat další znaky rodiny – tedy že její členové bydlí pod jednou střechou a spolupracují mezi sebou v rámci společensky uznávané dělby práce. (Kraus, 2008, s. 80)

Člověk prý vynalezl rodinu, když zjistil, že nikomu se nedá věřit. Je to už velmi dávno, ale od té doby nikdo nic lepšího nevymyslel – ani postmoderní doba ne. Rodina je ideální krabičkou poslední záchrany, když přijdou těžké časy (Možný, 2002, s. 25).

Česká rodina, tak jako rodina v celé západní civilizaci, se v posledních několika desetiletích dosti vzdálila ustálenému modelu, platnému v Evropě nejméně po tisíciletí, od doby, kdy se s křesťanstvím rozšířila přísná monogamie a univerzální zákaz sexu mimo manželství a také výrazně odlišná, vzájemně kompletní role muže a ženy. Tu náhlou změnu iniciovalo několik vynálezů a také zrání společenské organizace (Možný, 2002, s. 21).

K modernizaci rodiny došlo v Čechách i na Moravě poměrně záhy. Spolu s ní se rozběhl ovšem i vzestup rozvodovosti a pokles porodnosti; už na počátku třicátých let minulého století celková porodnost klesla poprvé pod dvě děti na jednu ženu – jinak řečeno narodilo se u nás méně dětí, než bylo dospělých v generaci jejich rodičů (Možný, 2002, s. 23).

I když struktura rodiny prochází v posledních letech řadou změn a projevují se trendy k individuálnímu způsobu života, přesto zůstává rodina základním stavebním prvkem evropské společnosti (Veřejná správa, 2004 cit. podle Dulkaiová, 2012, s. 29)

V České republice žilo na počátku roku 2000 zhruba 1700 tisíc dětí a mimo manželství se z nich narodilo asi 200 tisíc. Celkem v České republice dnes žije na 600 tisíc Čechů a Moravanů nemanželského původu (Možný, 2002, s. 38).

Chceme-li hovořit o rodině, je třeba přiblížit druhy a možnosti rodičovství. Usuzujeme, že rodina plní v naší společnosti, jednu důležitou funkci, a to výchovu a péči o dítě. Přiblížme si proto, jak v naší kultuře funguje rodina a jaké jsou potřeby dítěte.

3.1 Druhy rodičovství

Jestliže mluvíme o rodičovství, pak je nezbytné zmínit tak zvané druhy rodičovství. Jedná se konkrétně o psychologické, biologické a právní. V případě psychologického rodičovství jde o vnitřní přijetí dítěte, jedná se o přijetí psychické a citové. Rodiče dítěti poskytují výchovu a lásku bez ohledu na to, jestli ho biologicky zplodili. Biologické rodičovství je často cestou k dobrému psychologickému rodičovství, ale ne vždy to je pravdou. Často se setkáváme s rodiči, kteří týrají vlastní děti. Za biologické jsou považováni ti rodiče, kteří dítě zplodili, tedy o poskytovatele genetických materiálů. Právní rodičovství je pak takové, kdy je rodičem podle práva ten, koho zákon za rodiče určitého dítěte považuje. Například pokud si dítě rodič osvojí, podle zákona se tak stává jeho rodičem (Matějček, 2008, s. 15-16).

Pro další porozumění a správné pochopení dalšího textu je nutné přistoupit k vymezení základních pojmů v oblasti zprostředkování náhradní rodinné péče.

3.1.1 Pěstounská péče

„Pěstounská péče je zvláštní formou státem garantované, řízené a kontrolované náhradní rodinné péče, které je zabezpečována ze strany stát také hmotnou podporou prostřednictvím dávek státní sociální podpory.“ (Zezulová, 2012, s. 144)

Nožířová (2012, s. 15) zároveň upozorňuje na skutečnost, že pěstoun nemá vůči dítěti vyživovací povinnost a dítě může zastupovat pouze v běžných záležitostech. Zároveň je nutno podotknout, že stát sice pěstounskou péči financuje, ale nikoliv v celém rozsahu. Za vhodnější definici považujeme, že stát se v přiměřené míře podílí na zajištění pěstounské péče. V praxi pěstouni často „doplácí“ na dítě v pěstounské péči.

3.1.2 Osvojení - adopce

„Je státem garantovaná a zákonem upravena forma náhradní rodinné péče, při které přijímají manželé či jednotlivci za vlastní opuštěné dítě. Osvojením získají rodiče stejná práva a povinnosti, jako by se jednalo o biologickou rodinu dítěte. Osvojit dítě může manželská dvojice či manželka rodiče dítěte, ve výjimečném případě i osamělá osoba.“ (Zezulová, 2012, s. 144)

Často se setkávám s výrokem: záleží nám na tom, aby dítě bylo jenom naše. Dítě žádný člověk však nemůže být majetkem druhého člověka, a je dobré v jakékoli formě přijetí dítěte takto přistupovat. Respektováním faktů, která nemůžeme změnit, lze předejít mnohým zklamáním a nereálným očekáváním.

3.1.3 Poručnictví

„Poručenská péče je považována za nadstavbu pěstounské péče, protože kromě stejných hmotných nároků je poručník též zákonným zástupcem dítěte namísto jeho rodičů.“ (Zezulová, 2012, s. 144)

3.1.4 Svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče

„Je nejvolnější formou náhradní rodinné péče; podmínkou je, že to vyžaduje zájem dítěte. Rozhodnutím soudu je třeba přesně stanovit práva a povinnosti osoby či osob, kterým

bude dítě svěřeno do výchovy. Dítě lze svěřit i do společné výchovy manželům.“ (Zezulová, 2012, s. 145)

3.1.5 Hostitelská péče

„Pojem hostitelská péče znamená, že dítěti žijícímu v ústavním zařízení může být povolen dočasný pobyt mimo ústavní zařízení i u jiných osob než u rodičů a příbuzných. Při této formě péče se zpravidla nepředpokládá možnost trvalého umístění v náhradní rodinné péči.“ (Zezulová, 2012, s. 145)

Stát se hostitelskou rodinou pro některé z dětí, které dlouhodobě vyrůstá v ústavu, pomoci mu najít místo ve společnosti, doprovázet ho na cestě do dospělosti, být mu oporou v nejrůznějších životních situacích, to je velmi potřebný vklad do života ústavního dítěte. Zmenší se tím riziko, že tyto děti budou po odchodu z dětského domova selhávat ve svých partnerských a rodičovských rolích. Je smutnou skutečností, že mnoho dětí vyrůstajících v ústavní výchově je samo potomky rodičů, kteří vyrůstali v ústavní výchově. Hostitelské péče se tak může stát jedním z nástrojů, který napomůže tento začarovaný kruh přerušit. Část dětí díky hostitelské péči může najít svoji pěstounskou rodinu, u některých se podaří zaktivovat skryté rezervy v původní rodině a napomoci tak sanaci původního rodinného prostředí (Zezulová, 2012, s. 9).

V České republice nejsou přesně známé počty gay a lesbických rodin, důležité však je, že vůbec existují, proto se v následující kapitole zabýváme jejich charakteristikou.

3.2 Rodičovství gay a lesbických párů

Jak uvádí Uzel, Mitlöhner (2007, s. 27) je nutno ještě zaujmout postoj k možnosti výchovy dítěte homosexuálním párem. Ve velké většině případů se jedná o páry lesbické, zatímco homosexuální mužské páry nemají většinou o výchovu potomka zájem. Je to dáno tím, že mateřský pud není lesbickou orientací v žádném případě zmenšen nebo potřen a je pak jistě otázkou uplatnění základních lidských práv homosexuální ženě mateřství umožnit.

Rozhodnutí, zda se stát rodičem, vyžaduje od lesbické ženy určitou revizi její osobní identity na několika úrovních – lesbické identity (doposud definované jako bezdětné), že-

ny, partnerky, potenciálního rodiče a také potenciální „průkopnice“ (Morningstar, 1999 cit. podle Polášková, 2009, s. 26).

Lesbické rodičovství se liší od heterosexuálního a je svou podstatou deviantní – homosexuální orientace je v tomto pojetí považována za osobnostní patologii a její nositelé nezpůsobilí k rodičovství. V roli rodičů mohou ohrožovat zdravý vývoj dětí, zejména hrozí riziko, že homosexualita bude na těchto dětech reprodukována. Odlišnost od normy je vnímána jako zdroj ohrožení, přičemž rozdíly mezi lesbickými a heterosexuálními matkami jsou podle zastánců tohoto pojetí mnohočetné a zásadní. Tato konstrukce rodičovství je zastávána výlučně anti-gay psychology a pravicově orientovanými akademiky (Clarke, 2002, s. 210).

Lesbické rodiny tedy ve svém každodenním jednání balancují mezi stigmatizujícím stereotypem lesby, ze kterého se snaží vymanit, a obrazem autonomní rodiny, která není jen nápodobou tzv. Většinového modelu, ale úplně ob stojí jako rodina dobrá, dobrá nejen v poskytování milujícího rodinného zázemí svým dětem, ale též jako rodina čitelná, srozumitelná a nezpochybnitelná.

Přijetí rodičovské role u těchto žen může dle autorky významně proměnit nejen partnerské, ale i širší sociální vztahy (s rodiči, přáteli, v zaměstnání). Dá se předpokládat, že většina lesbických žen, které se rozhodnou pro mateřství v rámci stejnopohlavního vztahu, má již úspěšně vyřešený vztah k sobě a vykazuje vyšší sebe akceptaci ve srovnání s lesbickými ženami, které se staly matkami v rámci heterosexuálního vztahu. Ženy zakládající plánované lesbické rodiny také méně často vyhledávají odbornou pomoc v souvislosti se svou homosexualitou (Morris, Balsam, & Rothblum, 2002 cit. podle Polášková, 2009, s. 71).

„Poté, co se partnerky shodly, že se stanou rodiči, následoval důležitý krok v podobě jednání a rozhodnutí, která z žen se stane jako první biologickou matkou dítěte. Záměrně zde zmiňujeme „jako první“, neboť tato formulace zazněla ve výpovědích většiny párů. Otázkou je, nakolik měla v daném okamžiku vyjadřovat skutečné přání obou partnerek mít více dětí a vystřídat se v budoucnu v těhotenství, nebo šlo spíše o snahu přistupovat k biologickému rodičovství (a partnerce) rovnocenně. Vzhledem k tomu, že iniciátorkou diskuzí o rodičovství byla téměř ve všech rodinách budoucí biologická matka, odehrávalo se toto vyjednávání spíše v poklidné a souhlasné atmosféře – budoucí biologická matka si prožitek fyziologického těhotenství přála a souhlasila s ním, nicméně byla z její strany patrná snaha nabídnout v této záležitosti prostor i partnerce. Diskuze na toto téma byly tedy obvykle ukončeny s tím, že pokud bude mít pár v budoucnu více dětí, stane se biologickou matkou i

druhá z žen. Výjimkou byl v tomto ohledu jeden partnerský pár, ve kterém se partnerky rozhodly pro souběžné mateřství, tedy, že se obě stanou biologickými matkami současně. Důvodem nebyla nemožnost se dohodnout, ale naopak záměrný plán sdílet spolu paralelně vše, co mateřství přináší. Přesto, jak naznačuje následující citace, se původně i zde ženy lišily v intenzitě touhy.“ (Polášková, 2009, s. 123)

Celkově velmi málo je známo o fungování v rodinách gay otců. Počet studií gay rodičovství je ve velkém nepoměru při srovnání s objemem publikací o lesbických rodinách. Často se hovoří o obtížné dohledatelnosti rodin s gayem otcem či párem, která je způsobena, mimo jiné, i jejich nižším zastoupením v populaci homosexuálních rodičů. Navíc, v případě rozvedených gay otců často platí, že nevychovávali děti ve své domácnosti (Barrett & Tasker, 2001 cit. podle Polášková, 2009, s. 91).

V České republice je situace pro muže mnohem složitější. Mnoho z gay mužů si po svém coming outu uvědomila, že přichází o možnost mít dítě, neboť nebudou schopni ho zplodit přirozeným způsobem. Samozřejmě zde existují i rodiny, kde vychovávají dítě dva gayové. Sokolová uvádí, že v Česku fungují rodiny, kdy dítě vychovávají dvě lesbičky se dvěma gayi, kteří mezi sebou vytvořili na základě touhy po dítěti takovou rodinnou formu. Jedná se však o rodiny, které se snaží být společností „neviditelnými“ z důvodů ohrožení vlastního soukromí. V tomto případě, dle mého názoru, odpadá stále přetrvávající obava z nedostatku vzorů obou pohlaví (Sokolová, 2009, s. 136).

Některé děti mají pouze homosexuální rodiče. Jiné děti mohou mít situaci daleko komplikovanější a kromě homosexuálních rodičů může v jejich životě hrát roli ještě rodič heterosexuální. V následující kapitole si přiblížíme problematiku dítěte a homosexuálního rodiče.

3.3 Dítě a homosexuální rodiče

„Jsem ráda, že je moje máma lesba, protože mi pomohla být víc člověkem. Člověk je víc člověkem, když respektuje ostatní, když se k nim chová slušně. Díky mojí matce a díky její výchově jsem velmi tolerantní člověk, jsem dobře vychovaná a respektuju lidi, kteří jsou homosexuálové. Já soudím lidi podle toho, jací jsou, ne podle toho, s kým spí.“ K., 24 let, vyrůstala v lesbické rodině ve Španělsku (Psychologie, 2011)

Výchova dítěte harmonicky žijícím homosexuálním párem se pro toto dítě jeví jako mnohem prospěšnější než výchova nefunkčním, konfliktním či jinak defektním párem heterosexuálním, nebo osamělou ženou samoživitelkou, kde bývá otcovský mužský vzor v naprosté většině případů relativizován a zpochybněn. Rozhodně se jeví pro dítě jako výhodnější i ve srovnání s výchovou ústavní v dětských domovech. Problém zůstává jedině přijetí takového dítěte v kolektivu. Je to však asi také otázka času a sexuální výchovy společnosti, aby dítě se „dvěma maminky nebo tatínky“ nebylo chápáno jako kuriozita a aby s ním bylo zacházeno ohleduplně a normálně. (Uzel, Mitlöhner, 2007, s. 28).

Děti přicházející plánovaně do lesbických rodin a mladší děti obvykle nemají s akceptací své rodiny problémy, berou ji jako přirozenost. Postoje dětí ze smíšených rodin, které se narodily v heterosexuálním vztahu, po rozvodu však jeden z rodičů (častěji matka) žije v homosexuálním svazku, jsou ovlivněné změnou rodinného uspořádání, rozvodem, názory a komentáři otce, rodinných příslušníků a okolí. Jsou-li děti z lesbických rodin dotazovány na vztah s jejich nevlastní matkou a děti z heteroparentálních rodin na vztah s nevlastním otcem, děti z lesbických rodin hodnotí vztah s nevlastním rodičem pozitivněji. Matčina partnerka může být možná snadněji přidána do rodinné konstelace po boku matky (Psychologie DNES, 2011).

Podobně jsou na tom tisíce lesbických párů v České republice, které vychovávají děti. Většinou jde sice o potomky, kteří zůstali v péči jedné z partnerek po rozvodu s manželem, ale případy podobné výše popsanému nejsou rozhodně výjimkou. Svědčí o tom i inzeráty typu hledám muže na oplodnění v tiskovinách homosexuální a lesbické komunity (Magazín práva, 2000).

Americký časopis dětských lékařů *Pediatrics* zveřejnil výsledky zatím nejobsáhlejší dlouhodobé studie, která ukázala zajímavé výsledky. Zvláště pro českou veřejnost, která se proti možnosti mít děti u homosexuálů staví stále negativně. Výzkum sledoval 154 dětí lesbiček, jež své potomky počaly díky inseminaci dárcovské spermií. Vědci oslovili matky ještě před otěhotněním. Pak s nimi byli po sedmáct let v kontaktu. Lesbické matky po dosažení 10 a 17 let věku svých dětí vyplňovaly hodnotící dotazníky. Ukázalo se, že tyto děti mají nadprůměrné výsledky ve škole, vyvinutější sociální kompetence a obecně vyšší dovednosti než kontrolní vzorek stejně starých dětí. Navíc se synové a dcery lesbiček potýkají s významně menším počtem sociálních problémů než zbytek populace. Jsou méně agresivní, nemívají potíže se zákonem (Psychologie, 2010).

V nadcházející kapitole považujeme za podstatné charakterizovat postoje veřejnosti a rodiny k homosexuálním rodinám.

3.4 Tolerance veřejnosti a rodiny

Jak jsme na tom v přístupu k rodičovství gayů a lesbiček v České republice? Jakkoliv je přístup veřejnosti k homosexuálům tolerantní, možnost mít rodinu jim veřejnost zatím upírá. Tato otázka rozděluje společnost mnohem více než diskuse, jež se rozvířily okolo schvalování registrovaného partnerství. Právě při nich často zaznívala obava, že dalším požadavkem homosexuálů bude umožnění adopce dětí.

Žijeme-li v současné době v homofobním prostředí, argument, na němž je velká míra faktičnosti. Děti z neheterosexuálních rodin budou spíše vystaveny posměškům, narážkám, diskriminaci či šikaně. Ovšem, když bude dítě ve škole nebo v sousedství šikanováno a vysmíváno, že má dva tatínky nebo dvě maminky, pak je nutné se zeptat, jestli to je problémem toho dítěte nebo těch rodičů, že je okolí vnímá negativně, i obecně společnosti a školního prostředí dětí. Jak upozorňuje Smetáčková, posměšky a šikana v dětských kolektivech mohou mít jakýkoliv důvod a zdroj (dítě je moc chytré, tlusté, brýlaté, hloupé, nespjuje, zrzavé atp.). Navíc i jiné rodiny se liší (např. jsou rozvedené, monoparentální, rekonstituované, nebo mají různá sociální zázemí či úroveň materiální zabezpečení). Označit toto za problém stejnopohlavní rodiny či dětí samých je stejně tak nemístné, jako dítě ohrožené šikanou nutit do opuštění školy, jako by si mohlo za šikanu samo, místo toho, aby se daná situace řešila s viníkem či s celkovou atmosférou ve třídě. Řešením je dostatečná podpora uznání jinakosti a pestrosti (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

Pokud argumentujeme nedostatečností vzorů, pak se musíme zamyslet nad tím, jaké vzory si vlastně děti mají z rodin odnést. Spíše než genderové role, které jsou pestré, by měli zažít vzory fungujícího partnerského vztahu, kde gender (natož pohlavní orgány) rodičů nehrají roli. Mají zažít láskyplný vztah, fungující komunikaci, sdílení dobrého ale i přirozené projevy nepohody a řešení problémů.

Max Kašparů, psychiatr a pedopsychiatr:

Teoreticky, právně nebo technicky je možné zavést do praxe mnoho nových nápadů, tedy i legalizaci adopcí dětí homosexuálními a lesbickými páry. Pravdu měl dobrý G. K. Chester-

ton, když řekl, že v současné době je velkým hrdinstvím hlásat normalitu. Osobně se domnívám, že zákon povolující legalizaci adopcí homosexuálními a lesbickými páry dříve nebo později projde, stejně jako projde třeba zákon o umožnění euthanasie. Chce to jen čas. Jakýkoliv odpor má jen minimální účinek proti již rozjetému a cíleně řízenému kolosu. Pokud se to neodhlasuje dnes a u nás, rozhodne o tom direktivně později a jinde někdo jiný. Naší zemi už to bude jen dodáno k pokornému schválení (EvaLabusová.cz, 2010).

Pavčina Brzaková, etnoložka:

„Snažím se nad tématem zamyslet bez předsudků. Upřímně řečeno, je to pro mě velmi těžké. Ale znám několik homosexuálních párů a musím říci, že to jsou lidé velmi citliví, vnímaví a dobří. Z vyprávění jedné své známé vím, že když zůstala sama s dítětem, protože ji partner ještě před porodem opustil, v těžkých životních situacích jí velmi obětavě pomáhali její dva spolužáci - muži homosexuálně orientovaní. Dítě jí hlídali, pomáhali s domácím úkoly, doučovali matematiku a fyziku. Také mám známou, která je lesba, s přítelkyní si zařídily oplodnění a dnes se starají o miminko. Má první reakce na otázku týkající se legalizace adopcí dětí homosexuálními/lesbickými páry by ještě před pár lety byla jasně NE. Ale to jsem ještě neznala ty případy výše uvedené. Teď už si říkám něco jiného: Přísluší mi vůbec rozhodovat o osudu druhých lidí? Docela si už umím představit, že je dítě svěřené k adopci pečlivě prověřeným homosexuálním a lesbickým párům. Je to pro ně lepší, než když zůstanou v dětském domově bez vytvoření citové vazby na konkrétního člověka, bez zažití pocitu rodiny - "že se mají o koho opřít". Slyšela jsem o problémech, které mají děti, když vyrostou a opustí dětské domovy. Nejsou zdaleka připraveny čelit realitě a vztahy, které vytvářejí, bývají i tak velmi problematické. Proto jsem přesvědčena, že bychom jistě při dobré vůli vynalezli mechanismy, jak přijatelnou formou a ve spolupráci s kvalitními odborníky "dohlédnout", aby život adoptovaného dítěte v rodině tvořené homosexuálním či lesbickým párem probíhal v souladu s morálními zásadami, v lásce a poklidu.“ (EvaLabusová.cz, 2010)

Petra Severová, programátorka:

Jsem zásadně proti legalizaci osvojování dětí homosexuálními páry. Naprosto souhlasím s tím, že máme těmito lidem pomáhat mezi námi spokojeně žít. Ale stále bychom je měli vnímat jako lidi s určitým handicapem, jako lidi nemocné a nestavět to jako něco normálního. Je to naprosto proti přirozenosti. Samozřejmě chápu, že se takoví lidé mezi námi vy-

skytují a nesouhlasím s tím, aby byli nějak vysmíváni a diskriminováni, ale legalizaci osvojování dětí nechápu jako odstranění diskriminace z toho důvodu, že se jedná právě o zájem toho dítěte. Určitě takové páry jsou schopné dítěti dát mnoho po stránce citové a materiální - určitě i více, než některé narušené rodiny, kde jsou děti třeba týrány. Přesto ale zcela zásadní přirozené pro přežití lidstva je žít v partnerství žena-muž a přirozenou cestou plodit děti. Jakkoli může být takové homosexuální soužití harmonické, v žádném případě nemůže naučit dítě žít v heterosexuálním páru a vytvořit přirozenou rodinu. Vůbec se mi nelíbí ústavní výchova odložených dětí, ale toto nepovažuji za řešení. Navíc si také myslím, že čím více se homosexualita všude prezentuje jako něco normálního a samozřejmého, tím více lidí ji v sobě hledá a tím více lidí, kteří by jinak byli schopni vytvořit docela spokojený vztah žena-muž, žije v těchto svazcích (EvaLabusová.cz, 2010).

Za důležité považujeme uvést, možná řešení, jak si splnit svoji touhu po dítěti. V následující kapitole uvedeme většinu způsobů možností rodičovství stejnopohlavních párů.

4 HOMOSEXUÁLOVÉ A JEJICH MOŽNOSTI RODIČOVSTVÍ

Homosexuální páry, stejně jako heterosexuální, mají rodičovské pudy, tyto pudy mohou být dosti silné. V naší současné společnosti však nemají příliš velkou šanci fungovat jako normální rodiče. Pokud touha přesto přetrvává, cesta, i když strastiplnější než u klasických párů, se vždy najde. Gayové a lesby fyzicky mít děti mohou stejnou měrou jako heterosexuálové. Nejčastějším argumentem proti jejich rodičovství je absence obou pohlavních rolí. Dítě údajně trpí a dochází k narušení jeho psychického vývoje. Jak se mohou děti dostat do homosexuálních rodin (Sloboda, 2010, s. 18)?

V ČR existují stovky homoparentálních (s rodiči stejného pohlaví) rodin vychovávajících děti. A existují naprosto v souladu se zákonem, neboť v Zákoně o registrovaném partnerství se výslovně uvádí, že existence partnerství není překážkou výkonu rodičovské zodpovědnosti partnera vůči jeho dítěti ani překážkou svěřením jeho dítěte do jeho výchovy. Dá se tedy říci, že právní řád České republiky umožňuje a schvaluje zakládání homoparentálních rodin s dětmi. Nejčastěji se zatím jedná o homoparentální rodiny, v nichž jedna z partnerek či partnerů má dítě z předchozího vztahu, začínají však vznikat i ty, do nichž se děti teprve plánovaně rodí. V druhém případě se jedná skoro výhradně o rodiny lesbických párů (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

Individuální adopce

Žena nebo muž adoptují dítě, jehož není biologickým rodičem; u individuální adopce tak dítě adoptuje pouze jednatel - individuální osoba, tedy nikoli společně s partnerem či partnerkou. Rodičem dítěte se stane pouze jedna osoba, která dítě adoptuje. Žije-li adoptivní rodič s partnerkou/partnerem (bez ohledu na to zda jsou registrováni či nejsou), partnerka/partner nebudou mít k dítěti žádná rodičovská práva. Dítě má podle práva pouze jednoho rodiče. Gay, lesba či bisexuální osoba mohou v České republice adoptovat dítě, pokud nežijí v registrovaném partnerství. Úřady nesmí odmítnout žádost o adopci z důvodů sexuální orientace žadatele. Uzavření registrovaného partnerství je překážkou adopce dítěte, registrované osoby nemohou podle § 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství dítě adoptovat (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

Adopce dítěte partnerky/partnera

V České republice je oficiálně možné osvojení i pro individuální osobu, naopak v případě uzavření registrovaného partnerství je tato adopce zákonem výslovně znemožněna. Spo-

lečné adopce párů stejného pohlaví možné nejsou a to i v případě, že pár společně vychovává dítě/děti jednoho z partnerů či partnerek (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

Takto lze adoptovat biologické dítě partnerky či partnera, které má z předcházejícího heterosexuálního svazku, dítě narozené partnerce po umělém oplodnění, dítě narozené náhradní matce apod. V České republice partneri a partnerky ve stejnopohlavních svazcích právo adoptovat dítě partnerky či partnera nemají. Adopce dítěte partnera/ partnerky není možná ani v případě, že nejsou registrovaní partneri/ partnerky.

Pěstounská péče

Není-li dítě z nějakého důvodu vhodné k adopci, využívá se institut pěstounská péče. Dítě je svěřeno do pěstounské péče osobě pěstouna, která poskytuje záruku řádné výchovy dítěte. Pěstoun se nestává rodičem dítěte, jako je tomu u adopce, a zastupuje dítě pouze v běžných záležitostech. Pěstoun je povinen umožnit dítěti styky s biologickou rodinou. Gayové a lesby se mohou stát pěstouny, avšak pouze individuálně. Pěstounem se stane pouze jeden z partnerů/ partnerek. O pěstounské péči může žádat i osoba, která je v registrovaném partnerství. Úřady nesmí odmítnout žádost o pěstounské péči z důvodů sexuální orientace (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

Umělé oplodnění

Asistovaná reprodukce je v České republice možná na základě písemné žádosti ženy a muže (tzv. neplodný pár), kteří tuto léčbu hodlají společně podstoupit. O umělé oplodnění může tedy požádat pouze heterosexuální (i nesezdaný) pár. Asistovaná reprodukce není v České republice umožněna lesbickým párům ani ženám bez partnera. Pokud se narodí neprovdané ženě dítě, které bylo počato umělým oplodněním, má se za to, že otcem dítěte je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

Náhradní (surogátní) matky

Spíše pro mužské páry je možné využít tzv. náhradní (surogátní) matky. U nás tento institut oficiálně (legislativně) neexistuje a legislativa s ním počítá jen ve výjimečných případech. Dle českých zákonů je matkou ta, která dítě porodí (bez ohledu na to, že třeba vajíčko mohlo pocházet od jiné dárkyně a dítě tak fakticky není geneticky příbuzné). Kontroverzní otázkou také bývá finanční kompenzace nákladů s tím spojených (Různé rodiny, stejná práva, 2013).

„Darování“ spermatu

Kamarád (často gay) poskytne sperma pro oplodnění jedné z lesbických partnerek, může být, ale zpravidla nebývá uveden jako otec v rodném listě - matkou je vždy jen biologická matka, partnerka nikoliv (Sloboda, 2010, s. 22).

Děti se, ale nejčastěji vyskytují v lesbických párech, neboť při rozchodech a rozvodech zůstává dítě zpravidla s biologickou matkou. V registrovaném partnerství má partner/ka vyživovací povinnost vůči dítěti, partnerka je ovšem vůči dítěti právně cizí osobou pouze žijící ve společné domácnosti, což může být problematické při řešení některých základních úkonů, např.: škola nemá povinnost partnerku pouštět na třídní schůzky či malé dítě pouštět ze školky/ školy domů s partnerkou; lékaři nemají povinnost podávat informace o zdravotním stavu dítěte (Sloboda, 2010, s. 22).

Podle současné právní úpravy v okamžiku, kdy gayové a lesby vstoupí do registrovaného partnerství, nemohou adoptovat dítě nejen jako pár, ale ani individuálně. Příslušné ustanovení zákona o registrovaném partnerství tak znevýhodňuje gaye a lesby, neboť osobám po vstupu do partnerství bere právo, jež je jim před uzavřením a po ukončení registrovaného partnerství přiznáno.

České lesbické ženy ale poměrně často využívají možnost umělého oplodnění v cizích zemích, např. v Belgii, Dánsku, Nizozemí či Švédsku.

4.1 Homosexuálové a jejich možnosti rodičovství ve světě

Stát	Rok přijetí
Argentina	-
Austrálie	2002
Jihoafrická re.	2005
Dánsko	1999
Kanada	-
Německo	2004
Norsko	2001

Tabulka č. 2: státy povolující adopce dětí, které nejsou biologickým potomkem jednoho z partnerů.

Stát	Rok přijetí
Belgie	2006
Island	2000
Španělsko	2006
Nizozemí	2001
Švédsko	2003
Velké Británie	2005
USA	-

Tabulka č. 3: státy povolující adopci těch dětí, které jsou biologickým potomkem jednoho z partnerů.

Švédsko - od roku 2005 povoleno umělé oplodnění pro ženy lesbických párů.

Francie - dle občanského zákoníku může matka přenést část nebo úplnou zodpovědnost za své biologické adaptované dítě na ženu, se kterou dlouhodobě žije v pevném svazku. To se vztahuje na páry gayů, kde ale jeden muž musí být biologickým otcem dítěte.

Izrael - poprvé v roce 2006 uznal rodinný soud homosexuální pár žen za společné matky dětí, které před 15lety získala jedna z nich díky umělému oplodnění.

USA - v řadě amerických států mohou dvojice lesbiček nebo gayů adoptovat děti, ale dostávají většinou ty, o něž nemají zájem heterosexuální manželé. Jsou to děti se zpožděným vývojem nebo těžce zvládnutelné (Gay iniciativa, 2001-2006).

Ve Spojených státech je možné v některých agenturách (nejen pro homosexuální páry) vybrat z databanky vajíčko i spermii, a dokonce si zaplatit ženu, která dítě odnese a poté předá páru (tzv. Profesionální matky, příp. externí rodičky) (Sloboda, 2010, s. 22).

Asistovaná reprodukce ve světě

V současné době volně umožňují přístup k asistované reprodukci svobodným a lesbickým ženám v Austrálii, Belgii, Kanadě, Finsku, Izraeli, Nizozemí, Jihoafrické republice a velké Británii.

V praktické části bakalářské práce budeme mimo jiné zkoumat, jaké jsou názory osob ve vývojovém období mladá dospělost a starší dospělost k osvojení dětí homosexuálními páry.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 DESIGN VÝZKUMU

Téma osvojení dětí homosexuálními páry bylo zvoleno z toho důvodu, jelikož se domníváme, že se jedná o problematiku, která je v současné době velmi často diskutována. Příliš se o tom dnes mluví; gayové, lesbičky, registrované partnerství, adopce dětí homosexuálními, resp. lesbickými páry. Otázka, zda mají mít homosexuálové možnost adoptovat dítě, je v naší společnosti velmi ožehavá. Ti tolerantnější z nás se snaží brát homosexuály takové, jací jsou. Nevadí jim, když na ulici potkají líbající se dívky nebo dva muže, kteří se drží za ruce. K adopcím se staví veskrze kladně a nijak se nad nimi nepohoršují. Často argumentují tím, že je mnohem lepší, když dítě vyrůstá v rodině a domácím prostředí než v dětském domově, kde se o něj starají pouze „tety“, které mu nemohou dát potřebnou péči a lásku. Je to složitá věc, i když by mohla být zdánlivě velmi jednoduchá. Včetně Česka, v němž by to už mohlo být stejné, jak tomu už je v několika desítkách zemí severní Ameriky a Evropské unie, kde je soužití s páry v registrovaném partnerství s adoptivními dětmi běžné i bez veřejného pobouření.

Naše moderní společnost nijak nediskriminuje homosexuály v jejich právech a přijala tuto skutečnost s porozuměním i v oblasti registrovaného partnerství. Mohou vytvořit společnou domácnost a v ní žít svůj plný partnerský život, avšak podstatný rozdíl mezi partnery stejné sexuální orientace a partnerské dvojice muže a ženy je, že homosexuální dvojice nemůže zplodit dítě způsobem, jak to odpovídá lidské přirozenosti, ať už na ni pohlédneme jako ateisté, či z pohledu duchovního.

Homosexuální páry argumentují tím, že i partneři stejné sexuální orientace mohou pro výchovu dítěte vytvořit vhodnější prostředí, než představuje ústavní péče, jsou schopni být dobrými rodiči. Některé registrované páry již o dítě pečují, ale to jsou případy, kdy vychovávají vlastního biologického potomka z předchozího vztahu a ne dítě adoptované.

5.1 Cíl výzkumu

Primárním cílem výzkumu, který je nedílnou součástí této bakalářské práce, je zjistit, jaké jsou názory veřejnosti v České republice k osvojení dětí homosexuálními páry.

Dílčí cíle:

Zjistit jaké jsou názory veřejnosti na osvojení a výchovu dětí homosexuálními páry v souvislosti s rozdílnou věkovou kategorií.

Zjistit, zda uvažují pozitivně heterosexuálové, žijící v pevném manželském či partnerském vztahu, popř. mající děti, o rodičovství homosexuálními páry

Zmapovat jaký je názor osob z hlediska socializace dítěte.

5.2 Výzkumný problém

Výzkumným problémem bakalářské práce je zjištění, jaké jsou názory osob ve vývojovém období mladá dospělost a starší dospělost k osvojení dětí homosexuálními páry. V rámci kvantitativně orientovaného výzkumu budeme v této bakalářské práci stavět na poznacích uvedených v části teoretické, což by mělo přispět k vysvětlení a pochopení tohoto velmi diskutovaného tématu. Rozebereme metody použité k obdržení dat, detailněji se budeme zabývat výsledky výzkumného šetření, které se pokusíme interpretovat a provedeme závěrečné hodnocení.

Respondenti byli z řad mladých lidí, rodičů a lidí ve věkové hranici starší dospělosti.

Jaké jsou názory osob ve vývojovém období mladá dospělost a starší dospělost k osvojení dětí homosexuálními páry?

Dílčí výzkumné otázky:

DVO1: Jaká negativa vidí respondenti ve výchově dětí homosexuálními páry?

DVO2: Jaké jsou rozdíly v názorech na adopci stejnopohlavním párem podle sexuální orientace?

DVO3: Jaké jsou názory na vývoj sexuální orientace dětí vychovávaných homosexuálním párem?

DVO4: Jaké jsou rozdíly v názorech heterosexuálů, že děti by mohly vychovávat pouze lesby, nikoli gayové?

DVO5: Jak přistupují respondenti k asistované reprodukci pro lesbické páry?

5.3 Výzkumný soubor

V rámci objektivizace výsledků výzkumného problému je nutné, aby došlo ke stanovení zkoumaných kategorií, což bude provedeno prakticky tak, že výzkumný problém bude rozdělen na porovnání výsledků mezi respondenty dvou věkových kategorií, které jsou rozděleny: I. věková kategorie - období mladé dospělosti ve věku 20 – 35 let, II. věková kategorie - období starší dospělosti ve věku 36 – 67 let.

Cílovou skupinu tvoří výběrový soubor subjektů a to v rámci dotazníkového šetření bylo osloveno 200 respondentů.

Dotazník převzalo a zpracovalo 150 respondentů, kdy původním záměrem bylo do výzkumu zapojit nejméně 200 respondentů, a to z hlediska co nejvyšší objektivní vypovídací hodnoty dotazníků. Z hlediska určitého nezájmu ze strany některých dotazovaných pak v konečné fázi bylo zpracováno pouze 150 dotazovaných, kteří byli ochotni se výzkumu zúčastnit.

5.4 Volba výzkumných metod a technik

Vzhledem k povaze výzkumného problému jsme zvolili kvantitativní druh výzkumu. Jako metody sběru dat jsme si vybrali dotazník, který byl vyplněn zcela anonymně. Dotazník patří k nejrozšířenějším výzkumným technikám. Je to strukturovaný prostředek pro sběr dat, který vyplňuje zkoumaná osoba. Dotazník je určen pro hromadné šetření a pro opatřování statistických dat. Jedná se o soubor přesně formulovaných, standardizovaných otázek pro respondenty v písemné podobě za účelem zjištění specifických údajů, názorů a postojů. Dotazníkem lze získat informace od velké skupiny lidí. Jednou z podmínek kvalitního dotazníku je pečlivá příprava formuláře dotazníku, jeho vymezení a struktura každé položky.

Pro kvantitativní přístup formou dotazníku jsme se rozhodli především z důvodů citlivosti sdělování údajů. Výhodou dotazníkové šetření je rychlé a přehledné analyzování otázek v dotazníku, který je dobrovolný a anonymní. Respondenti mohou dotazník vyplňovat v domácím prostředí, kde si své odpovědi mohou v klidu promyslet. Nevýhodou tohoto typu šetření je jeho subjektivita, kde si dotazovaní mohou úmyslně či neúmyslně zkreslovat informace. Výzkum má popisný charakter a nedá se zobecnit na celou populaci.

Dotazník bakalářské práce byl koncipován na základě teoretické části. Dotazník je tvořen 20 otázkami, část z nich byla je otevřená, kde respondent odpovídal heslovitě či celou

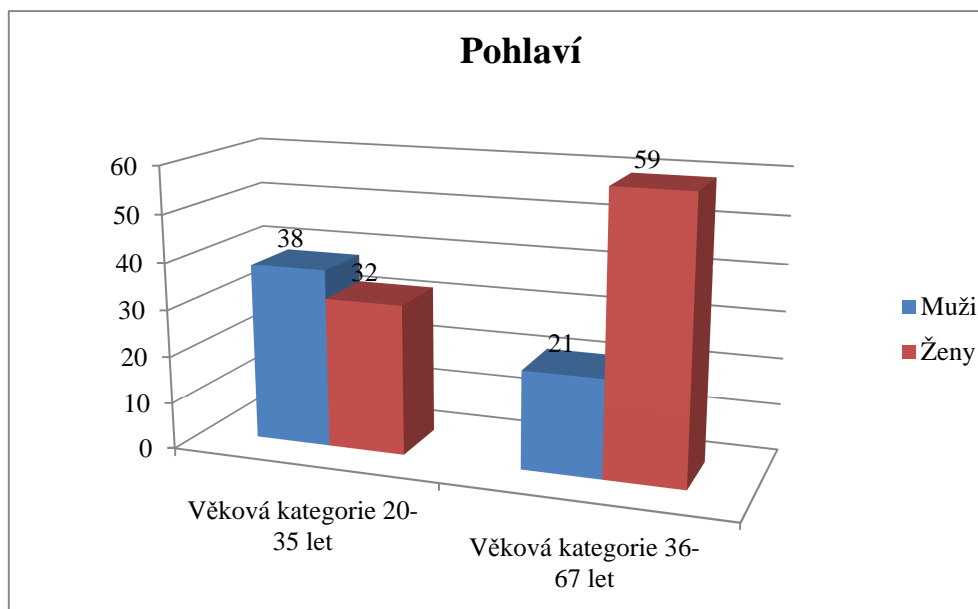
větou bez předem stanovených odpovědí, část je polo uzavřená, kde měl dotazovaný možnost vybrat si z více odpovědí a další část je uzavřená, kde respondent odpovídal pouze ano, ne či nevím. Dotazníky byly rozdány především mnou a mou rodinou. V průběhu realizace vyplňování dotazníků se nám sami dotazovaní nabízeli s dalšími možnými okruhy otázek, svými životními zkušenostmi, čehož si velmi ceníme a věříme, že díky nim byl dotazník dostatečně srozumitelný pro následující vlastní výzkum. Pilotáž prokázala, že otázky jsou stanoveny jasně, pro následný výzkum je nebylo třeba nijak korigovat. Návratnost dotazníku byla 75%, což znamená, že dotazník vyplnilo 150 respondentů.

5.5 Způsob zpracování dat

Podle Chrásky jsme pro zpracování dat použili metodu čárkování. Získané hodnoty byly zpracovány a data jsou vyjádřena pomocí absolutní četnosti (četnost) a relativní četnosti (procenta). Abychom zodpověděli na vybrané položené otázky, tedy abychom zjistili, jestli je souvislost mezi osobami dvou věkových kategorií a mezi počtem řešených úloh, byl dotazník zpracován a na základě získaných dat pomocí metody Test nezávislosti Chí-kvadrát pro kontingenční tabulku vyhodnocen. Jak uvádí Chráska tohoto testu významnosti je možno použít např. v případech, kdy rozhodujeme, zda existuje souvislost (závislost) mezi dvěma pedagogickými jevy, které byly zachyceny pomocí nominálního (popř. ordinálního) měření. Testu dobré shody Chí-kvadrát, který ověřuje, zda četnosti které byly získány měřením, v realitě se odlišují od teoretických četností, které odpovídají dané nulové hypotéz. Následně jsou výsledky znázorněny pomocí sloupcových grafů.

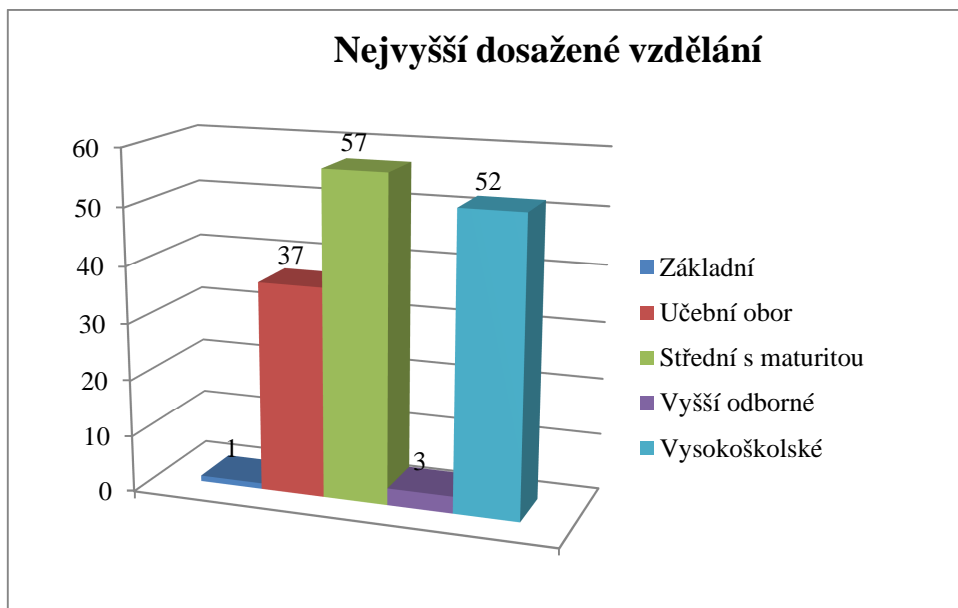
6 ZPRACOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ DAT

Pro základní rozdělení a přehled jsme využili informace o procentuálním počtu respondentů podle pohlaví, dále podle věkové kategorie a také podle nejvyššího dosaženého vzdělání.

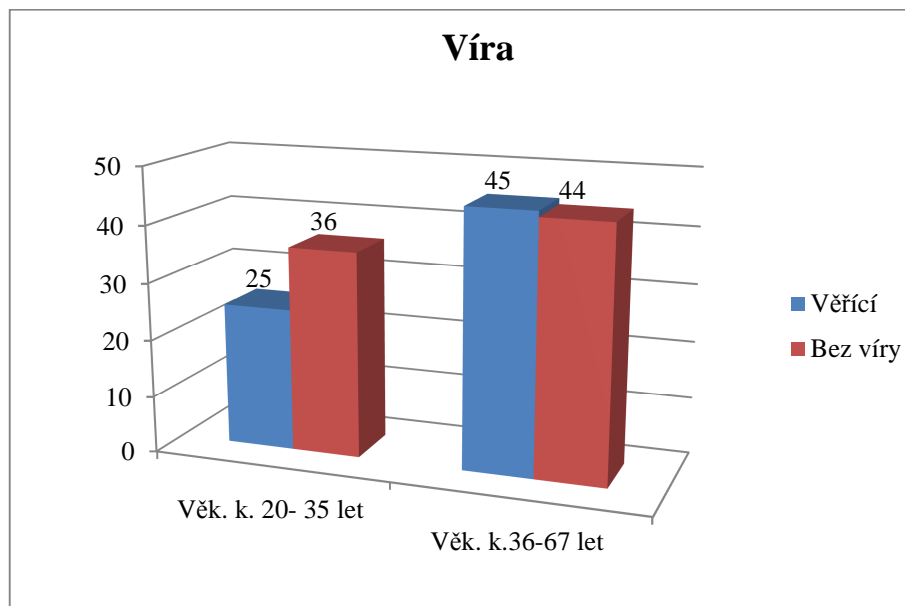
Graf č. 1: vyhodnocení otázky č. 1 a č. 2.

Z celkového počtu 200 oslovených osob se nakonec fakticky 150 respondentů zúčastnilo dotazníkového šetření, kdy se jednalo o 59 mužů (39 %) a 91 žen (61 %). Celkový počet respondentů byl z hlediska výzkumu rozdělen na dvě věkové kategorie. I. věková kategorie týkající se respondentů v letech 20 – 35 let byla zastoupena 70 respondenty (47 %), tedy 38 mužů (25 %) a 32 žen (22 %). II. věková kategorie zahrnovala respondenty ve věku 36 – 67 let, a to v počtu 80 osob což prezentuje (53 %) respondentů, tedy 21 mužů (14 %) a 59 žen (39 %). Menší zastoupení mužů bylo dáno zřejmě tím, že tito respondenti se ve většině případů vymlouvali na nedostatek času, kdy očividně nechtěli spolupracovat.

Graf č. 2: vyhodnocení otázky č. 3.

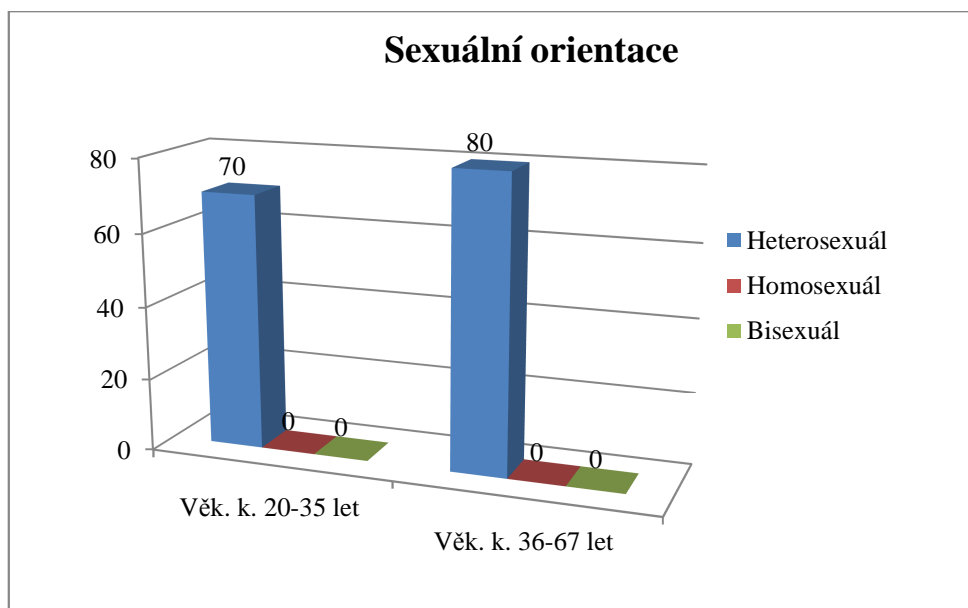
Z celkového počtu respondentů, kteří se účastnili výzkumu, má základní vzdělání 1 respondent (1 %), vyučeno je 37 respondentů (25 %), střední vzdělání má 57 respondentů (38 %), vyšší odborné 3 respondenti (2 %) a 52 respondentů (34 %) má vysokoškolský titul.

Graf č. 3: vyhodnocení otázky č. 4.

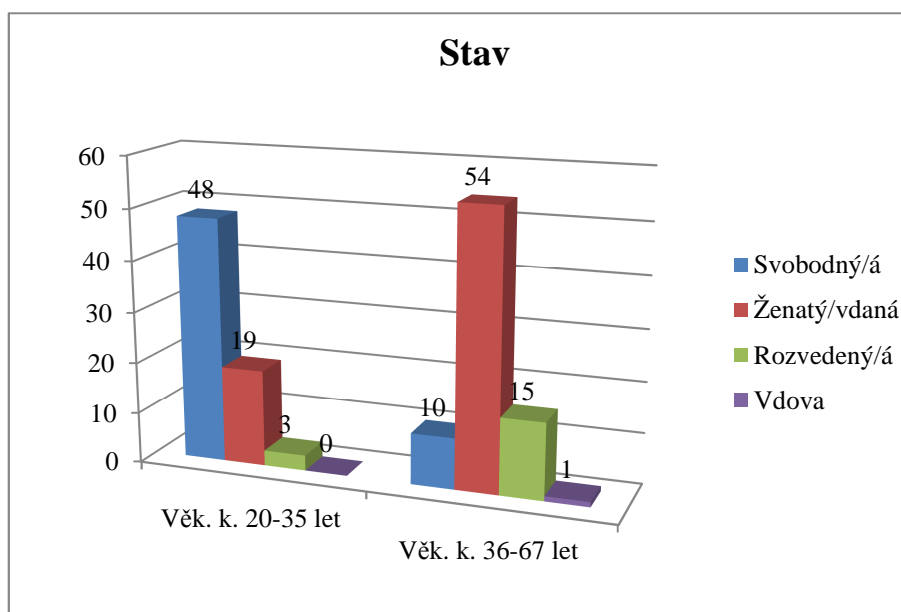
K náboženské víře se hlásí 61 respondentů (41 %) z celkového počtu dotazovaných. Z nichž tvoří 25 respondentů (17 %) ve věkové kategorii 20-35 let a 36 respondentů (24 %) ve věkové kategorii 36 - 67 let. Bez víry je 89 respondentů (59 %) což je 45 respondentů

(30 %) ve věkové kategorii 20 - 35 let a 44 respondentů (29 %) ve věkové kategorii 36 - 67 let.

Graf č. 4: vyhodnocení otázky č. 5.

Všech 150 respondentů (100 %) tvrdí, že jsou heterosexuálně orientovaní.

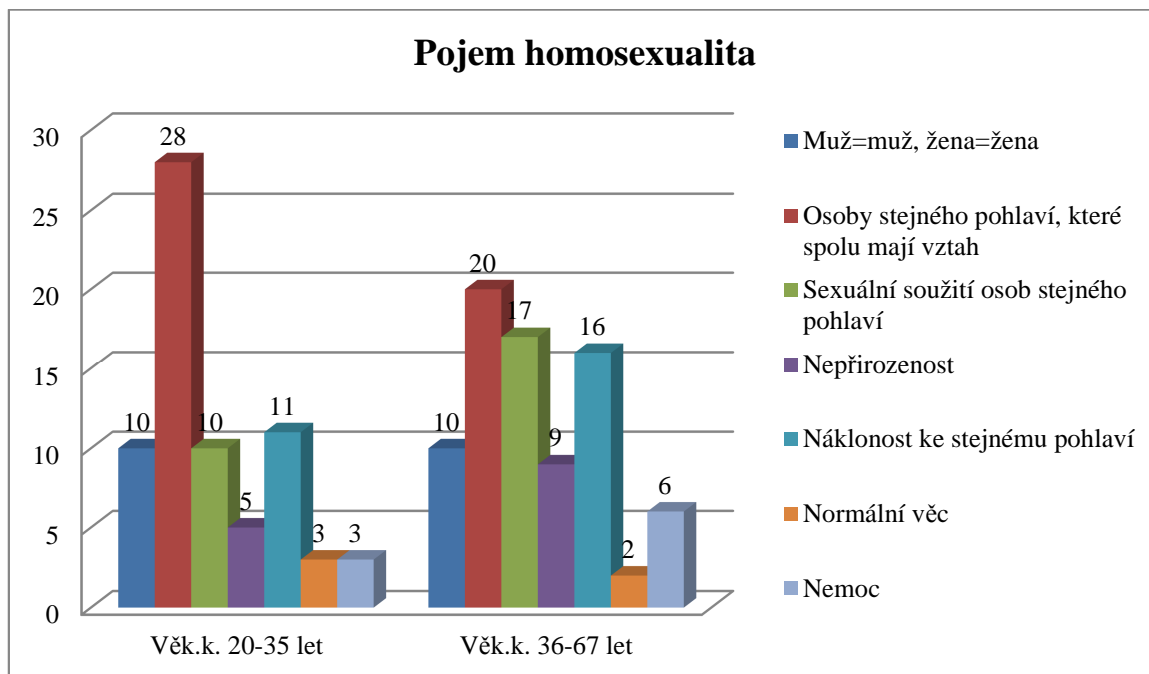
Graf č. 5: vyhodnocení otázky č. 6.

Svobodných respondentů je 58 (38 %) z celkového počtu dotazovaných. 48 respondentů (32 %) je ve věkové kategorii 20 – 35 let a 10 (6 %) je ve věkové kategorii 36 – 67 let. Ženatých či vdaných respondentů činí 73 (49 %) z toho je 19 respondentů (13 %) ve věkové kategorii 20 - 35 let a 54 (36 %) respondentů ve věkové kategorii 36 - 67 let. Rozvedených respondentů je 18 (12 %) z celkového počtu dotazovaných, z toho činí 3 respondenti

(2 %) ve věkové kategorii 20 - 35 let a 15 respondentů (10 %) ve věkové kategorii 36 - 67 let. 1 respondentka (1 %) je již vdovou.

Otázky zaměřené na názory respondentů z řad dvou věkových kategorií ve Zlínském kraji.

Co se Vám vybaví pod pojmem HOMOSEXUALITA?

Graf č. 6: vyhodnocení otázky č. 7.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Otázka č. 7 zjišťovala, co se respondentům vybaví pod pojmem homosexualita. Tato otázka byla záměrně položena jako otevřená a dotazovaní respondenti měli na tuto otázku reagovat vlastními slovy, respektive z vlastního pohledu. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 28 respondentů (19 %) definovali homosexualitu jako osoby stejného pohlaví, které mají spolu vztah, 10 respondentů (7 %) si pod pojmem homosexualita vybaví muž = muž, žena = žena, 10 respondentů (7 %) definovalo tento pojem jako sexuální soužití stejného pohlaví, 11 respondentů (7 %) popsalo homosexualitu jako náklonost či přitažlivost stejného pohlaví, 5 respondentů (3 %) definovali jako nepřirozenost, 3 respondent (2 %) tento pojem označuje za normální věc a 3 respondenti (2 %) považují tento pojem za nemoc. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 20 respondentů (13 %) definovali homosexualitu jako osoby stejného pohlaví, které mají spolu vztah, 10 respondentů (7 %) si pod pojmem homosexualita vyba-

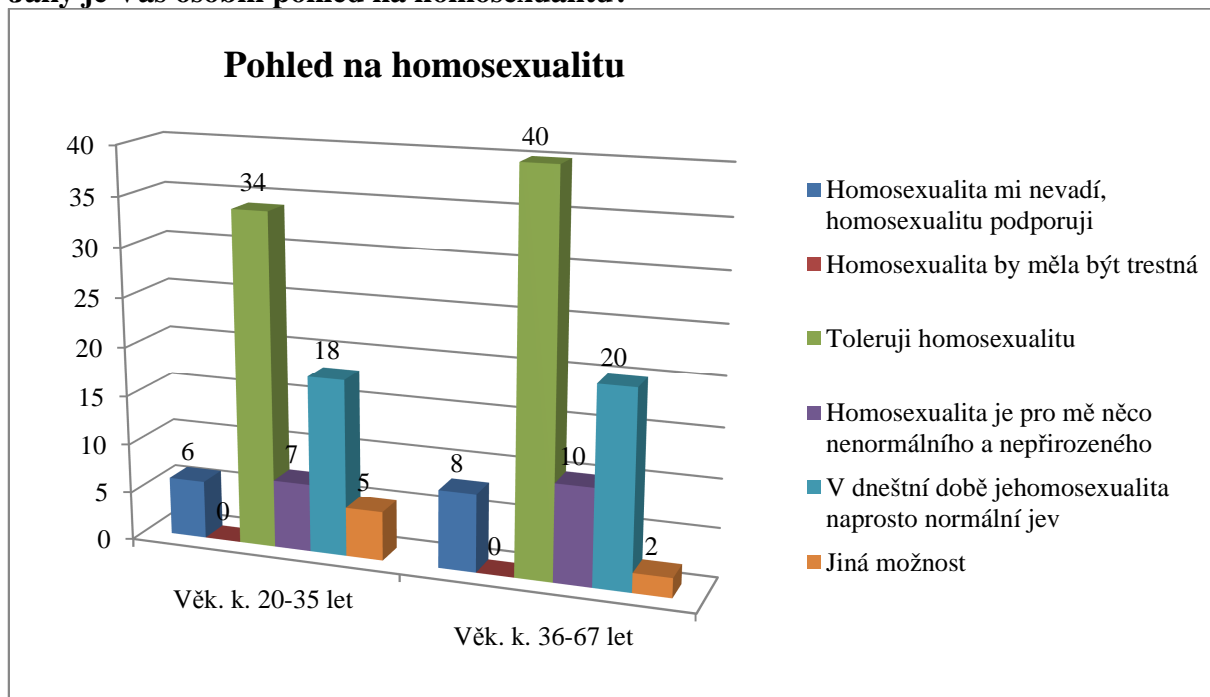
ví muž = muž, žena = žena, 17 respondentů (11 %) definovalo tento pojem jako sexuální soužití stejného pohlaví, 16 respondentů (11 %) popsalo homosexualitu jako náklonost či přitažlivost stejného pohlaví, 9 respondentů (6 %) definovali jako nepřirozenost a 2 respondenti (1 %) tento pojem označuje za normální věc, 6 respondentů (4 %) považují tento pojem za nemoc.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
10	9,3	0,7	0,49	0,053
28	22,4	5,6	31,36	1,4
10	12,6	-2,6	6,76	0,536
5	6,5	-1,5	2,25	0,346
11	12,6	-1,6	2,56	0,203
3	2,3	0,7	0,49	0,213
3	4,2	-1,2	1,44	0,343
10	10,6	-0,6	0,36	0,034
20	25,6	-5,6	31,36	1,225
17	14,4	2,6	6,76	0,469
9	7,6	1,4	1,96	0,258
16	14,4	1,6	2,56	0,178
2	2,7	-0,7	0,49	0,181
6	4,8	1,2	1,44	0,3
Σ 150	Σ 150			Σ 5,739

Tabulka č. 4: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 5,739$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 6 je $\chi^2_{0,05}(6) = 12,592$. Na základě získaných dat byla vyvrácena nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(6) = 12,592 > \chi^2 = 5,739$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Jaký je Váš osobní pohled na homosexualitu?

Graf č. 7: vyhodnocení otázky č. 8.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

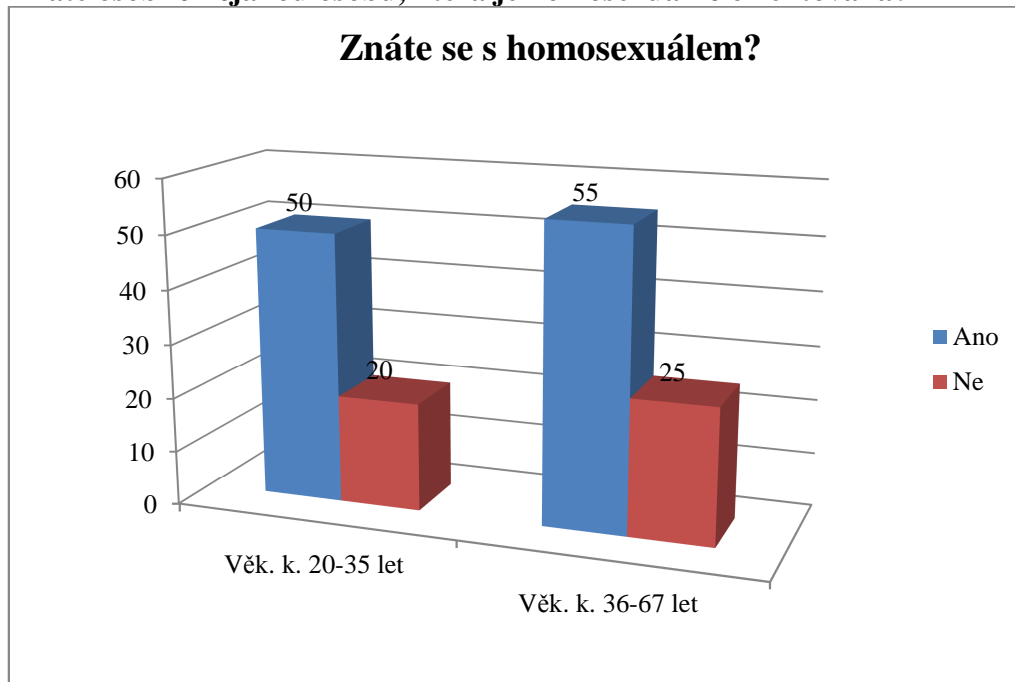
Graf číslo 7 se zabývá zjištěním, jaký mají respondenti pohled na homosexualitu. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 6 respondentům (4 %) homosexualita nevadí, podporují ji, žádný z respondentů (0 %) si nemyslí, že by měla být homosexualita trestná. 34 respondentů (23 %) homosexualitu tolerují a homosexualita je nenormální a nepřirozená pro 7 respondentů (5 %). Pro 18 respondentů (12 %) je homosexualita v dnešní době naprosto normální jev, 5 respondentů (3 %) uvedlo jinou možnost a to, 4 dotazovaní (2 %) uvedli, že je to pro ně hřích a 1 respondent (1 %) se k této otázce staví neutrálně. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 8 respondentům (5 %) homosexualita nevadí, podporují ji, žádný z respondentů (0%) si nemyslí, že by měla být homosexualita trestná. 40 respondentů (27 %) homosexualitu tolerují a homosexualita je nenormální a nepřirozená pro 10 respondentů (7 %). Pro 20 respondentů (13 %) je homosexualita v dnešní době naprosto normální jev, 2 respondenti (1 %) uvedli jinou možnost a to, že se k této otázce staví neutrálně.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
6	6,5	-0,5	0,25	0,038
34	34,5	-0,5	0,25	0,007
7	7,9	-0,9	0,81	0,103
18	17,7	0,3	0,09	0,005
5	3,3	1,7	2,89	0,876
8	7,5	0,5	0,25	0,033
40	39,5	0,5	0,25	0,006
10	9,1	0,9	0,81	0,089
20	20,3	-0,3	0,09	0,004
2	3,7	-1,7	2,89	0,781
Σ 150	Σ 150			Σ 1,942

Tabulka č. 5: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 8 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 1,942$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 4 je $\chi^2_{0,05}(4) = 9,488$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(4) = 9,488 > \chi^2 = 1,942$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Znáte osobně nějakou osobu, která je homosexuálně orientována?

Graf č. 8: vyhodnocení otázky č. 9.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

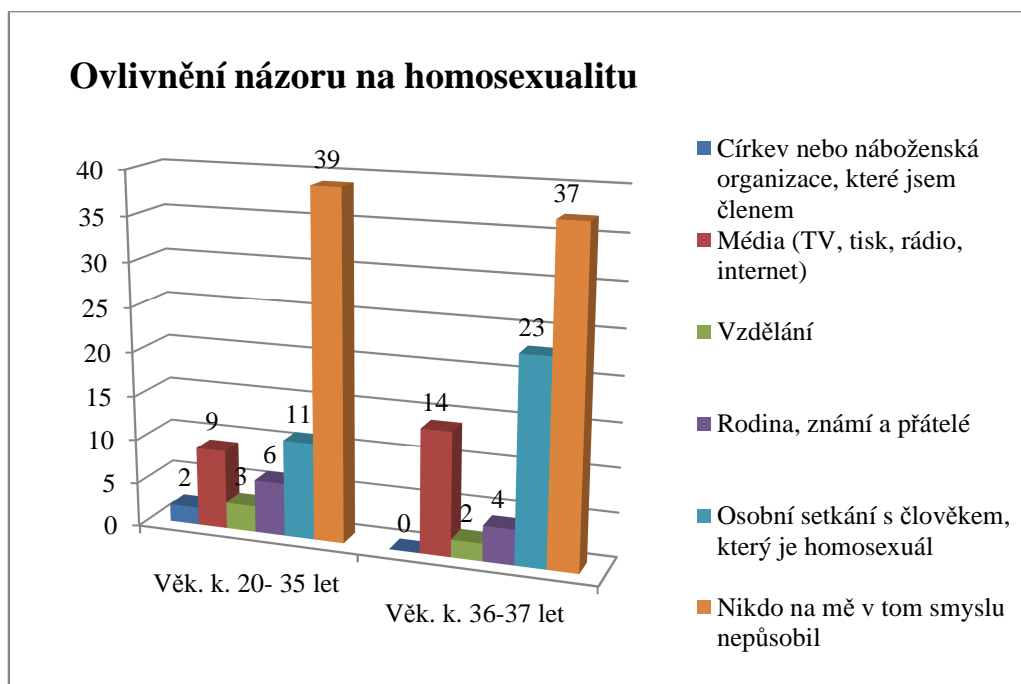
Graf číslo 8 nám znázorňuje odpovědi respondentů na otázku číslo 9, tedy zda respondenti osobně znají nějakou osobu, která je homosexuálně orientovaná. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 50 respondentů (33 %) zná nebo má ve své blízkosti homosexuálně orientovanou osobu a 20 respondentů (14 %) se s homosexuálně orientovanou osobou neseťkalo nebo homosexuál nežije v jejich blízkosti. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 55 respondentů (37 %) zná nebo má ve své blízkosti homosexuálně orientovanou osobu a 25 respondentů (16 %) se s homosexuálně orientovanou osobou neseťkalo.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
50	49	1	1	0,020
20	21	-1	1	0,048
55	56	-1	1	0,018
25	24	1	1	0,042
Σ 150	Σ 150			0,128

Tabulka č. 6: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 9 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 0,128$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 1 je $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841 > \chi^2 = 0,128$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Kdo (nebo co) nejvíce ovlivnilo Váš názor na homosexualitu, ať už je Váš názor kladný nebo záporný?

Graf č. 9: vyhodnocení otázky č. 10.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Z grafu číslo 9 můžeme vyčíst odpovědi respondentů na otázku, kdo nebo co nejvíce ovlivnilo jejich názor na homosexualitu, ať už byl jejich názor kladný či záporný. Ve věkové kategorii 20 - 35 let nejvíce respondentů a to 39 dotazovaných (26 %) směřovalo k odpovědi, že na ně v tomto smyslu nikdo nepůsobil. 11 respondentů (8 %) se osobně setkalo s člověkem, který je homosexuálně orientovaný a 9 respondentů (6 %) bylo ovlivněno televizí, tiskem, rádiem či internetem. Na 6 respondentů (4 %) měla vliv rodina, známí a přátelé, 3 respondenty (2 %) ovlivnilo vzdělání a na 2 respondenty (1 %) měla vliv církev nebo náboženská organizace, ve které je členem. Ve věkové kategorii 36 - 67 let stejně jako u I. věkové kategorie nejvíce respondentů a to 37 dotazovaných (25 %) směřovalo k odpovědi, že na ně v tomto smyslu nikdo nepůsobil. 23 respondentů (15 %) se osobně setkalo s člověkem, který je homosexuálně orientovaný a 14 respondentů (9 %) bylo ovlivněno televizí, tiskem, rádiem či internetem. Na 4 respondenty (3 %) měla vliv

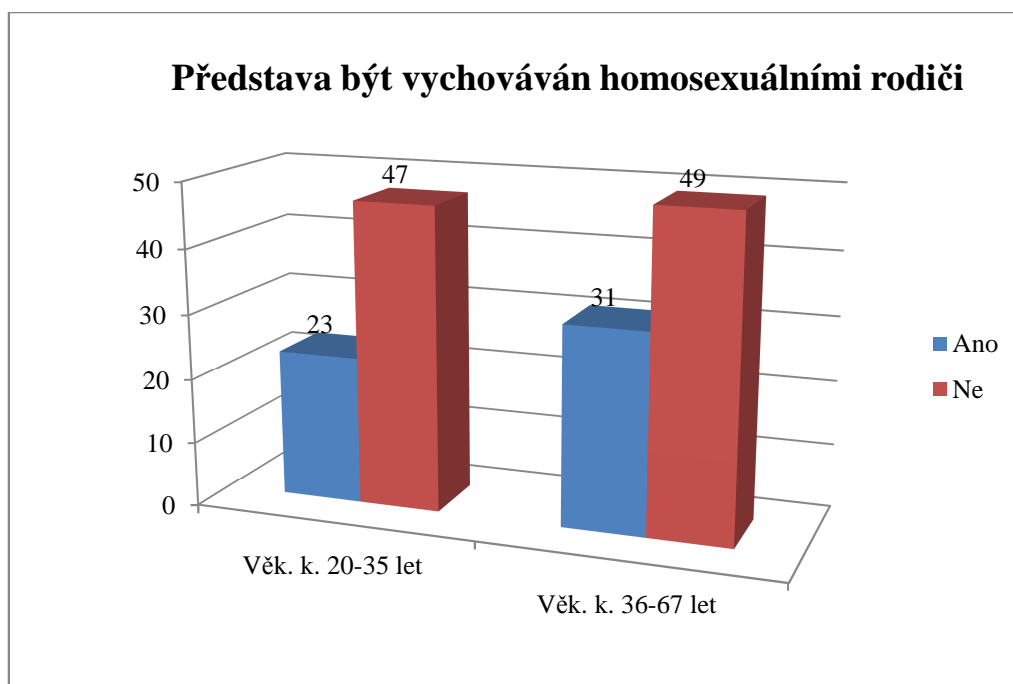
rodina, známí a přátelé, 2 respondenty (1 %) ovlivnilo vzdělání a žádný respondent (0 %) nebyl ovlivněn církví nebo náboženská organizace, ve které je členem.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
2	0,9	1,1	1,21	1,344
9	10,7	-1,7	2,89	0,270
3	2,3	0,7	0,49	0,213
6	4,7	1,3	1,69	0,36
11	15,9	-4,9	24,01	1,51
39	35,5	3,5	12,25	0,345
0	1,1	-1,1	1,21	1,1
14	12,3	1,7	2,89	0,235
2	2,7	0,7	0,49	0,182
4	5,3	-1,3	1,69	0,319
23	18,1	4,9	24,01	1,327
37	40,5	-3,5	12,25	0,302
Σ 150	Σ 150			Σ 7,507

Tabulka č. 7: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 10 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 7,507$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 5 je $\chi^2_{0,05}(5) = 11,070$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(5) = 11,070 > \chi^2 = 7,507$. Mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Dokázal/a byste si představit, že Vás vychovávají homosexuální rodiče?

Graf č. 10: vyhodnocení otázky č. 11.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

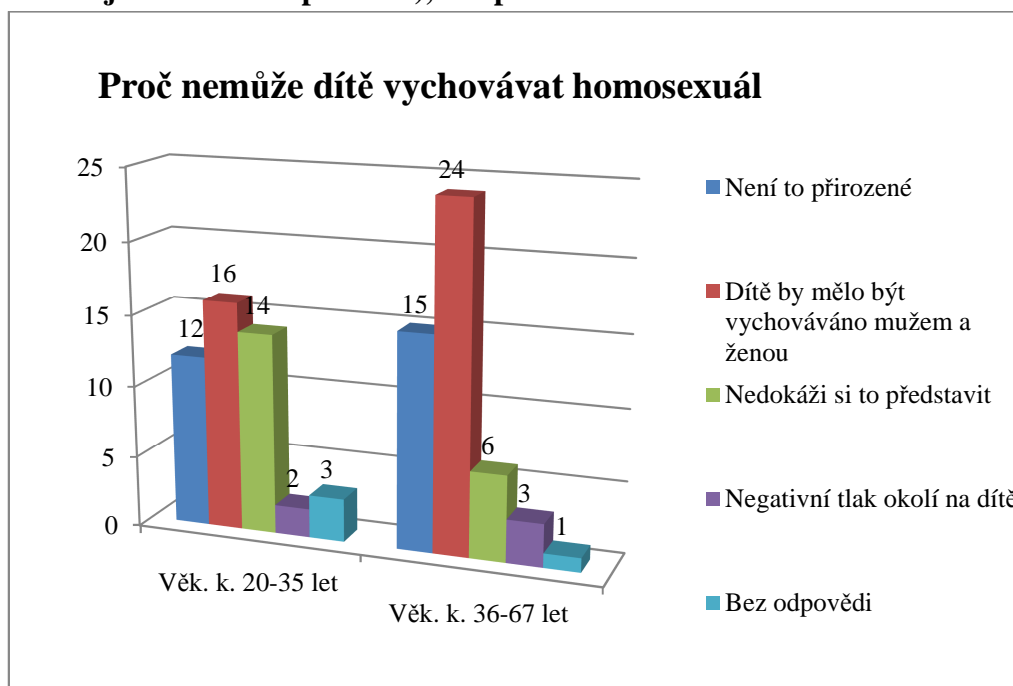
Graf číslo 10 nám znázorňuje odpovědi respondentů na otázku číslo 11, zda by si dokázali představit, aby byli vychovávaní homosexuálním párem. U respondentů ve věkové kategorii 20 - 35 let dominovala odpověď ne, ke které se přiklánělo 47 respondentů (31 %), 23 respondentů (16 %) by si dokázalo tuto skutečnost představit. Ve věkové kategorii 36 - 67 let měla taktéž převahu odpověď ne, 49 respondentů (32 %). 31 respondentů (21 %) by si dokázali představit být vychovávaní homosexuálním párem.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
23	25,2	-2,2	4,84	0,192
47	44,8	2,2	4,84	0,108
31	28,8	2,2	4,84	0,168
49	51,2	-2,2	4,84	0,095
Σ 150	Σ 150			Σ 0,563

Tabulka č. 8: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 11 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 0,563$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 1 je $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841 > \chi^2 = 0,563$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Pokud jste zvolil/a odpověď b), tak proč?

Graf č.11: vyhodnocení otázky č. 12.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Graf číslo 11 znázorňuje odpovědi respondentů na otázku číslo 12, která je v návaznosti s otázkou číslo 11 a to pokud respondenti v předcházející otázce zvolili odpověď ne, měli se tedy vyjádřit proč tak učinili. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 12 respondentů (8 %) považuje tuto skutečnost za nepřirozenou. 16 respondentů (11 %) si myslí, že by mělo být dítě vychováváno mužem i ženou, 14 respondentů (9 %) si tento fakt nedokáží představit. 2 respondenti (1 %) se domnívají, že by dítě bylo pod negativním tlakem okolí a 3 respondenti (2 %) zanechali tuto otázku nezodpovězenou. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 15 respondentů (10 %) považuje tuto skutečnost za nepřirozenou. 24 respondentů (16 %) si myslí, že by mělo být dítě vychováváno mužem i ženou, 6 respondentů (4 %) si tento fakt

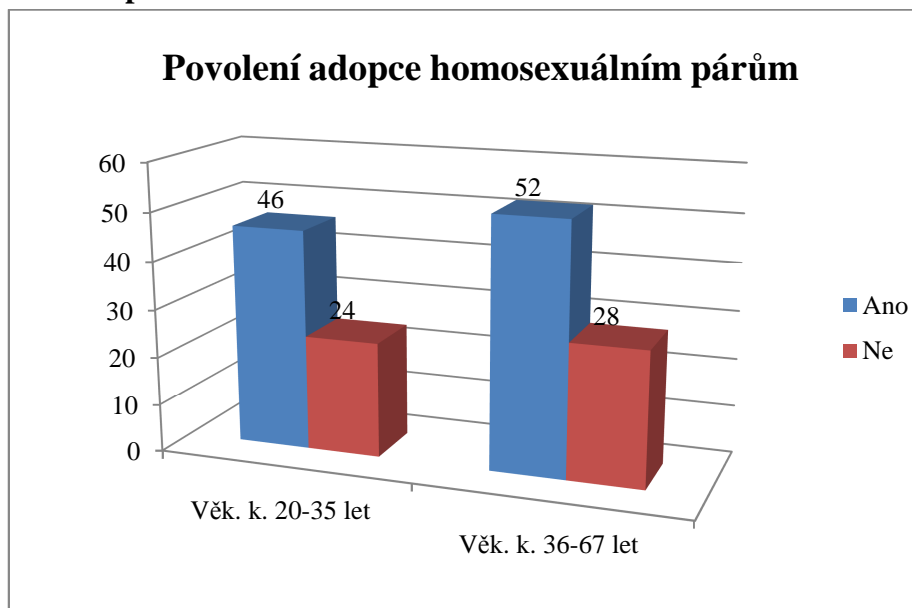
nedokáží představit. 3 respondenti (2 %) se domnívají, že by dítě bylo pod negativním tlakem okolí a 1 respondent (1 %) zanechal tuto otázku nezodpovězenou.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
12	13,2	-1,2	1,44	0,109
16	19,6	-3,6	12,96	0,661
14	9,8	4,2	17,64	1,8
2	2,4	-0,4	0,16	0,067
3	2	1	1	0,5
15	13,8	1,2	1,44	0,104
24	20,4	3,6	12,96	0,635
6	10,2	-4,2	17,64	1,729
3	2,6	0,4	0,16	0,062
1	2	-1	1	0,5
$\sum 150$	$\sum 150$			$\sum 6,167$

Tabulka č. 9 : výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 12 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 6,167$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 4 je $\chi^2_{0,05}(4) = 9,488$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(1) = 9,488 > \chi^2 = 6,167$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Myslíte si, že by měl zákon o registrovaném partnerství umožnit homosexuálním párům adopci?

Graf č. 12: vyhodnocení otázky č. 13.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

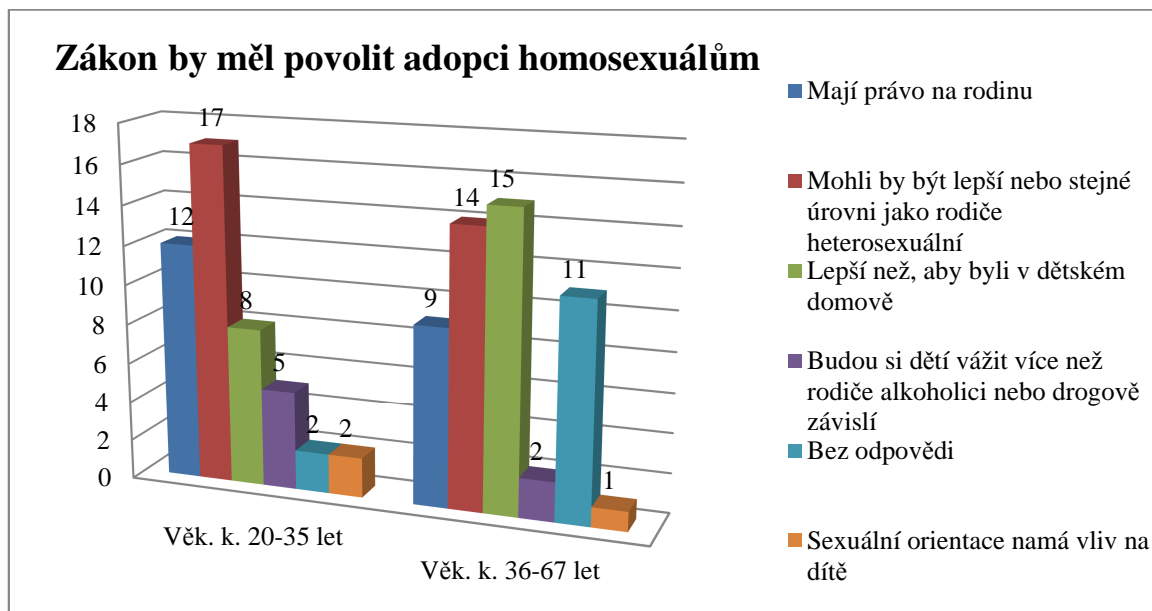
Graf číslo 12 vyjadřuje odpovědi na otázku číslo 13 a to zda si respondenti myslí, že by měl zákon o registrovaném partnerství umožnit homosexuálním párům adopci. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 46 respondentů (31 %) s tímto faktem souhlasí, kdežto 24 respondentů (16%) je zásadně proti této skutečnosti. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 52 respondentů (35 %) s tímto faktem souhlasí, kdežto 28 respondentů (18 %) je zásadně proti této skutečnosti.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
46	45,7	0,3	0,09	0,002
24	24,3	-0,3	0,09	0,004
52	52,3	-0,3	0,09	0,002
28	27,7	0,3	0,09	0,003
Σ 150	Σ 150			Σ 0,011

Tabulka č. 10: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 13 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 0,011$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 1 je $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$. Na základě

získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841 > \chi^2 = 0,011$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 13: vyhodnocení otázky č. 13.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

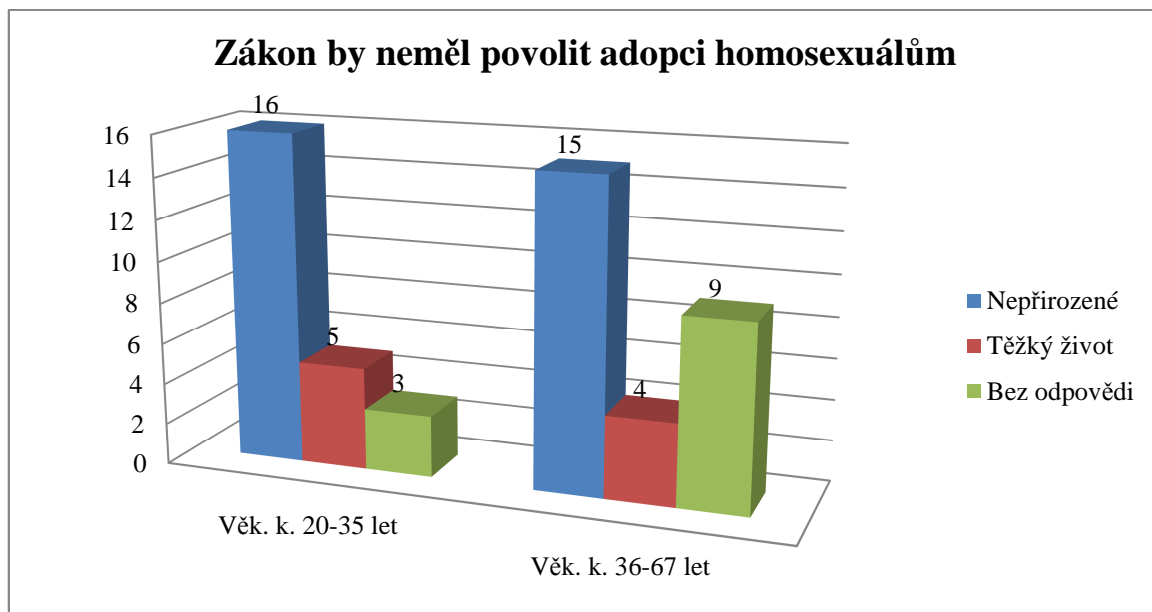
Graf číslo 13 znázorňuje přesné odpovědi k otázce číslo 13. Pokud respondenti souhlasili s otázkou číslo 13 tedy s tím, že by měl zákon o registrovaném partnerství povolit nebo umožnit homosexuálním párům adopci, měli možnost tuto odpověď dále rozvést, proč s touto skutečností souhlasí. Ve věkové kategorii 20 - 35 let se nejvíce respondentů 17 (12 %) shodovalo s odpovědí, že by homosexuálové mohli být stejně dobří možná i lepší rodiče jako heterosexuálové. 12 respondentů (8 %) se domnívá, že mají stejnopohlavní páry také právo na rodinu. 8 respondentů (6 %) odpovědělo, že by pro děti bylo lepší, aby vyrůstali v homosexuálním páru než v dětském domově, 5 respondentů (3 %) se domnívá, že by si homosexuální pár vážil děti mnohem více než například alkoholově nebo drogově závislí rodiče, 2 respondenti (1 %) zanechali tuto otázku bez odpovědi a 2 respondenti (1 %) jsou v přesvědčení, že sexuální orientace nemá vliv na dítě, tak proč tedy s adopcí nesouhlasit. Ve věkové kategorii 36 - 67 let se 14 respondentů (9 %) shodovalo s odpovědí,

že by homosexuálové mohli být stejně dobří možná i lepší rodiče jako heterosexuálové. 9 respondentů (6 %) se domnívá, že mají stejnopohlavní páry také právo na rodinu. 15 respondentů (10 %) odpovědělo, že by pro děti bylo lepší, aby vyrůstali v homosexuálním páru než v dětském domově, 2 respondenti (1 %) se domnívají, že by si homosexuální pár vážil děti mnohem více než například alkoholově nebo drogově závislí rodiče, 11 respondentů (8 %) zanechali bohužel tuto otázku bez odpovědi a 1 respondent (1 %) je v přesvědčení, že sexuální orientace nemá vliv na dítě, tak proč tedy s adopcí nesouhlasit.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
12	9,9	2,1	4,41	0,445
17	14,6	2,4	5,76	0,395
8	10,8	-2,8	7,84	0,726
5	3,3	1,7	2,89	0,876
2	6,1	-4,1	16,81	2,756
2	1,4	0,6	0,36	0,257
9	11,1	-2,1	4,41	0,397
14	16,4	-2,4	5,76	0,351
15	12,2	2,8	7,84	0,643
2	3,7	-1,7	2,89	0,781
11	6,9	4,1	16,81	2,436
1	1,6	-0,6	0,36	0,225
Σ 150	Σ 150			Σ 10,288

Tabulka č. 11: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 10,288$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 5 je $\chi^2_{0,05}(5) = 11,070$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(5) = 11,070 > \chi^2 = 10,288$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 14: vyhodnocení otázky č. 13.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

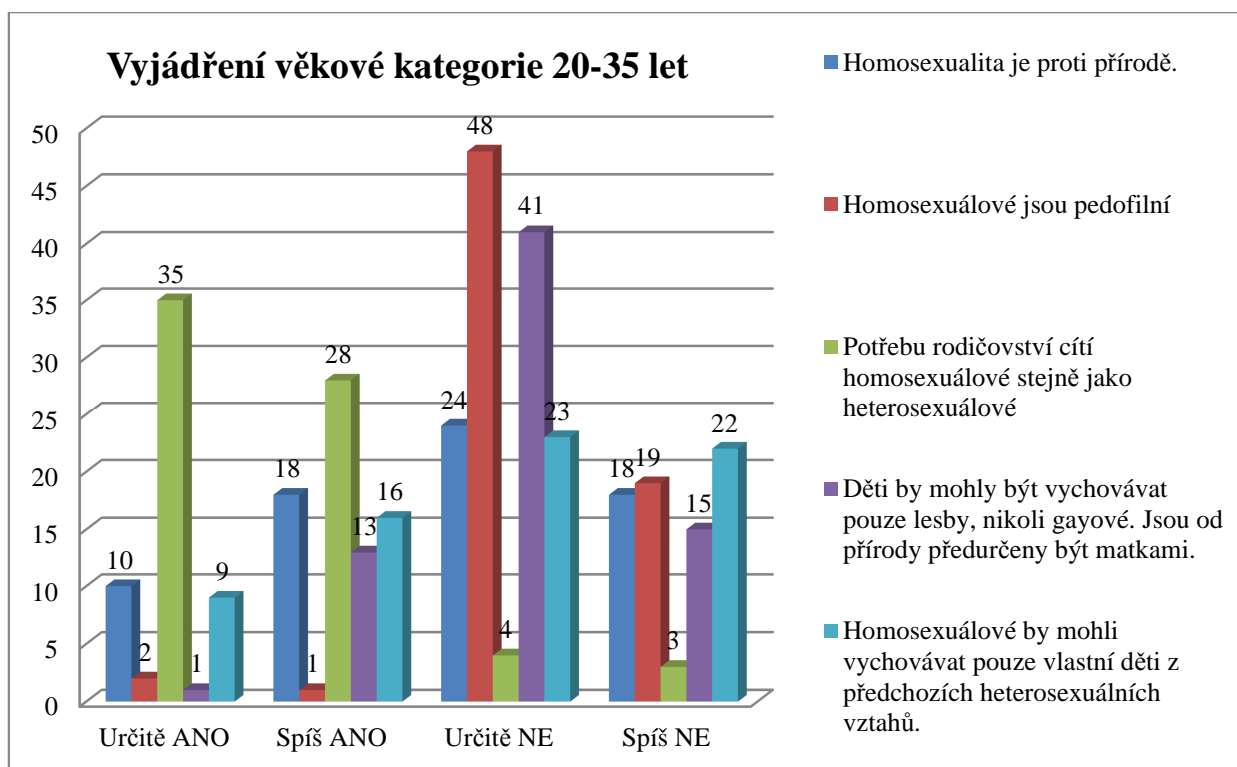
Graf číslo 14 znázorňuje přesné odpovědi k otázce číslo 13. Pokud respondenti nesouhlasili s otázkou číslo 13 tedy s tím, že by měl zákon o registrovaném partnerství povolit nebo umožnit homosexuálním párům adopci, měli možnost tuto odpověď dále rozvést, proč tuto skutečnost zamítli. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 16 respondentů (11 %) považují tuto skutečnost za nepřirozenou, 5 respondentů (3 %) se domnívá, že by dítě mělo těžký život, popřípadě by byl na něj vyvíjen negativní tlak z okolí a 3 respondenti (2 %) na tuto otázku neodpověděli. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 15 respondentů (10 %) považují tuto skutečnost za nepřirozenou, 4 respondenti (2 %) se domnívají, že by dítě mělo těžký život, popřípadě by byl na něj vyvíjen negativní tlak z okolí a 9 respondentů (6 %) na tuto otázku neodpověděli.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
16	14,3	1,7	2,89	0,202
5	4,2	0,8	0,64	0,152
3	5,5	-2,5	6,25	1,136
15	16,7	-1,7	2,89	0,173
4	4,8	-0,8	0,64	0,133
9	6,5	2,5	6,25	0,962
$\sum 150$	$\sum 150$			$\sum 2,758$

Tabulka č. 12: výpočet testového kritéria χ^2 – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 2,758$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 2 je $\chi^2_{0,05}(2) = 5,991$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(2) = 5,991 > \chi^2 = 2,758$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

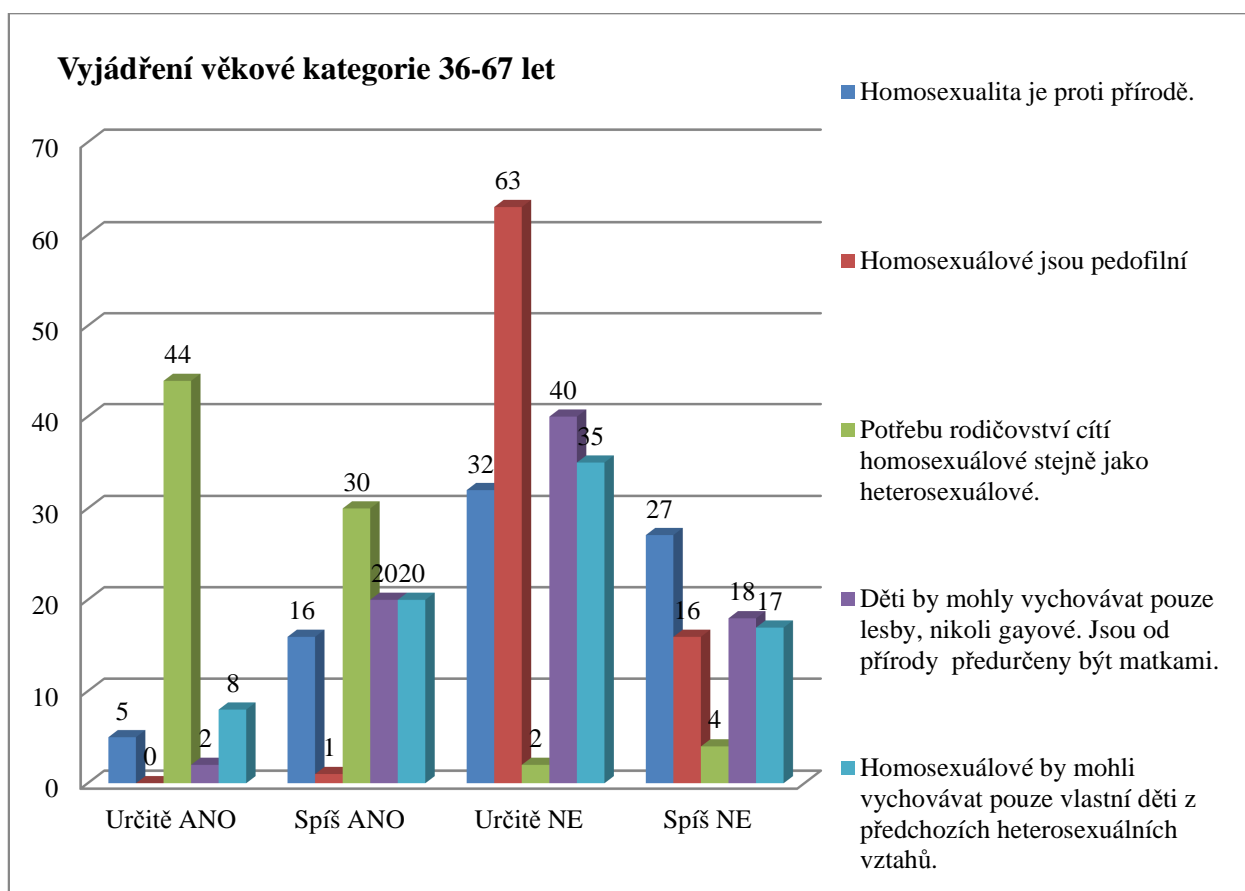
Vyjádřete se k následujícím tvrzením.

Graf č. 15: vyhodnocení otázky č. 14.

Graf číslo 15 vyhodnocuje odpovědi respondentů ve věkové kategorii 20 - 35 let na otázku číslo 14. Respondenti se vyjadřovali k daným otázkám. Ve věkové kategorii 20 - 35 let odpovídali respondenti na otázku, zda je homosexualita proti přírodě. Určitě ano odpovědělo 10 respondentů (7 %), k odpovědi spíše ano se přiklánělo 18 respondentů (12 %), s tvrzením určitě ne souhlasilo 24 respondentů (16 %) a 18 respondentů (12 %) se přiklánělo k odpovědi spíše ne. Na otázku, zda jsou homosexuálové pedofilní, odpovědělo 48 respondentů (32 %), že určitě ne, 2 respondenti (1 %) odpověděli určitě ano, 1 respondent (1 %) odpověděl spíše ano a 19 respondentů (13 %) se přiklání k odpovědi spíše ne. Na otázku, že homosexuálové cítí potřebu rodičovství stejně, jako heterosexuálové odpovídalo 35 respondentů (23 %) určitě ano, 28 respondentů (19 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 4 respondenti (3 %) se ztotožňují s tvrzením určitě ne a 3 respondenti (2 %) odpovídali spíše ne. Na otázku, zda by děti mohly být vychovávány pouze lesbami, nikoli gay, jelikož jsou lesby od přírody být matkami, odpovědělo 35 respondentů (23 %), že určitě ano, 28 respondentů (19 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 4 respondenti (3%) odpovídali určitě ne a 3 respondenti (2 %) si myslí, že spíše ne. Otázka, homosexuálové by mohli vychovávat pouze vlastní děti z předchozích heterosexuálních vztahů, určitě ano odpovědělo 9 re-

spondentů (6 %), k odpovědi spíše ano se přiklání 16 respondentů (11 %), určitě ne odpovídalo 23 respondentů (15 %) a 22 respondentů (15 %) souhlasilo s tvrzením spíše ne.

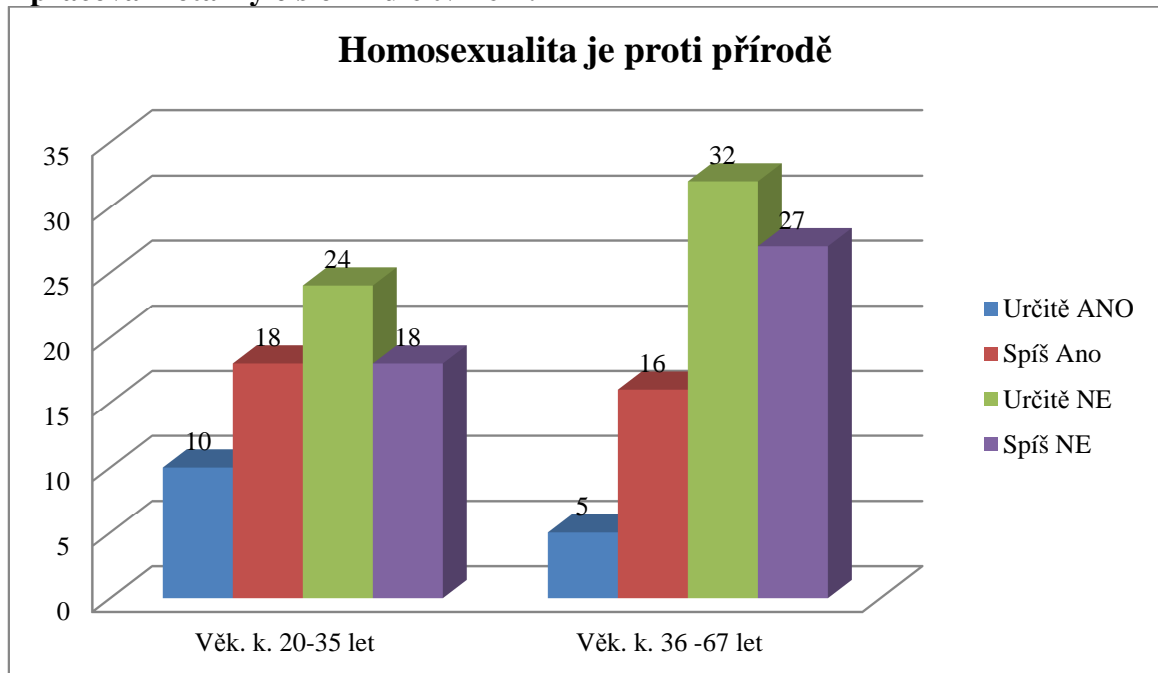

Graf č. 16: vyhodnocení otázky č. 14.

Graf číslo 16 vyhodnocuje odpovědi respondentů ve věkové kategorii 36 - 67 let na otázku číslo 14. Respondenti se vyjadřovali k daným otázkám. Otázka, zda je homosexualita proti přírodě, Určitě ano odpovědělo 5 respondentů (3 %), k odpovědi spíše ano se přiklání 16 respondentů (11 %), s tvrzením určitě ne, souhlasilo 32 respondentů (21 %) a 27 respondentů (18 %) se přiklání k odpovědi spíše ne. Na otázku, zda jsou homosexuálové pedofilní, odpovědělo 63 respondentů (42 %), že určitě ne, 0 respondentů (0 %) odpovědělo určitě ano, 1 respondent (1 %) odpověděl spíše ano a 16 respondentů (11 %) se přiklání k odpovědi spíše ne. Na otázku, že homosexuálové cítí potřebu rodičovství stejně jako heterosexuálové, 44 respondentů (29 %) odpovídalo určitě ano, 30 respondentů (20 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 2 respondenti (1 %) se ztotožňují s tvrzením určitě ne a 4 respondenti (3 %) odpovídali spíše ne. Na otázku, zda by děti mohly být vychovávány pouze lesbami, nikoli gay, jelikož jsou lesby od přírody být matkami, odpověděli 2 respondenti (1 %), že určitě ano, 20 respondentů (13 %) se přiklání k odpovědi spíše ano,

40 respondentů (27 %) odpovídalo určitě ne a 18 respondenti (12 %) si myslí, že spíše ne. Otázka, homosexuálové by mohli vychovávat pouze vlastní děti z předchozích heterosexuálních vztahů, určitě ano odpovědělo 8 respondentů (5 %), k odpovědi spíše ano se přiklání 20 respondentů (13 %), určitě ne odpovídalo 35 respondentů (23 %) a 17 respondentů (12 %) souhlasilo s tvrzením spíše ne.

Zpracování otázky číslo 14 dle tvrzení:

Graf č. 17: vyhodnocení otázky č. 14.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

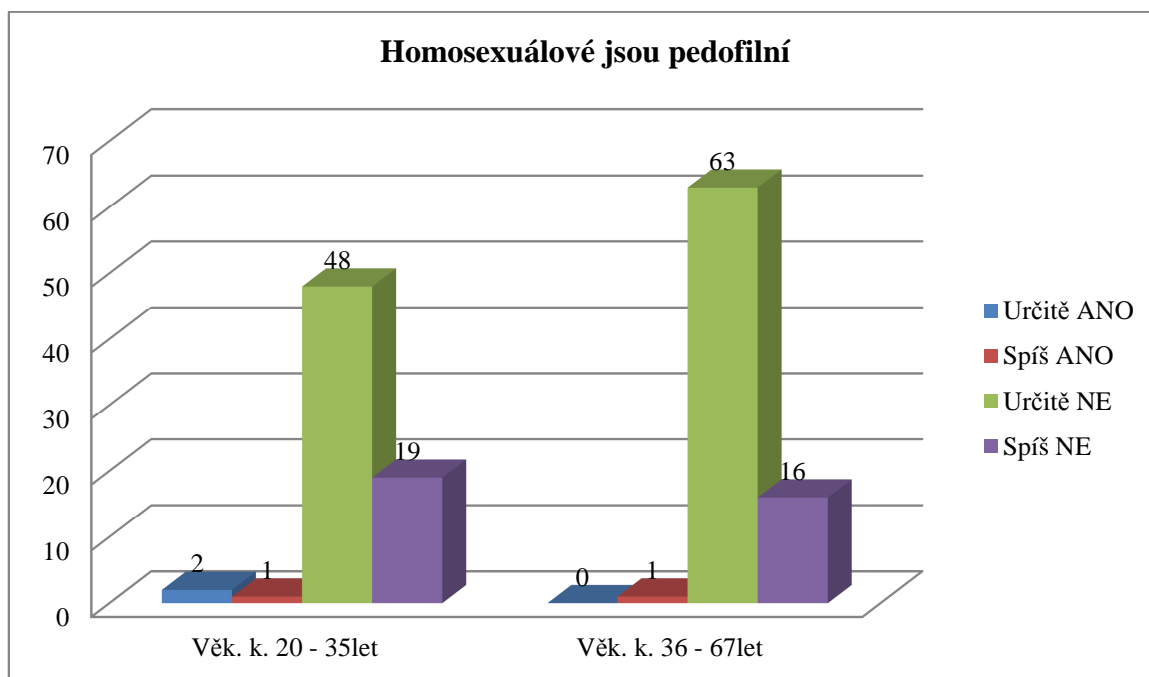
H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Ve věkové kategorii 20 - 35 let odpovídali respondenti na otázku, zda je homosexualita proti přírodě. Určitě ano odpovědělo 10 respondentů (7 %), k odpovědi spíše ano se přiklánílo 18 respondentů (12 %), s tvrzením určitě ne souhlasilo 24 respondentů (16 %) a 18 respondentů (12 %) se přiklánílo k odpovědi spíše ne. Ve věkové kategorii 36 - 67 let. Určitě ano odpovědělo 5 respondentů (3 %), k odpovědi spíše ano se přiklánílo 16 respondentů (11 %), s tvrzením určitě ne, souhlasilo 32 respondentů (21 %) a 27 respondentů (18 %) se přiklánílo k odpovědi spíše ne.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
10	7	3	9	1,286
18	15,9	2,1	4,41	0,277
24	26,1	-2,1	4,41	0,169
18	21	-3	9	0,429
5	8	-3	9	1,125
16	18,1	-2,1	4,41	0,244
32	29,9	2,1	4,41	0,147
27	24	3	9	0,375
Σ 150	Σ 150			Σ 4,052

Tabulka č. 13: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 4,052$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 3 je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815 > \chi^2 = 4,052$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 18: vyhodnocení otázky č. 14.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

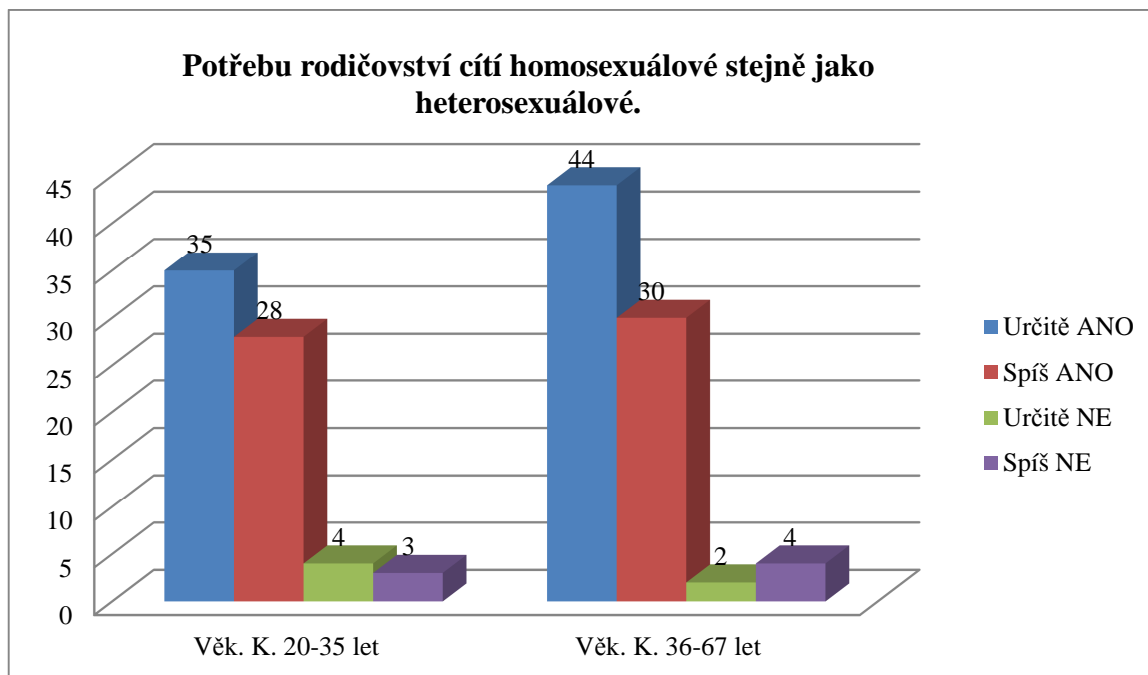
H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Na otázku, zda jsou homosexuálové pedofilní, odpovědělo ve věkové kategorii 20 - 35 let, 48 respondentů (32 %), že určitě ne, 2 respondenti (1 %) odpověděli určitě ano, 1 respondent (1 %) odpověděl spíše ano a 19 respondentů (13 %) se přiklání k odpovědi spíše ne. Ve věkové kategorii 36 - 67 let odpovědělo 63 respondentů (42 %), že určitě ne, 0 respondentů (0 %) odpovědělo určitě ano, 1 respondent (1 %) odpověděl spíše ano a 16 respondentů (11 %) se přiklání k odpovědi spíše ne.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
2	0,9	1,1	1,21	1,344
1	0,9	0,1	0,01	0,011
48	51,8	-3,8	14,44	0,279
19	16,3	2,7	7,29	0,448
0	1,1	-1,1	1,21	1,1
1	1,1	-0,1	0,01	0,009
63	59,2	3,8	14,44	0,244
16	18,7	-2,7	7,29	0,39
Σ 150	Σ 150			Σ 3,825

Tabulka č. 14: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 3,825$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 3 je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815 > \chi^2 = 3,825$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 19: vyhodnocení otázky č. 14.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

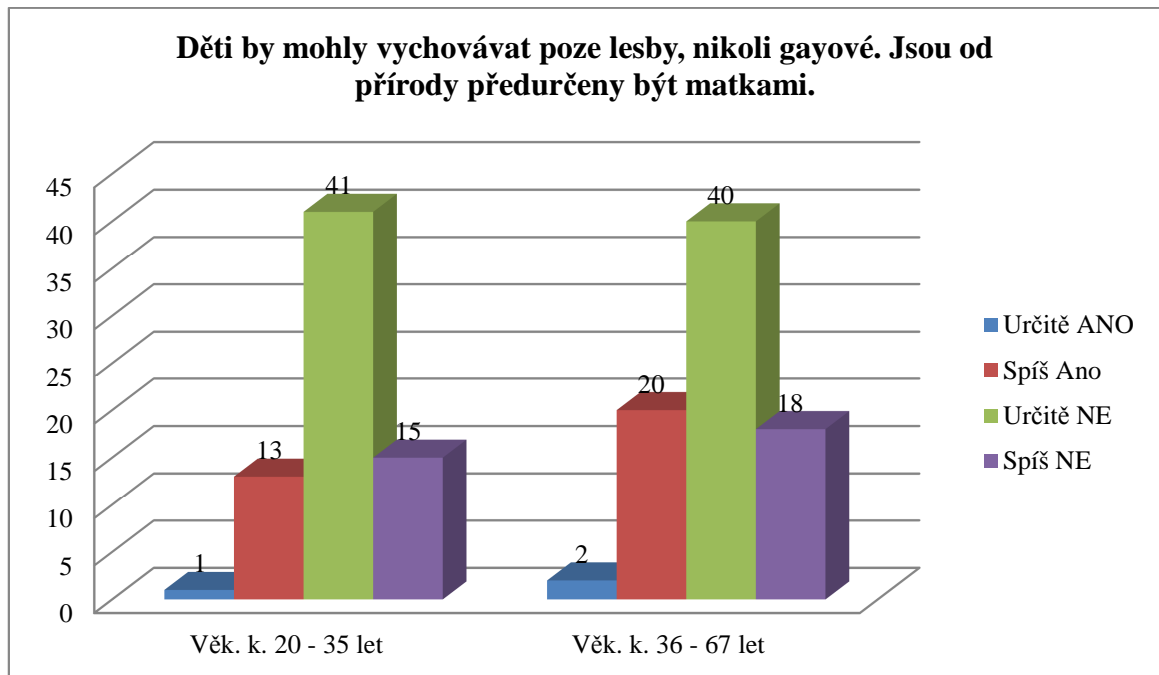
H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Ve věkové kategorii 20 - 35 let na otázku, že homosexuálové cítí potřebu rodičovství stejně, jako heterosexuálové odpovídalo 35 respondentů (23 %) určitě ano, 28 respondentů (19 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 4 respondenti (3 %) se ztotožňují s tvrzením určitě ne a 3 respondenti (2 %) odpovídali spíše ne. Ve věkové kategorii 36 - 67 let odpovídalo 44 respondentů (29 %) určitě ano, 30 respondentů (20 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 2 respondenti (1 %) se ztotožňují s tvrzením určitě ne a 4 respondenti (3 %) odpovídali spíše ne.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
35	36,9	-1,9	3,61	0,098
28	27,1	0,9	0,81	0,03
4	2,8	1,2	1,44	0,514
3	3,3	-0,3	0,09	0,027
44	42,1	1,9	3,61	0,086
30	30,9	-0,9	0,81	0,026
2	3,2	-1,2	1,44	0,45
4	3,7	0,3	0,09	0,024
$\Sigma 150$	$\Sigma 150$			$\Sigma 1,255$

Tabulka č. 15: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 1,255$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 3 je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815 > \chi^2 = 1,255$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 20: vyhodnocení otázky č. 14.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

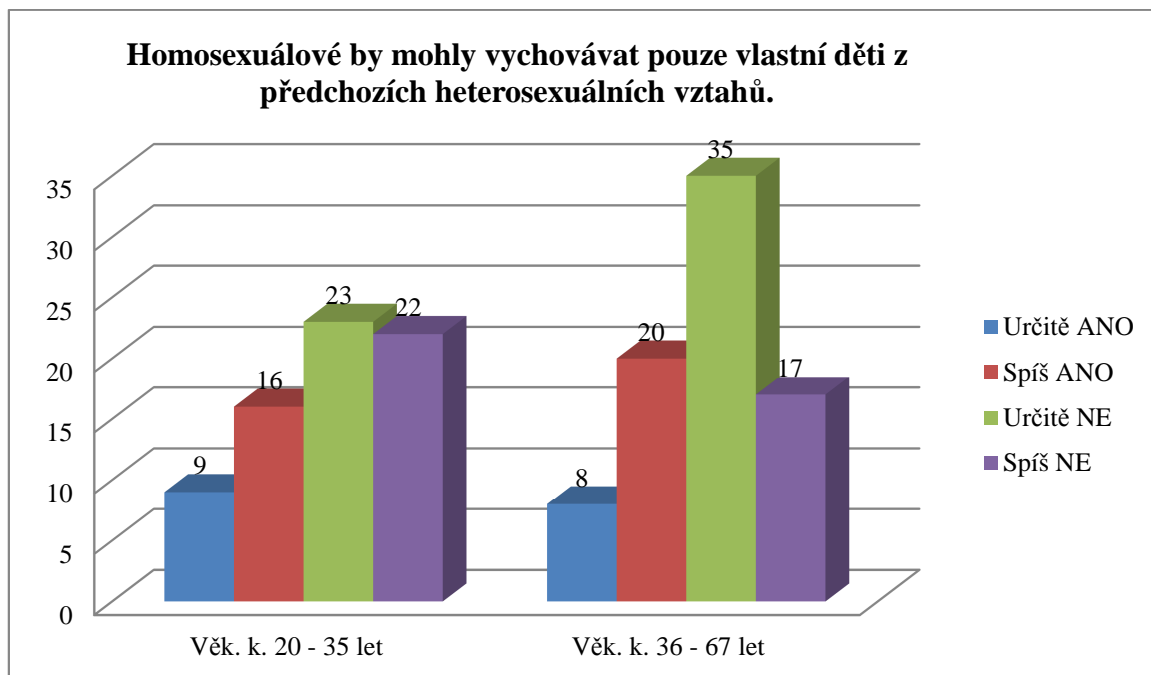
H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Na otázku, zda by děti mohly být vychovávány pouze lesbami, nikoli gay, jelikož jsou lesby od přírody být matkami, odpovědělo ve věkové kategorii 20 - 35 let 35 respondentů (23 %), že určitě ano, 28 respondentů (19 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 4 respondenti (3 %) odpovídali určitě ne a 3 respondenti (2 %) si myslí, že spíše ne. Ve věkové kategorii 36 - 67 let odpověděli 2 respondenti (1 %), že určitě ano, 20 respondentů (13 %) se přiklání k odpovědi spíše ano, 40 respondentů (27 %) odpovídalo určitě ne a 18 respondenti (12 %) si myslí, že spíše ne.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
1	1,4	-0,4	0,16	0,114
13	15,4	-2,4	5,76	0,374
41	37,8	3,2	10,24	0,271
15	15,4	-0,4	0,16	0,010
2	1,6	0,4	0,16	0,1
20	17,6	2,4	5,76	0,327
40	43,2	-3,2	10,24	0,237
18	17,6	0,4	0,16	0,009
Σ 150	Σ 150			Σ 1,442

Tabulka č. 16: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 1,442$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 3 je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815 > \chi^2 = 1,442$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 21: vyhodnocení otázky č. 14.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

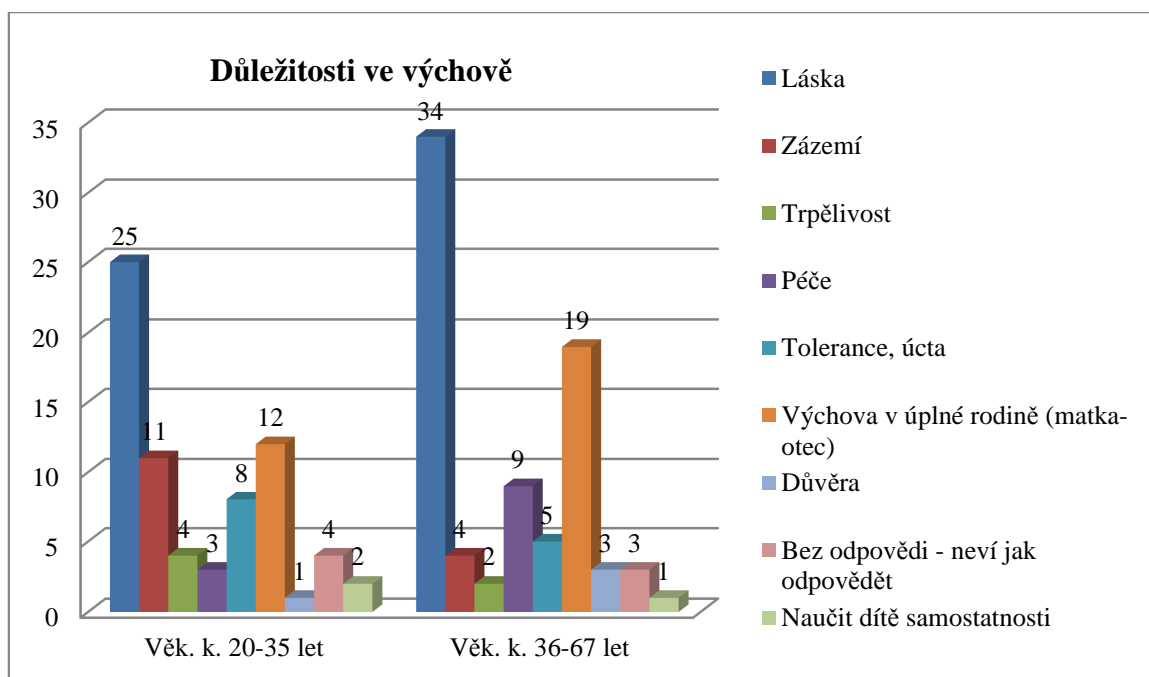
Ve věkové kategorii 20 - 35 let na otázku homosexuálové by mohli vychovávat pouze vlastní děti z předchozích heterosexuálních vztahů, určitě ano odpovědělo 9 respondentů (6 %), k odpovědi spíše ano se přiklání 16 respondentů (11 %), určitě ne odpovídalo 23 respondentů (15 %) a 22 respondentů (15 %) souhlasilo s tvrzením spíše ne. Ve věkové kategorii 36 - 67 let určitě ano odpovědělo 8 respondentů (5 %), k odpovědi spíše ano se přiklání 20 respondentů (13 %), určitě ne odpovídalo 35 respondentů (23 %) a 17 respondentů (12 %) souhlasilo s tvrzením spíše ne.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
9	7,9	1,1	1,21	0,153
16	16,8	-0,8	0,64	0,038
23	27,1	-4,1	16,81	0,620
22	18,2	3,8	14,44	0,793
8	9,1	-1,1	1,21	0,133
20	19,2	0,8	0,64	0,033
35	30,9	4,1	16,81	0,544
17	20,8	-3,8	14,44	0,694
Σ 150	Σ 150			Σ 3,008

Tabulka č. 17: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 3,008$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 3 je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815 > \chi^2 = 1,442$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Co je podle vás ve výchově dětí nejdůležitější?

Graf č. 22: vyhodnocení otázky č. 15.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Graf číslo 22 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 15, a to co je podle respondentů ve výchově nejdůležitější. Ve věkové kategorii 20 - 35 let odpovídalo 25 respondentů (17 %), že je pro ně nejdůležitější láska. 11 respondentů (7 %) odpovídalo dobré zázemí, pro 4 respondenty (3 %) je důležitá trpělivost z obou stran, 3 respondenti (2 %) se přiklání k dobré péči, vzájemná tolerance a úcta je důležitá pro 8 respondentů (5 %). 12 respondentů (8 %) klade důraz na výchovu v úplné rodině, kde nebude chybět výchovný element opačného pohlaví, 1 respondent (1 %) se přiklání k důležitosti důvěry, 4 respondenti (3 %) nevěděli jak odpovědět, nechali tedy otázku bez odpovědi a 2 respondenti (1 %) kladou důraz na osamostatnění dítěte. Ve věkové kategorii 36 - 67 let odpovídalo 34 respondentů (22 %), že je pro ně nejdůležitější láska. 4 respondenti (3 %) odpovídali dobré zázemí, pro 2 respondenty (1 %) je důležitá trpělivost z obou stran, 9 respondentů (6 %) se přiklání k dobré péči, vzájemná tolerance a úcta je důležitá pro 5 respondentů (3 %). 19 respondentů (13 %) klade důraz na výchovu v úplné rodině, kde nebude chybět výchovný element opačného pohlaví, 3 respondenti (2 %) se přiklání k důležitosti důvěry, 3 respondenti (2 %)

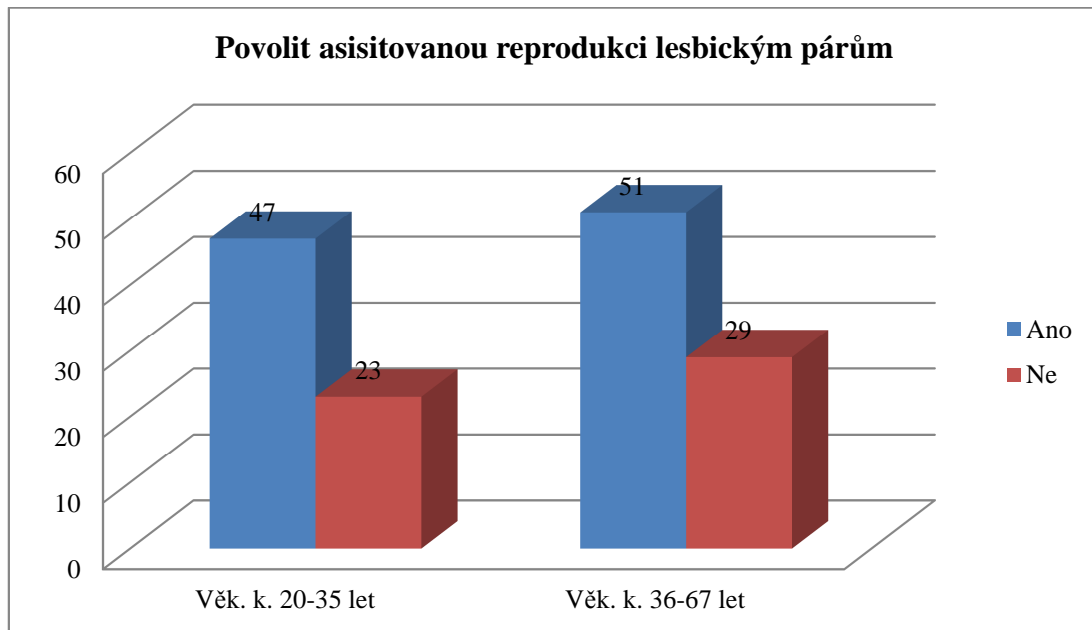
nevěděli jak odpovědět, nechali tedy otázku bez odpovědi a 1 respondenti (1 %) kladou důraz na osamostatnění dítěte.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
25	27,5	-2,5	6,25	0,227
11	7	4	16	2,286
4	2,8	1,2	1,44	0,514
3	5,6	-2,6	6,76	1,207
8	6,1	1,9	3,61	0,592
12	14,5	-2,5	6,25	0,431
1	1,9	-0,9	0,81	0,426
4	3,3	0,7	0,49	0,148
2	1,4	0,6	0,36	0,257
34	31,5	2,5	6,25	0,198
4	8	-4	16	2
2	3,2	-1,2	1,44	0,45
9	6,4	2,6	6,76	1,056
5	6,9	-1,9	3,61	0,523
19	16,5	2,5	6,25	0,0379
3	2,1	0,9	0,81	0,386
3	3,7	-0,7	0,49	0,132
1	1,6	-0,6	0,36	0,225
Σ 150	Σ 150			Σ 11,096

Tabulka č. 18: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 15 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 11,096$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 8 je $\chi^2_{0,05}(8) = 15,507$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(8) = 15,507 > \chi^2 = 11,096$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Dovolil/a byste lesbickým párům asistovanou reprodukci?

Graf č. 23: vyhodnocení otázky č. 16.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Graf číslo 23 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 16 a to zda by dovolili lesbickým párům asistovanou reprodukci. Ve věkové kategorii 20 - 35 let s tímto tvrzením souhlasí 47 respondentů (31 %) a 23 respondentů (16 %) je proti povolení asistované reprodukci lesbickým párům. Ve věkové kategorii 36 - 67 let s tímto tvrzením souhlasí 51 respondentů (34 %) a 29 respondentů (19 %) je proti povolení asistované reprodukci lesbickým párům.

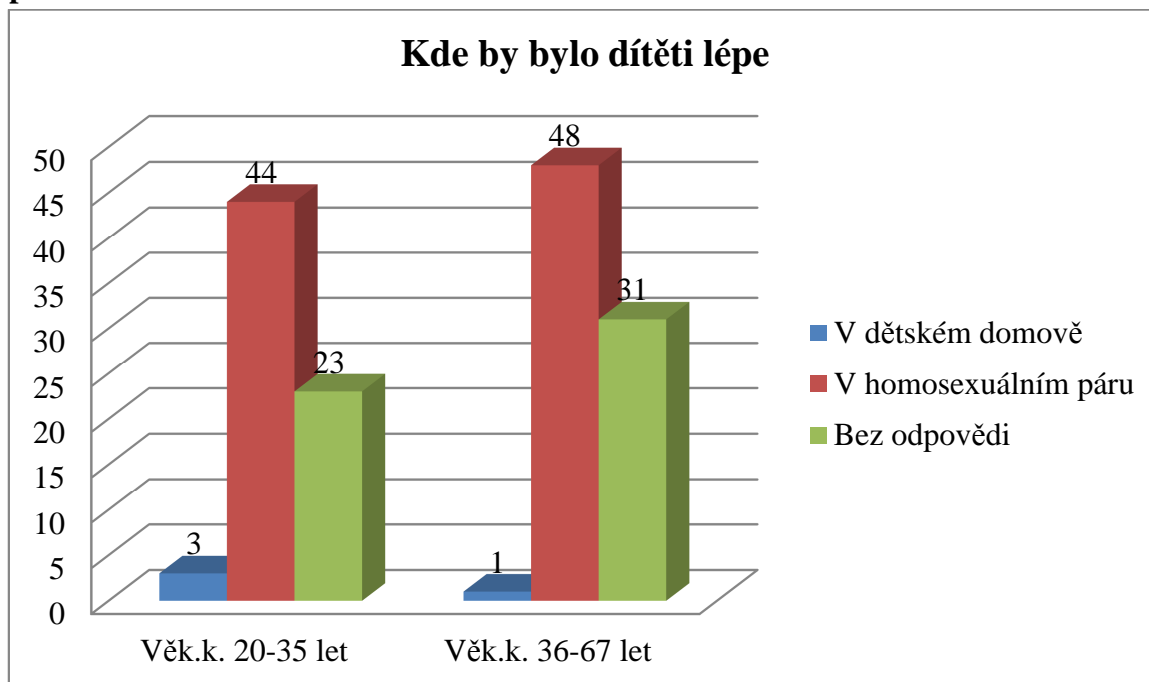
P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
47	45,7	1,3	1,69	0,037
23	24,3	-1,3	1,69	0,07
51	52,3	-1,3	1,69	0,032
29	27,3	1,3	1,69	0,061
$\sum 150$	$\sum 150$			$\sum 0,2$

Tabulka č. 19: výpočet testového kritéria χ^2 – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnota testového kritéria $\chi^2 = 0,2$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 1 je $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$. Na základě získaných dat

byla vyvrácena nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841 > \chi^2 = 0,2$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Bylo by pro dítě lepší žít v dětském domově, nebo být vychováváno homosexuálním párem?

Graf č. 24: vyhodnocení otázky č. 17.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

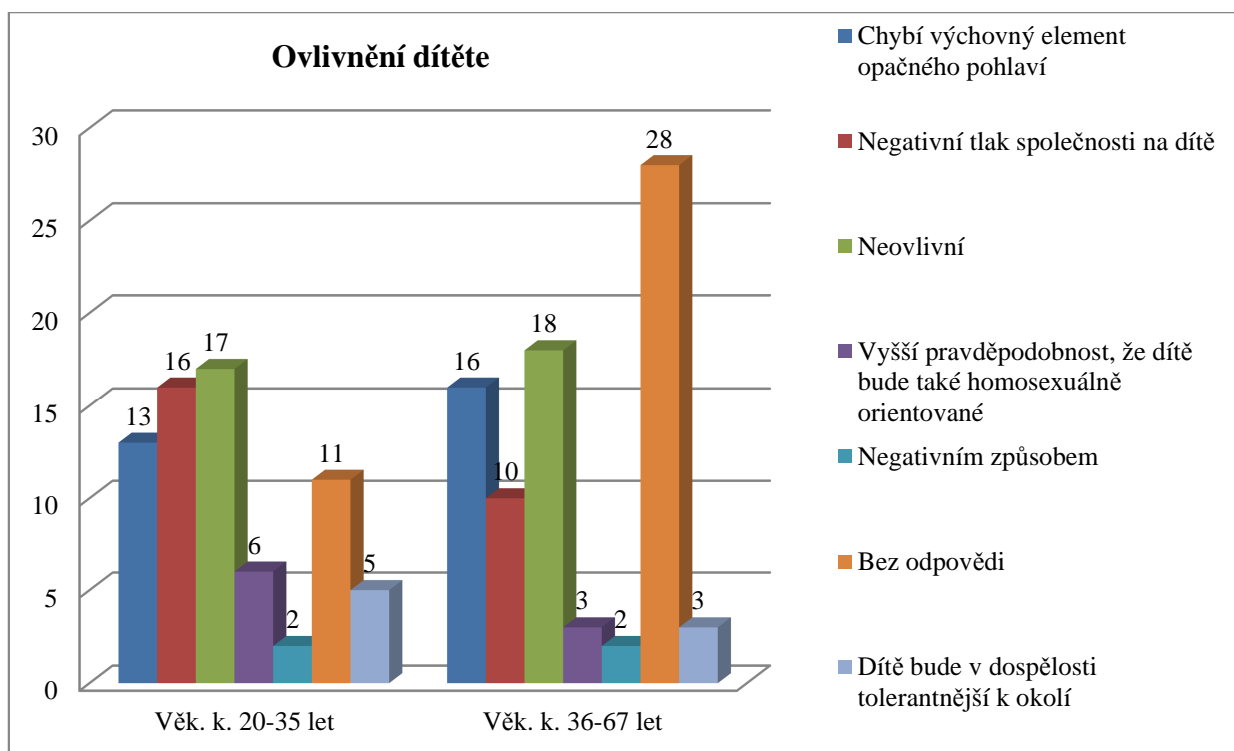
Graf číslo 24 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 17 a to zda by bylo pro dítě lepší žít v dětském domově, nebo být vychováván homosexuálním párem. Ve věkové kategorii 20 - 35 let si 3 respondenti (2 %) myslí, že by pro dítě byl přijatelnější dětský domov nebo ústavní péče, 44 respondentů (29 %) se ztotožňuje s tvrzením, že by dítěti bylo lépe v homosexuálním páru a 23 respondentů (16 %) zanechalo raději tuto otázku bez odpovědi. Ve věkové kategorii 36 - 67 let si 1 respondent (1 %) myslí, že by pro dítě byl přijatelnější dětský domov nebo ústavní péče, 48 respondentů (32 %) se ztotožňuje s tvrzením, že by dítěti bylo lépe v homosexuálním páru a 31 respondentů (20 %) zanechalo raději tuto otázku bez odpovědi.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
3	1,9	1,1	1,21	0,637
44	42,9	1,1	1,21	0,028
23	25,2	-2,2	4,84	0,192
1	2,1	-1,1	1,21	0,576
48	49,1	-1,1	1,21	0,025
31	28,8	2,2	4,84	0,168
$\sum 150$	$\sum 150$			$\sum 1,626$

Tabulka č. 20: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 17 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 1,626$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 2 je $\chi^2_{0,05}(2) = 5,991$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(2) = 5,991 > \chi^2 = 1,626$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Jak výchova homosexuálním párem ovlivní dítě?

Graf č. 25: vyhodnocení otázky č. 18.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Graf číslo 25 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 18 a to jak výchova homosexuálním párem ovlivní dítě. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 13 respondentů (9 %) odpovídalo, že jim chybí výchovný element opačného pohlaví, 16 respondentů (11 %) se domnívá, že bude na děti vyvíjen negativní tlak okolí a společnosti. 17 respondentů (12 %) si je jisto, že výchova homosexuálním párem dítě nijak neovlivní, 6 respondentů (4 %) se ztotožňuje s odpovědí, že je vyšší pravděpodobnost, že dítě bude také homosexuálně orientované. 2 respondenti (1 %) se domnívají, že výchova homosexuálním párem bude mít na dítě negativní vliv. 11 respondentů (7 %) nechalo tuto otázku bez odpovědi, jelikož nevěděli jak na ni odpovědět. 5 respondentů (3 %) se domnívá, že dítě bude v dospělosti tolerantnější k okolí. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 16 respondentů (11 %) odpovídalo, že jim chybí výchovný element opačného pohlaví, 10 respondentů (6 %) se domnívá, že bude na děti vyvíjen negativní tlak okolí a společnosti. 18 respondentů (12 %) si je jisto, že výchova

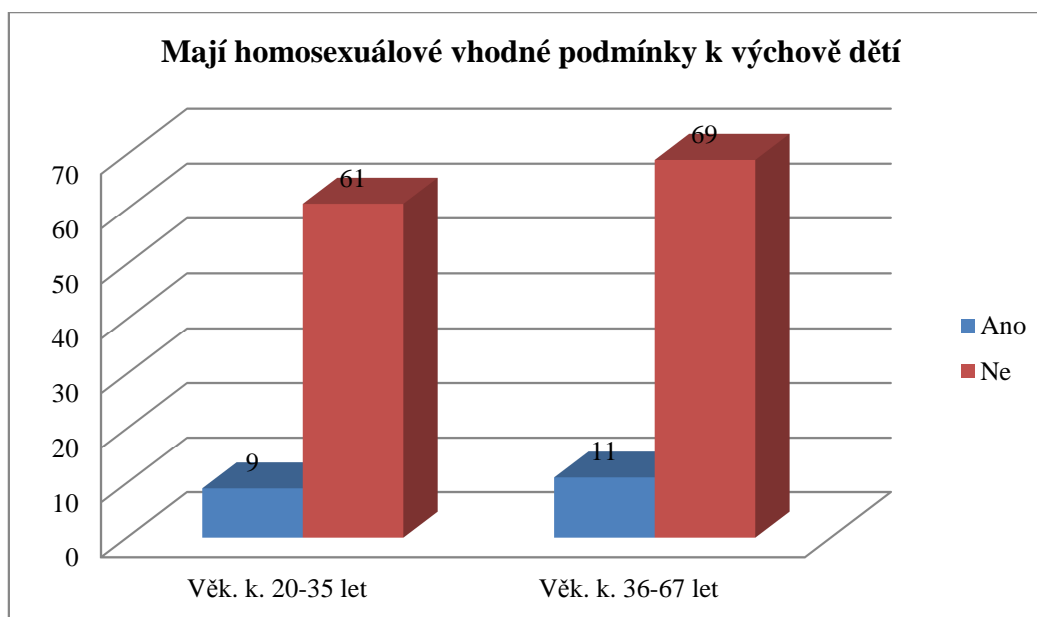
homosexuálním párem dítě nijak neovlivní, 3 respondenti (2 %) se ztotožňují s odpovědí, že je vyšší pravděpodobnost, že dítě bude také homosexuálně orientované. 2 respondenti (1 %) se domnívají, že výchova homosexuálním párem bude mít na dítě negativní vliv. 28 respondentů (19 %) nechalo tuto otázku bez odpovědi, jelikož nevěděli jak na ni odpovědět. 3 respondenti (2 %) se domnívají, že dítě bude v dospělosti tolerantnější k okolí.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
13	13,5	-0,5	0,25	0,019
16	12,1	3,9	15,21	1,257
17	16,3	0,7	0,49	0,030
6	4,2	1,8	3,24	0,771
2	1,9	0,1	0,01	0,005
11	18,2	-7,2	51,84	2,848
5	3,7	1,3	1,69	0,457
16	15,5	0,5	0,25	0,016
10	13,9	-3,9	15,21	1,094
18	18,7	-0,7	0,49	0,026
3	4,8	-1,8	3,24	0,675
2	2,1	-0,1	0,01	0,005
28	20,8	7,2	51,84	2,492
3	4,3	-1,3	1,69	0,393
Σ 150	Σ 150			Σ 10,088

Tabulka č. 21: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 18 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 10,088$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 6 je $\chi^2_{0,05}(6) = 12,592$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(6) = 12,592 > \chi^2 = 10,088$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Myslíte si, že mají gayové a lesby u nás vhodné podmínky k výchově dětí?

Graf č. 26: vyhodnocení otázky č. 19.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

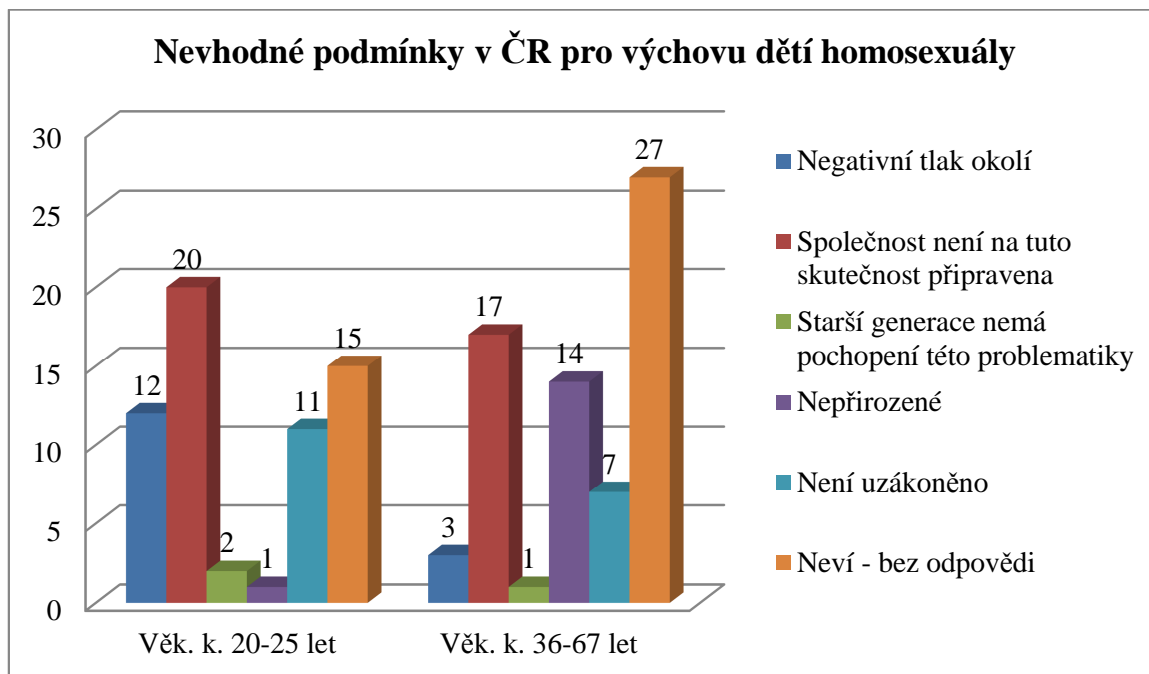
Graf číslo 26 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 19 a to zda mají gayové a lesby u nás vhodné podmínky k výchově dětí. Ve věkové kategorii 20 - 35 let 9 respondentů (6 %) se domnívá, že ano a 61 respondentů (41 %) si myslí, že homosexuálové nemají u nás vhodné podmínky k výchově. Ve věkové kategorii 36 - 67 let 11 respondentů (7 %) se domnívá, že ano a 69 respondentů (46 %) si myslí, že homosexuálové nemají u nás vhodné podmínky k výchově.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
9	9,3	-0,3	0,09	0,01
61	60,7	0,3	0,09	0,001
11	10,7	0,3	0,09	0,008
69	69,3	-0,3	0,09	0,001
Σ 150	Σ 150			Σ 0,02

Tabulka č. 22: výpočet testového kritéria χ^2 – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Na základě vypočítané hodnoty testového kritéria $\chi^2 = 0,02$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 1 je $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$. Na základě získaných dat

byla vyvrácena nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841 > \chi^2 = 0,02$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 27: vyhodnocení otázky č. 19.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

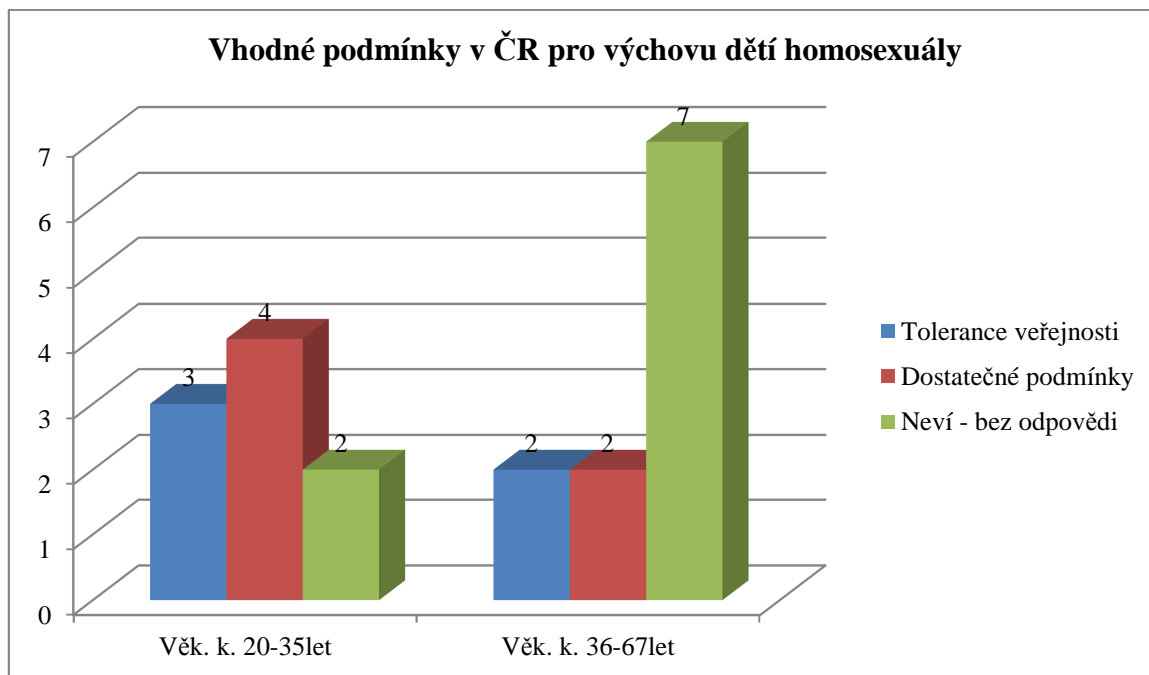
Graf číslo 27 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 19. Pokud respondenti v otázce číslo 19 označili odpověď, že gayové a lesby u nás nemají vhodné podmínky k výchově dětí, měli dále rozvést svou odpověď, proč se tak rozhodli. Ve věkové kategorii 20 - 35 let si 12 respondentů (8 %) myslí, že by byl vyvíjen negativní tlak okolí, 20 respondentů (13 %) je přesvědčeno, že naše společnost není na tuto situaci připravena. 2 respondenti (1 %) se domnívají, že naše starší generace nemá pochopení této problematiky, 1 respondentovi (1 %) se to zdá být naprosto nepřirozené. 11 respondentů (8 %) se vyjádřilo tím, že homosexuální menšina nemá tento fakt uzákoněn a 15 respondentů (10 %) ponechalo tuto otázku bez odpovědi. Ve věkové kategorii 36 - 67 let si 3 respondenti (2 %) myslí, že by byl vyvíjen negativní tlak okolí, 17 respondentů (11 %) je přesvědčeno, že naše společnost není na tuto situaci připravena. 1 respondent (1 %) se domnívá, že naše starší generace

nemá pochopení této problematiky, 14 respondentů (9 %) se to zdá být naprosto nepříroze-
né. 7 respondentů (5 %) se vyjádřilo tím, že homosexuální menšina nemá tento fakt uzáko-
něn a 27 respondentů (18 %) ponechalo tuto otázku bez odpovědi.

P	O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
12	7	5	25	3,571
20	17,4	2,6	6,76	0,389
2	1,4	0,6	0,36	0,257
1	7	-6	36	5,143
11	8,4	2,6	6,76	0,805
15	19,7	-4,7	22,09	1,121
3	8	-5	25	3,125
17	19,6	-2,6	6,76	0,345
1	1,6	-0,6	0,36	0,225
14	8	6	36	4,5
7	9,6	-2,6	6,76	0,704
27	22,3	4,7	22,09	0,991
Σ 150	Σ 150			Σ 21,176

Tabulka č. 23: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 19 byla vypočítána hodnota testového kritéria $\chi^2 = 21,176$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 5 je $\chi^2_{0,05}(5) = 11,070$. Na základě získaných dat byla zamítnuta nulová hypotéza, protože $\chi^2_{0,05}(5) = 11,070 < \chi^2 = 21,176$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty jsou statisticky významné rozdíly.

Graf č. 28: vyhodnocení otázky č. 19.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

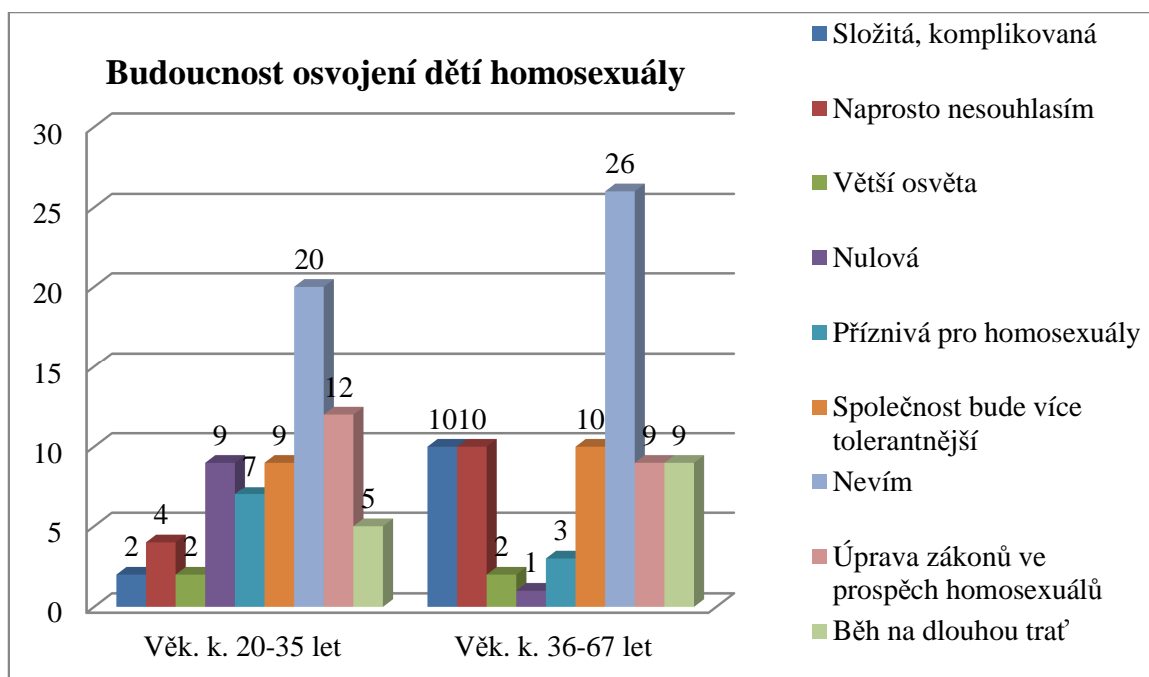
Graf číslo 28 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 19. Pokud respondenti v otázce číslo 19 označili odpověď, že gayové a lesby u nás mají vhodné podmínky k výchově dětí, měli dále rozvést svou odpověď, proč se tak rozhodli. Ve věkové kategorii 20 - 35 let se 3 respondenti (2 %) domnívají, že je naše veřejnost dostatečně tolerantní. 4 respondenti (3 %) si myslí, že jsou u nás dostatečné a vhodné podmínky a 2 respondenti (1 %) nevěděli jak svou odpověď dále rozvést. Ve věkové kategorii 36 - 67 let se 2 respondenti (1 %) domnívají, že je naše veřejnost dostatečně tolerantní. 2 respondenti (1 %) si myslí, že jsou u nás dostatečné a vhodné podmínky a 7 respondentů (5 %) nevědělo jak svou odpověď dále rozvést.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
3	2,25	0,75	0,5625	0,25
4	2,7	1,3	1,69	0,626
2	4,05	-2,05	4,2025	1,038
2	2,75	-0,75	0,5625	0,205
2	3,3	-1,3	1,69	0,512
7	4,95	2,05	4,2025	0,849
Σ 150	Σ 150			Σ 3,48

Tabulka č. 24: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 19 byla vypočítána hodnota testového kritéria $x^2 = 3,48$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 2 je $x^2_{0,05}(2) = 5,991$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $x^2_{0,05}(2) = 5,991 > x^2 = 3,48$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

Jaká je dle Vašeho názoru budoucnost v této problematice?

Graf č. 29: vyhodnocení otázky č. 20.

H_0 = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií nejsou statisticky významné rozdíly.

H_A = Mezi četnostmi respondentů dvou věkových kategorií jsou statisticky významné rozdíly.

Graf číslo 29 vyhodnocuje odpovědi na otázku číslo 20 a to jaká je dle názoru respondentů budoucnost v této problematice. Tato otázka byla záměrně položena jako otevřená a dotazovaní respondenti měli na tuto otázku reagovat vlastními slovy, respektive z vlastního pohledu. Ve věkové kategorii 20 - 35 let si 2 respondenti (1 %) myslí, že složitá až komplikovaná, 4 respondenti (3 %) s tímto tématem naprosto nesouhlasí, tedy se ani nijak neohlíželi do budoucna tohoto tématu. 2 respondenti (1 %) vidí větší osvětu, 9 respondentů (6 %) se domnívá, že budoucnost je nulová. 7 respondentů (5 %) se k tomuto tématu vyjádřilo, že bude pro homosexuály více příznivá, 9 respondentů (6 %) odpovědělo, že společnost a okolí bude tolerantnější než nyní, 20 respondentů (13 %) neví jak odpovědět na tuto otázku, 12 respondentů (8 %) se domnívá, že bude zákon upraven ve prospěch homosexuálních párů a 5 respondentů (3 %) to vidí ještě jako „běh na dlouhou trať“. Ve věkové kategorii 36 - 67 let si 10 respondentů (7 %) myslí, že složitá až komplikovaná, 10 respondentů (7 %) s tímto tématem naprosto nesouhlasí, tedy se ani nijak neohlíželi do budoucna tohoto tématu. 2 respondenti (1 %) vidí větší osvětu, 1 respondent (1 %) se domnívá, že

budoucnost je nulová. 3 respondenti (2 %) se k tomuto tématu vyjádřili, že bude pro homosexuály více příznivá, 10 respondentů (7 %) odpovědělo, že společnost a okolí bude tolerantnější než nyní, 26 respondentů (17 %) neví jak odpovědět na tuto otázku, 9 respondentů (6 %) se domnívá, že bude zákon upraven ve prospěch homosexuálních párů a 9 respondentů (6 %) to vidí ještě jako „běh na dlouhou trať“.

P	O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
2	5,6	-3,6	12,96	2,314
4	6,5	-2,5	6,25	0,962
2	1,9	0,1	0,01	0,005
9	4,7	4,3	18,49	3,934
7	4,7	2,3	5,29	1,125
20	21,5	-1,5	2,25	0,105
12	9,8	2,2	4,84	0,494
5	6,5	-1,5	2,25	0,346
9	8,9	0,1	0,01	0,001
10	6,4	3,6	12,96	2,025
10	7,5	2,5	6,25	0,833
2	2,1	-0,1	0,01	0,005
1	5,3	-4,3	18,49	3,489
3	5,3	-2,3	5,29	0,998
26	24,5	1,5	2,25	0,092
9	11,2	-2,2	4,84	0,432
9	7,5	1,5	2,25	0,3
10	10,1	-0,1	0,01	0,001
Σ 150	Σ 150			Σ 17,461

Tabulka č. 25: výpočet testového kritéria χ^2 – kvadrát pro kontingenční tabulku.

Pro otázku číslo 20 byla vypočítána hodnota testového kritéria $x^2 = 17,461$, kdy kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a stupně volnosti 8 je $x^2_{0,05}(8) = 15,507$. Na základě získaných dat byla přijata nulová hypotéza, protože $x^2_{0,05}(8) = 15,507 < x^2 = 17,461$. Můžeme konstatovat, že mezi získanými daty nejsou statisticky významné rozdíly.

6.1 Shrnutí výzkumu

V následujícím shrnutí si zodpovíme dílčí výzkumné otázky. Výzkumným cílem kvantitativně orientovaného výzkumu bylo objasnit, jaká negativa vidí respondenti ve výchově homosexuálními páry? Oslovení respondenti své odpovědi formulovali přesvědčivě, při čemž jich 20% respondentů z celkového počtu dotazovaných žije v přesvědčení, že dětem

bude chybět ve výchově výchovný element opačného pohlaví. Dalších 26 dotazovaných respondentů se pak vyjádřila, že dle jejich názoru bude na dítě vyvíjen negativní tlak okolí a společnosti. Menší procento (6 %) dotazovaných mužů a žen v obou věkových kategoriích účastnících se výzkumu uvedla, že má obavu, aby sexuální orientace rodičů neovlivnila dítě a byla by tedy větší pravděpodobnost, že by dítě bylo také homosexuálně orientované. Rozdíly v názorech na adopci stejnopohlavním párem podle sexuální orientace je možno shrnout, že dotazovaní respondenti byli v 100% heterosexuálně orientovaní, tudíž nemůžeme tyto rozdíly vyčíslit. Názory na vývoj sexuální orientace dětí vychovávaných homosexuálním párem, lze v souhrnu možno konstatovat, že bezmála 94 % dotazovaných respondentů uvedlo, že sexuální orientace rodičů nehraje ve výchově dětí absolutně žádnou roli. Ovšem stále nám zbývá malé procento (6 %) dotazovaných, kteří žijí v přesvědčení, že sexuální orientace ve výchově dětí vychovávaných stejnopohlavním párem, má na děti negativní vliv tudíž by mohli být stejně jako rodiče popřípadě pěstouni homosexuálně orientovaní. Rozdíly v názorech heterosexuálů, že děti by mohly vychovávat pouze lesby, nikoli gayové, jsou poměrně velmi rozdílné. Dotazovaní respondenti odpovídající k dané problematice se v 76% shodovali, že by se tyto rozdíly určitě neměly vyskytovat. Tedy dvě třetiny dotazovaných mužů a žen je bezmála přesvědčeno, že je bezpředmětné, aby se tyto rozdíly vyskytovaly. 24% dotazovaných nám, ale tyto rozdíly potvrzují a domnívají se, že homosexuálně orientované ženy neboli lesby jsou od přírody předurčeny být matkami. Respondenti k asistované reprodukci pro lesbické páry přistupovali pozitivně. V souhrnu je možno konstatovat, že bezmála 65% respondentů se přiklání k pozitivní odpovědi, tudíž by lesbickým párům tuto příležitost umožnilo. 35% respondentů z celkového počtu dotazovaných by asistovanou reprodukci homosexuálním ženám nedovolilo, tuto skutečnost tedy zamítá.

V rámci postupů a vyhodnocování empirické části bakalářské práce bylo dosaženo primárních a dílčích cílů, které byly stanoveny. Bylo prokázáno, že postoje respondentů k problematice osvojení dětí homosexuálními páry jsou stále velmi různé a toto téma je stále velmi ožehavé. Bylo zjištěno, jaká negativa vidí respondenti ve výchově homosexuálními páry, a také bylo charakterizováno, jaké jsou názory na vývoj sexuální orientace dětí vychovávaných homosexuálním párem, a bylo vyhodnoceno, zda jsou rozdíly v názorech heterosexuálů, že děti by mohly vychovávat pouze lesby, nikoli gayové. Bylo prokázáno, jak přistupují respondenti k asistované reprodukci pro lesbické páry. Za malé negativum považujeme nezjištění rozdílů v názorech na adopci stejnopohlavním párem podle sexuální

orientace. Bohužel se nám nepodařilo tuto problematiku konzultovat s homosexuálně orientovanou osobou. Výsledky by jistě prokázaly, jak nemají heterosexuálové o této problematice velké povědomí, i když velké procento respondentů přiznalo, že je dotazník donutil se nad tou problematikou hodně zamyslet, což bylo také mým záměrem. Cíle v empirické části bakalářské práce byly na základě vyhodnocení a interpretace získaných dat dosaženy, což potvrzuje vyhodnocení jednotlivých otázek.

ZÁVĚR

O homosexualitě se někdy před rokem osmdesát devět v naší společnosti nijak příliš nemluvalo. Toto téma bylo naprostým tabu tehdejší společnosti. Neexistovalo příliš mnoho informací, což dávalo prostor pro falešné předsudky. Veřejnost se k dnešní homosexuální menšině staví podstatně tolerantněji než dříve. Domníváme se, že k tomu přispěly nejen výzkumy a odborné publikace, ale především internetové zdroje a televizní vysílání pořadů zabývajících se touto problematikou. Tolerance veřejnosti vůči stejnopohlavním párům byla projevena především v roce 2006, kdy byl schválen zákon o registrovaném partnerství, který registrovaným jedincům přinášel a nadále i přináší určitá práva a povinnosti. Tento zákon pravděpodobně nesplnil veškerá očekávání. Jelikož jejich možnosti rodičovství, práva a povinnosti k dětem, jsou stejná jako před registrovaným partnerstvím. Homoparentální rodiny v naší společnosti jistě existují, jsou však zatím přehlíženy. Usuzujeme, že je to jen otázkou času, kdy budeme na ulicích potkávat dvě mámy či dva táty s dětmi. K tomu je však jistě dosti času, kdy bude nutné nad tématem hodně diskutovat a informovat.

Cílem této bakalářské práce bylo na základě odborně orientované literatury a dostupných internetových zdrojů seznámit s problematikou názorů veřejnosti na osvojení dětí homosexuálními páry. Nastínili jsme základní terminologii tohoto tématu, seznámili jsme se s pojmy homosexualita, coming out, gay a lesba. Snažili jsme se objasnit registrované partnerství především v naší republice, ale i okolních státech. Věnovali jsme se především rodičovství gay a lesbických párů a jaké mají stejnopohlavní páry možnosti rodičovství. Výzkum v praktické části bakalářské práce potvrdil, že budoucnost osvojení dětí homosexuálními páry bude ještě velmi složitá a komplikovaná, jak nám někteří respondenti uvedli, bude to ještě „běh na dlouho trať“. I když velké procento respondentů obou věkových kategorií by asistovanou reprodukci homosexuálním ženám povolilo, a dítě by svěřilo do péče raději stejnopohlavním párům, stále nám zůstává nějaké procento dotázaných, kteří se k této problematice staví negativně. Výsledky našeho výzkumu mohou být přínosem pro ty jedince, kteří o tomto tématu nemají ujednocený názor, práce také může být podnětem k zamyšlení pro všechny jedince, kteří se nechtěli z nějakého důvodu tohoto výzkumu účastnit.

Problematika osvojení či výchova dětí homosexuálními páry je nadále aktuální. V České republice v posledních letech sledujeme zvýšený zájem informovanosti tohoto tématu. Stejně jako je důležitá rodina pro dítě, je důležitá i pro dospělého jedince. V tradiční spo-

lečnosti se od jedince očekávalo, že vstoupí do manželství a založí rodinu. Dnes je spíš otázkou, zda se dospělý člověk rozhodne žít sám popřípadě v partnerském vztahu, ale bez dětí a důraz bude klást na kariéru či záliby. Přesto usuzujeme, že i v naší moderní společnosti je stále nějaké procento jedinců, pro které je velmi důležité mít stálého partnera, založit si rodinu a vytvořit si opravdový domov, který dá každému členu rodiny pocit jistoty, lásky a bezpečí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BRZEK, Antonín a Jaroslava PONĎELÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, 1992. *Třetí pohlaví*. Vyd. 1. Praha: Scientia Medica. ISBN 80-85526-03-4.
- [2] CLARKE, Victoria, 2002. *Sameness and difference in research on lesbian parenting*. *Journal of Community and Applied Social Psychology*. Volume 12. ISSN: 1052-9284 DOI: 10.1002/casp.673.
- [3] FAFEJTA, Martin, 2004. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Vyd. 1. Věrova-ny: Nakladatelství Jana Piskiewiczze. ISBN 80-86768-06-6.
- [4] CHRÁSKA, Miroslav, 2007. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativ-ního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [5] JANOŠOVÁ, Pavlína, 2000. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Vyd. 1. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-954-5.
- [6] KRAUS, Blahoslav, 2008. *Základy sociální pedagogiky*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-383-3.
- [7] MATĚJČEK, Zdeněk, 2008. *Co děti nejvíc potřebují*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-504-2.
- [8] MOŽNÝ, Ivo, 2002. *Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 80-7178-624-1.
- [9] NOŽÍŘOVÁ, Jana, 2012. *Náhradní rodinná péče*. Vyd. 1. Praha: Linde Praha. ISBN 978-80-8613191-7.
- [10] NEDBÁLKOVÁ, Kateřina, 2012. *Matky kuráže: Lesbické rodiny v pozdně mo-derní společnosti*. Vyd. 1. Praha: Slon. ISBN 978-80-7419-041-4.
- [11] POLÁŠKOVÁ, Eva, 2009. *Plánovaná lesbická rodina: klíčové aspekty přechodu k rodičovství*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 8021050136.
- [12] PROCHÁZKA, Ivo, 2002. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*. Vyd. 1. Brno: STUD Brno. ISBN: 80-238-8850-1.
- [13] ŘEZÁČ, Jaroslav, 1998. *Sociální psychologie*. Brno: Paido. ISBN 80-85931-48-6.
- [14] UZEL, Radim a Miroslav MITLÖHNER, 2007. *Vybrané otázky lidské sexuality*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7041-609-9.
- [15] WEISS, Petr a Jaroslav ZVĚŘINA, 2001. *Sexuální chování v ČR - situace a tren-dy*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 80-7178-558-x.

- [16] ZEZULOVÁ, Dagmar, 2012. *Pěstounská péče a adopce*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 8-80-262-0065-9.

Článek v časopise

SOKOLOVÁ, Věra, 2009. Otec, otec a dítě: Gay muži a rodičovství. Roč. 45, čís. 1, s. 136.

Metodická příručka

SLOBODA, Zdeněk, 2010. *Co vědět o sexuálních menšinách, jak o nich se žáky a žákyněmi mluvit a jak se na ně dívat*. Poradna pro občanství, Praha a Olomouc. [online]. © 2010 [cit. 2013-11-27]. Dostupné z:

http://lgbt.poradna-prava.cz/folder02/metodika_zlom_cista_final.pdf

Diplomové práce

DULKAJOVÁ, Lucie. *Vztahy mezi partnery v moderní české společnosti*. Brno, 2012. Diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně, Pedagogická fakulta, Obor učitelství občanské výchovy pro ZŠ.

Internetové zdroje

- [1]Bazi. Magazín Práva: *Mámy lesbičky*. [online]. © 2000 [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: <http://www.bazi.cz/spolecnost-a-my/mamy-lesbicky.html>
- [2]Bohlahav. *Jak vzniklo slovo*. [online]. © 2009 [cit. 2013-11-03]. Dostupné z: <http://www.bohlahav.cz/etymologie.php>
- [3]Bonella. Portál pro maminky a těhotné: *Registrované partnerství vs. manželství*. [online]. © 2011 [cit. 2013-10-30]. Dostupné z: <http://www.bonella.cz/netypicke-vztahy/registrovane-partnerstvi-vs-manzelstvi.html>
- [4]Bonella. Portál pro maminky a těhotné: *Registrované partnerství nejen pro homosexuální páry*. [online]. © 2011 [cit. 2013-10-30]. Dostupné z: <http://www.bonella.cz/sex-a-vztahy/registrovane-partnerstvi-nejen-pro-homosexualni-pary.html>
- [5]Česká televize. *Experiment*. [online]. © 2009 [cit. 2013-11-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10211487240-experiment/208572233190007-4/>
- [6]České noviny. ČTK: *Registrované partnerství uzavřelo za více než sedm let 1692 párů*. [online]. © 2014 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z:

<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/registrovane-partnerstvi-uzavrelo-za-vice-nez-sedm-let-1692-paru/1040748>

[7]EuroZprávy.cz. *Registrované partnerství v ČR? Za sedm let uzavřelo 1585 párů sňatek.* [online]. © 2013 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z:

<http://domaci.eurozpravy.cz/spolecnost/75723-registrovane-partnerstvi-v-cr-za-sedm-let-uzavrelo-1585-paru-snatek/>

[8]EvaLabusová.cz. *Rodičovství, psychologie, zdraví: Legalizace adopcí dětí homosexuálními/lesbickými páry - ano, nebo ne?* [online]. © 2010 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.evalabusova.cz/ankety/adopce.php>

[9]Gay iniciativa. *Gay iniciativa v České republice: RP ve světě.* [online]. © 2001-2006 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z:

<http://gay.iniciativa.cz/www/index.php/?page=clanek&id=374>

[10]IHNEDE.cz. *V Česku poprvé míří dítě do pěstounské péče homosexuálního páru.* [online]. © 2011 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z:

<http://zpravy.ihned.cz/cesko/c1-52064350-v-cesku-poprve-miri-dite-do-pestounske-pece-homosexualniho-paru>

[11]MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Uzavření registrovaného partnerství.* [online]. © 2011 [cit. 2013-10-28]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>

[12]NEJEDLÁ, Marcela. BENGÁLES. *Informační webový projekt pro holky na holky: Lesby nebo lesbičky?* [online]. © 2008 [cit. 2013-10-28]. Dostupné z:

<http://www.bengales.cz/zajimavosti/tema-lesby-nebo-lesbicky.html>

[13]Organizace na podporu integrace menšin. OPIM: *Kniha GAY-PSYCHOLOG-Zodpovězené otázky.* [online]. © 2009 [cit. 2013-11-04]. Dostupné z:

<http://www.opim.cz/index.php?page=kniha-gay---psycholog---zodpovezene-otazky>

[14]PORTÁL. *Psychologie dnes: Máš radši maminku, nebo... maminku?* [online]. © 2011 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z:

<http://www.portal.cz/casopisy/pd/ukazky/mas-radsi-maminku--nebo----maminku-/44515/>

[15]Psychologie.cz. *Začněte u sebe: Homosexuálové a adopce.* [online]. © 2011 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z:

- <http://psychologie.cz/homosexualove-adopce/>
- [16]Psychologie.cz. *Začněte u sebe: Homosexuálové a adopce*. [online]. © 2010 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z:
<http://psychologie.cz/deti-lesbicek-prospivaji-lepe/>
- [17]REXLEX. *Do registrovaného partnerství už vstoupilo v Česku 1700 párů*. [online]. © 2014 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z:
<http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54465/do-registrovaneho-partnerstvi-uz-vstoupilo-v-cesku-1700-paru.html>
- [18]Různé rodiny, stejná práva. *Rodiče a společnost*. [online]. © 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: <http://www.stejnarodina.cz/rodice-spolecnost/>
- [19]Různé rodiny, stejná práva. *Rodiče a společnost*. [online]. © 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z <http://www.stejnarodina.cz/osvojeni>
- [20]Různé rodiny, stejná práva. *Rodiče a společnost*. [online]. © 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: <http://www.stejnarodina.cz/pestounska-pece/>
- [21]Různé rodiny, stejná práva. *Rodiče a společnost*. [online]. © 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: <http://www.stejnarodina.cz/umele-oplodneni/>
- [22]Víra.cz. *Náš syn je homosexuál*. [online]. © 2009 [cit. 2013-11-04]. Dostupné z: <http://www.vira.cz/texty/knihovna/nas-syn-je-homosexual.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

cit.	citace
č.	číslo
ČR	Česká republika
věk. k.	věková kategorie
např.	například
resp.	respektive
s.	strana
tzv.	tak zvaně

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Graf č. 1: vyhodnocení otázky č. 1 a č. 2.....	43
Graf č. 2: vyhodnocení otázky č. 3.	44
Graf č. 3: vyhodnocení otázky č. 4.	44
Graf č. 4: vyhodnocení otázky č. 5.	45
Graf č. 5: vyhodnocení otázky č. 6.	45
Graf č. 6: vyhodnocení otázky č. 7.	47
Graf č. 7: vyhodnocení otázky č. 8.	49
Graf č. 8: vyhodnocení otázky č. 9.	51
Graf č. 9: vyhodnocení otázky č. 10.	53
Graf č. 10: vyhodnocení otázky č. 11.	55
Graf č.11: vyhodnocení otázky č. 12.	56
Graf č. 12: vyhodnocení otázky č. 13.	58
Graf č. 13: vyhodnocení otázky č. 13.	59
Graf č. 14: vyhodnocení otázky č. 13.	61
Graf č. 15: vyhodnocení otázky č. 14.	63
Graf č. 16: vyhodnocení otázky č. 14.	64
Graf č. 17: vyhodnocení otázky č. 14.	66
Graf č. 18: vyhodnocení otázky č. 14.	68
Graf č. 19: vyhodnocení otázky č. 14.	70
Graf č. 20: vyhodnocení otázky č. 14.	72
Graf č. 21: vyhodnocení otázky č. 14.	74
Graf č. 22: vyhodnocení otázky č. 15.	76
Graf č. 23: vyhodnocení otázky č. 16.	78
Graf č. 24: vyhodnocení otázky č. 17.	80
Graf č. 25: vyhodnocení otázky č. 18.	82
Graf č. 26: vyhodnocení otázky č. 19.	84
Graf č. 27: vyhodnocení otázky č. 19.	85
Graf č. 28: vyhodnocení otázky č. 19.	87
Graf č. 29: vyhodnocení otázky č. 20.	89
Tabulka č. 1: přehled registrovaného partnerství v okolních státech (Gay iniciativa, 2001-2006).	20

Tabulka č. 2: státy povolující adopce dětí, které nejsou biologickým potomkem jednoho z partnerů.....	36
Tabulka č. 3: státy povolující adopci těch dětí, které jsou biologickým potomkem jednoho z partnerů.....	36
Tabulka č. 4: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	48
Tabulka č. 5: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	50
Tabulka č. 6: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	51
Tabulka č. 7: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	54
Tabulka č. 8: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	55
Tabulka č. 9 : výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	57
Tabulka č. 10: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	58
Tabulka č. 11: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	60
Tabulka č. 12: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	62
Tabulka č. 13: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	67
Tabulka č. 14: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	68
Tabulka č. 15: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	71
Tabulka č. 16: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	73
Tabulka č. 17: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	75
Tabulka č. 18: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	77
Tabulka č. 19: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	78
Tabulka č. 20: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	81
Tabulka č. 21: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	83
Tabulka č. 22: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	84
Tabulka č. 23: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	86
Tabulka č. 24: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	88
Tabulka č. 25: výpočet testového kritéria Chí – kvadrát pro kontingenční tabulku.....	90

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník pro osoby ve vývojovém období mladá dospělost a starší dospělost.

PŘÍLOHA P I: NÁZORY VEŘEJNOSTI K OSVOJENÍ DĚTÍ HOMOSEXUÁLNÍMI PÁRY.

**Názory osob ve vývojovém období mladá dospělost a starší dospělost k osvojení dětí
homosexuálními páry.**

Dobrý den, jmenuji se Eva Sedlářová, jsem studentka Univerzity Tomáš Bati ve Zlíně, Fakulty humanitních studií, oboru Sociální pedagogika. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník bude použit jako podklad pro zpracování bakalářské práce, která zkoumá názory osob ve vývojovém období mladá dospělost a starší dospělost k osvojení dětí homosexuálními páry.

Dotazník je zcela dobrovolný a anonymní, proto se nikam nepodepisujte. Prosím vás o co největší upřímnost při jeho vyplňování - jedná se o vědecký výzkum, ve kterém mají pravdivé odpovědi cenu. Pokud budete ochotni odpovídat, zakřížkujte nebo dopište příslušnou odpověď.

Děkuji za Váš čas a spolupráci.

Datum vyplnění: (den, měsíc, rok).....

1) Jsem :

- a) žena
- b) muž

2) Váš věk:

věk:.....

3) Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

- a) základní
- b) učební obor
- c) střední s maturitou
- d) vyšší odborné
- e) vysokoškolské

4) Jste věřící?

- a) ano
- b) ne

5) Jaká je Vaše sexuální orientace?

- a) heterosexuál
- b) homosexuál
- c) bisexuál

6) Váš stav?

- a) svobodný/á
- b) ženatý/vdaná
- c) rozvedený/á

7) Co se Vám vybaví pod pojmem HOMOSEXUALITA?

.....

.....

8) Jaký je Váš osobní pohled na homosexualitu?

- a) homosexualita mi nevadí, homosexualitu podporuji
- b) homosexualita by měla být trestná
- c) toleruji homosexualitu
- d) homosexualita je pro mě něco nenormálního a nepřírozeného
- e) v dnešní době je homosexualita naprosto normální jev
- f) jiná možnost.....

9) Znáte osobně nějakou osobu, která je homosexuálně orientována?

- a) ano, znám
- b) ne, neznám

10) Kdo (nebo co) nejvíce ovlivnilo Váš názor na homosexualitu, ať už je Váš názor kladný nebo záporný?

- a) církvev nebo náboženská organizace, které jsem členem
- b) média (TV, tisk, rádio, internet)
- c) vzdělání
- d) rodina, známí a přátelé
- e) osobní setkání s člověkem, který je homosexuál
- f) nikdo na mě v tom smyslu nepůsobil
- g) jiná možnost.....

11) Dokázal/a byste si představit, že Vás vychovávají homosexuální rodiče?

- a) ano, dokázal/a
- b) ne, nedokázal/a

12) Pokud jste zvolil/a odpověď b), tak proč?

.....

13) Myslíte si, že by měl zákon o registrovaném partnerství umožnit homosexuálním párům adopci?

a) ano

Proč?.....

.....

b) ne

Proč?.....

.....

14) Vyjádřete se k následujícím tvrzením.

	Určitě ANO	Spíš ANO	Určitě NE	Spíš NE
Homosexualita je proti přírodě.				
Homosexuálové jsou pedofilní.				
Potřebu rodičovství cítí homosexuálové stejně jako heterosexuálové.				
Děti by mohly vychovávat pouze lesby, nikoli gayové. Jsou od přírody předurčeny být matkami.				
Homosexuálové by mohli vychovávat pouze vlastní děti z předchozích heterosexuálních vztahů.				

15) Co je podle vás ve výchově dětí nejdůležitější?

.....

16) Dovolil/a byste lesbickým párům asistovanou reprodukci?

a) ano, dovolila

b) ne, nedovolila

17) Bylo by pro dítě lepší žít v dětském domově, nebo být vychováváno homosexuálním párem?

- a) v dětském domově
- b) v homosexuálním páru
- c) bez odpovědi

18) Jak výchova homosexuálním párem ovlivní dítě?

.....

.....

19) Myslíte si, že mají gayové a lesby u nás vhodné podmínky k výchově dětí?

- a) ano
Proč?.....
- b) ne
Proč?.....

20) Jaká je dle Vašeho názoru budoucnost v této problematice?

.....

.....

Děkuji Vám za ochotu a čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.